

Glasnik MIRA

Godište VI. • Broj 7 • Međugorje • Srpanj 2011. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!

Draga djeco!
Zahvaljujte sa mnom Svevišnjem na mojoj prisutnosti s vama. Radosno je moje srce gledajući ljubav i radost u življenju mojih poruka. Mnogi ste se odazvali, ali čekam i tražim sva zaspala srca da se probude od sna nevjere. Približite se još više, dječice, mom Bezgrješnom srcu da vas sve mogu voditi prema vječnosti.
Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. lipnja 2011.

Iz sadržaja

**Poruka za sadašnji trenutak
Ljubav i radost u življenju
Gospinih poruka**
vlč. Adalbert Rebić

**Trideseta obljetnica
ukazanja Kraljice Mira
Molitva, ispovijed, klanja-
nje, mir...**
Ivan Bor

**Propovijed, 25. lipnja
Marija nas i ovdje potiče
na služenje**
fra Zvezdan Linić

**Prvi dani – preuzeto iz
Naših ognjišta
Svjedočanstvo iz
Međugorja i o Međugorju**

**Svjedočanstvo
Majka me je čekala...**
s. Lidija Glavaš

**Iz života Crkve
Glasnik vječnoga
i neprolaznoga**
fra Tomislav Pervan

Promišljanje

Glasnik
MIRA

30 godina Međugorja – pogled unatrag prema naprijed

Nitko nije mogao ni u snu sanjati da će se iz onih malih neznatnih početaka stvoriti najsilniji izvor i poteći Crkvom i svijetom silna rijeka obnoviteljske milosti koja natapa cijeli Božji grad, uljevajući život u Božju Crkvu. Svi koji su Međugorju radili o glavi nestali su s pozornice ovoga svijeta, nestalo je komunizma i marksizma, nestalo je partije i udbe, koja je htjela sve ugušiti, a Međugorje se danas – trideset godina poslije – širi i raste nesmanjenom snagom.

fra Tomislav Pervan

Nedvojbeno, minula međugorska jubilara 30. obljetnica od svih dosadašnjih bijaše najdojmljivija. Neprebrojivo mnoštvo vjernika i hodočasnika kroz devet dana, a napose od Tijelova, Ivandana i na samu obljetnicu prošlo je Međugorjem. Sa zahvalnošću prema Nebu prisjećamo se svih trideset minulih godina nakon kojih čovjek može povući samo jedan zaključak: Ovo nije niti može biti djelo ljudskih ruku. Prije trideset godina rodilo se među nama nešto što nitko nije mogao ni u snu sanjati, što nitko nije mogao predvidjeti, pogotovo ne pretkazati. Tada je ponovno postalo zbiljom ono što je još davno Duh Sveti preko svetoga pjesnika tako divno opjevao: *Gospodine, Bože naš! Silno si velik! Veličanstvom nebo natkriljuješ! Na usta djece i dojenčadi hvalu si pripravo da postidiš neprijatelja, mrzitelja, tlačitelja.*

Dogodilo se nešto nečuveno i nepredviđeno, gotovo prevratničko. Događaji koji su zaokrenuli tijekove povijesti, povijest preusmjerili. Sudbo- i povjesnotvorni događaji koji su udarili nove miljkaze i međaše u promišljanju vremena i povijesti. Nažalost, još uvijek nemamo mjerodavnih filozofskih a ni teoloških promišljanja ni studija koje bi do kraja sagledavale epohalne domete izbora poljskoga Pape i Međugorja, zacijelo ▶

Fotografija na naslovnici: Foto Hurnaus

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

najvažnijega i najsnažnijega religijskoga događaja u Crkvi i svijetu s kraja jednoga i na početku novoga tisućljeća. Nije dovoljno domišljeni promišljen sami pad komunizma, što je sve doprinijelo njegovu urušavanju.

Što nam je komunizam u baštinu ostavio? Posvemašnje rasulo na svakom području. Sve što su radili, nije služilo rastu, napretku, nego razaranju, budući da su živjeli iz nereda, kaosa, svoga bezboštva. Ostavili su prazne duše, zavađene narode, pocijepane obitelji, rastočene odnose, zatrovano društvo. Ne znamo kad ćemo se od toga zla oporaviti, i mislim da Međugorje upravo tu odigrava svoju terapeutsku ulogu. Režim koji je živio na račun drugih, služio se nečovječnim sredstvima, temeljio se na strahu i nepovjerenju. Razoreni i podvojeni čovjek može oko sebe širiti samo podvojenost i razaranje. Živjeti na račun drugih i ostaviti iza sebe brda dugova koje potonji naraštaji moraju otplaćivati. Ljudi gube posao, životnu sigurnost, društvenu ulogu, društveni i osobni identitet. Trebalo je u svemu iznova započeti s jednim velikim minusom, iz ništa, da bi se došlo do pozitivne nule. Nakon komunizma uslijedio je teški nametnuti rat koji se vodio ideologijom i mišlju spaljene zemlje. Bradati barbari ostavljali su iza sebe samo ruševine, pustoš, razaranja. Gdje su oni ostavili svoj trag, nema života, a (o)poruka su im mrtvačke lubanje na šubarama. Ako ne možemo mi više koristiti, ne čete ni vi, bijaše njihova poruka.

Danas su uglavnom na vlasti i daju odlučni ton u filozofiji i umjetnosti znameniti šezdesetmašići, naraštaj koji je god. 1968. najavio veliki marš kroz sve institucije, rušeći sve uhdane vrijednosti, proglašavajući slobodu od bilo kakvih vezivanja, obarajući temelje kulture i civilizacije, gazeći postojeći moralni poradak, ustajući na brak, obitelj, rađanje djece, izokrećući Božji plan, ne smatrajući da je išta više sveto i vrijedno. Jednom riječju, danas, u 'postmoderno' ubiremo plodove velike *dekonstrukcije* koja se odvijala i odvija među nama. Pitamo se nerijetko zašto su međugorska ukazanja tako dugotrajna? Odgovor se nameće sam po sebi. Međugorje u takvu surječju više je nego potrebno sa svojim alternativnim ponudama suvremenom čovječanstvu koje glavinja i luta, nerijetko kao brod bez kompasa i kormilara, jer su magnetske igle, zbog mnoštva naprava koje zrače, doslovce 'poludjele'. Stoga danas vlada planetarna bolest depresije, a ona je samo znak da se čovjek vrti u krug, da ne nosi u sebi nikakvu nadu. Međugorje poručuje: *Krist nada u slavu, nada slave, u vama je!*

Svjedoci nečuvenoga i neviđenoga

Onodobno, prije točno trideset godina, šestero mladih postade svjedokom nečuvenoga i neviđenoga. To ih je iskustvo izbacilo iz njihova

svagdana u žarište vjerskoga i društvenog zbivanja. Vrijedno je danas pročitati, s vremenskoga odmaka, kako je ondašnja vlast reagirala, kakve su sve planove kovali da se ta novina uguši i ušutka. Danas nam je gotovo neshvatljivo da je šestero njih – malenih i neukih – uzdrimalo i treslo samim državnim vrhom koji je morao stvarati svoj *akcijski plan* kako se suočiti i s fenomenom, ali i desetcima tisuća hodočasnika koji su od prvih dana hrlili prema Crnici i Međugorju.

Kad su Izraelci vidjeli onu hranjivu tvar koju im je jednoga jutro Bog poslao da ne pomru od gladi u pustinji, pitali su se u čudu: *Što je to? Man-hu? I tako je stvorena riječ mana. "Man hu" - "što li je to",* pustinjska mana koja je hranila Izraelce, ozbiljila se u Zaharijinoj kući, za Ivanova rođenja. Sav se puk pita: *"Što li je ovo? Kakav je ovo znak? Što li će biti od tog djeteta?"* Za potonji Ivanov život znamo. Odrastao u pustinji, hranila ga pustinja, očvrstao kao kremen-značaj, kao Božji prorok, sve do dana kad se *ruka Gospodnja spustila na nj.* Ruka Gospodnja bijaše s njime, bijaše teška, i preteška, prepuna kušnji i iskušenja. Dopao je Herodova zatvora zbog svojega stamena karaktera i nepopustljivosti glede Božjih propisa i zapovijedi, pa Ivan čak ni u zatvoru nema jasnoće pa se pita: *Jesi li ti pravi, Isuse?*

Nova mana, nova Božja hrana teče iz Ivanovih usta jer, "doista, ruka Božja bijaše s njime" (Lk 1,65). Ruka Božja jest sam Bog, Duh Božji (Prst desnice Očeve). A "Jahve" znači: "Ja sam onaj koji ću biti s vama". Kao jamstvo budućnosti, zalag sigurnosti. U svim prilikama. Poglavitito u pustinji života. Ondje je Ivan naučio gladovati i žeđati za jedinom pravom hranom i znao je poslije učiti svoj narod da gladuje i žeđa za tim istim zbiljama koje nudi Bog u Isusu Kristu.

"Što će biti od ovoga djeteta", pitaju se svi u čudu. Nad svakim se čovjekom, svakom egzistencijom postavlja to pitanje, nad svakim tko ugleda svjetlo svijeta. Ni o kome se čovjeku ne može sa sigurnošću reći tko je on i što je on, što će od njega biti. Svaki je čovjek tajna u sebi, koje tek kad postupno odrasta, biva svjestan. Ivan će biti u protimbi sa svim postojećim, bit će njegova poruka posvemašnja disharmonija, kontrast postojećemu ponašanju i djelovanju u koncertu svijeta. Za njega je samo jedno sigurno: "Ruka će Gospodnja biti s njime, ruka je Gospodnja bila na njemu!" Ivan će biti glas i glasnik, on će pronositi Božju riječ svome narodu, govoriti istinu koja nije ugodna ni kraljevima, a ni običnom puku. Na ljudima je zauzeo stav prema njoj.

Nebo je imalo svoj plan

Prije trideset godina, točno na rođendan sv. Ivana Krstitelja, dogodilo se i među nama

Snimila Luka Rupčić

čudo: *Što će biti s ovim? Što li je sve ovo? Što nam ovo treba? Što mu ga ovo treba značiti? Odakle nama ta milost da nam dolazi Majka Gospodina?* – pitali smo se svi mi, zajedno s Elizabetom kad ju je Marija, trudna po Duhu Svetom, pohodila, staricu, nerotkinju trudnu u šestom mjesecu. Već peti dan bijaše ovdje na Crnici – Podbrdu više od deset tisuća ljudi, vjernika, radoznalaca, znatiželjnika, ljudi željnih senzacija, vidljivih znakova s neba. Došlo nam glave komunističko zlosilje i bezumlje koje je potiralo sve slobode i ljude. I tu se, u Bijakovićima, ponavljalo biblijsko pitanje: *Što je to? Što sve to znači?*

Nitko, zapravo, nije znao odgovora. Vidioci vidno zbunjeni, ne snalaze se, a svijet željan glasa i odgovora s Neba, željan slobode i slobode. Uslijedile su represivne akcije državnoga aparata. Milicijska privođenja, hapšenja mještana, neki provode noći ili mjesece u zatvoru, medijska hajka – prema njima ovo je sve fašističko-ustaška kontrarevolucija koja se mora svim sredstvima spriječiti, Sarajevo izbacuje preko radija, novina i televizije svoj otrov protiv svega vjerskoga, katoličkoga i hrvatskoga. Ali što oni više govore protiv ovoga, odjek je u narodu sve veći. Nisu ni slutili da će postići samo bumerang-činak, da im se sve stotruko vratilo, po partiju i komunizam u najgorem obliku. Ovdje su na Crnici upaljene one svijeeće, one procesije svijeća, mimohodi sa svijećama i molitvama, koji su srušili Crvenoga zma-

Međugorski i Gospin kategorički imperativ glasi: Biti budan, otvoriti oči! Isus ne naučava mistiku zatvorenih, nego otvorenih očiju te time bezuvjetnu otvorenost za tuđu patnju i bol.

ja, staru Zmiju, i njegov plod krvave revolucije, Sovjetski Savez. Tu na Crnici ozbiljio se u naše dane biblijski i Mojsijev *Gorući grm* koji je gorio, ne izgarajući, sve do danas.

Nismo toga bili svjesni, ali je Nebo imalo svoj plan. Nitko nije mogao ni u snu sanjati da će se iz onih malih neznatnih početaka stvoriti najsilniji izvor i poteći Crkvom i svijetom silna rijeka obnoviteljske milosti koja natapa cijeli Božji grad, ulijevajući život u Božju Crkvu. Svi koji su Međugorju radili o glavi nestali su s pozornice ovoga svijeta, nestalo je komunizma i marksizma, nestalo je partije i *udbe*, koja je htjela sve ugušiti, a Međugorje se danas – tri deset godina poslije – širi i raste nesmanjenom snagom. Zašto je tomu tako? Zato jer je korijen zdrav pa je i stablo izraslo zdravo i služi za lijek narodima. Suvišno je nabrajati sve što je Međugorje za sobom povuklo i proizvelo u svijetu i Crkvi u minulih trideset godina. Ono je postalo istoznačnicom za obnovu u Crkvi. Ono je dio identiteta hrvatskoga naroda. Za hrvatski narod malo tko zna, ali kad se spomene Međugorje te da smo dio toga događanja, onda se zna tko smo. Uzduž i poprijeko po planetu.

Ono se zavazda veže uz Hrvatsku i Hrvatska uz Međugorje.

Trajne biblijske slike

Ne ulazimo u pitanje ili prijedor spram istinitosti ukazanja. To neka prosude stručnjaci, znanost, pa i teologija i komisija koja je ustanovljena. Ne želimo prejudicirati nikakav sud, ali ne smijemo i ne možemo zatvarati oči pred ovolikim mnoštvima. Smijemo li mirne duše optuživati vidoce za svjesne laži, za *švindlanje*, za prijevaru? Pa odgovorni su i pred poviješću i pred vječnošću! I pred svojom dušom i pred svojim vječnim spasenjem. Svi su prevalili svoj životni zenit. Proglasimo li ih lašcima, znači da su nepošteni, da varaju sebe i svijet uime Gospe i Boga.

Mi samo možemo reći da pred sobom imamo trajno biblijske slike kakve ćemo susresti i u Starom i u Novom zavjetu, napose oko Isusa. Ljudi su u potrazi za Bogom, zdravljem, smirom, mirom. Žele ovdje smiriti srce i dušu. Dolaze izdaleka da bi ovdje iskusili sakramentalnu milost pomirenja. Pa već je postalo gotovo i otrcano govoriti kako je ovo *ispovjedaonica*

svijeta. Svakim se danom to potvrđuje. Postoji tzv. *Ecclesia orans*, Crkva koja moli, koja je na koljenima te *Ecclesia docens*, ona koja naučava, naučiteljska. Ona na koljenima izrekla je davno svoj sud u Duhu Svetome spram Međugorja. Za nju je to nepobitna istina.

Za svoga pohoda Međugorju bečki kardinal Schönborn rekao je da s cijeloga prijevora oko Međugorja treba skinuti dramatiku spram autentičnosti ukazanja. Sve je to sporedno u odnosu na tolika dobra, tolike milosti, toliko milosnih i humanitarnih pokreta i *ad intra* (za samu Crkvu) i *ad extra* (za cijeli svijet), toliko molitvenih skupina, novih duhovnih i redovničkih zajednica nastalih na temelju Međugorja, duhovnih zvanja itd. Tu je mjesto normalna kršćanskoga života, gdje su u žarištu euharistija, Krist, molitva, vjera, djelatna ljubav – ono što ćemo pronaći u Novom zavjetu i u kršćanskom svagdanu. To je put svetosti u svagdanu koji nam nude toliki sveci u Crkvi. I što možemo na kraju reći nego poželjati da Međugorje izrasta i izraste u plodnu oazu duhovnosti i kršćanskoga života, da bude nešto kao uzor svima drugima.

Sve nas je ovdje prozvao i pozvao našim imenom

Kad se sagleda Međugorje, onda s psalmistom možemo zaključiti kako Gospodin preko njege *kruni ljeta dobrotom svojom, kako plodnost niče za stopama njegovim. Prva ih kiša u blagoslov odijeva, snaga raste iz dana u dan.* Time ono plodi u dušama hodočasnika. To je baština koju ono daje čovječanstvu. Vidljivo se to odčitava za velikih skupova ovdje. Baština je mir i pomirenost, bratimljenje svih ljudi, ne svemirsko, prema pjesniku, nego na ovome kršu. Tu se prekida nasilje, agresija, prijezir, rat, mali i veliki. Neprijatelji postaju prijatelji, pomireni uz oprost. Time plodi u svijetu Isusovo i Marijino djelo. Stvara se prostor zahvalnosti, a ne ozračje zavisti, odbojnosti, prikraćenosti. Isus nije iz sebe isijavao cinizam ili prijezir, nego strahopočitanje pred Bogom i dostojanstvom svakoga čovjeka. Njegov znamen i (o)poruka su ljubav, nada, život i uskrsnuće za sve.

Međugorski i Gospin kategorički imperativ glasi: Biti budan, otvoriti oči! Isus ne naučava mistiku zatvorenih, nego otvorenih očiju te time bezuvjetnu otvorenost za tuđu patnju i bol. Otvori oči – i vidjet ćeš, znat ćeš, spoznat ćeš. Poziv je to jednostavno biti pred Bogom, pozornost za tuđu nazočnost i bol. To je naša deviza, naša kršćanska valuta. I ono što se od nas iziskuje jest ne toliko govoriti o Kristu, Mariji, Međugorju, nego dopustiti da u nama Krist zaživi i živi, da bi ga ljudi u nama mogli pronaći, živa. Jer nas je ovdje sve prozvao i pozvao našim imenom, oslovio nas osobno, od dalekih nas učinio svojim ukućanima i svetima.

Ljubav i radost u življenju Gospinih poruka

Marija, Isusova majka, puna milosti, prihvaća Božju volju s poniznom podložnošću: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1,38). Zato Marija, puna milosti i ljubavi, i nas poziva: „Približite se još više, dječice moja, mom Bezgrješnom srcu da vas sve mogu voditi prema vječnosti.“

vlač. Adalbert Rebić

Gospa se raduje

Znamo iz Evanđelja po Luku da se Marija zna radovati. Kad se Marija u pohodu Elizabeti s njome susrela, ova je pozdravi neobičnim riječima: „Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje! Ta otkuda meni (ta milost) da mi dođe majka Gospodina mogega? Gledaj samo! Tek što mi do ušiju doprije glas pozdrava tvoga, zaigra mi od radosti čedo u utrobi. Blažena ti što povjerala da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina!“ (Lk 1, 42-45). Nato Marija sva radosna usklikne: „Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju, što pogleda na neznatnost službenice svoje: od sad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom“ (Lk 1,46-48).

Marijinu radost temelji se u njezinoj svijesti da ju je Bog izabrao za majku svoga Sina i da je on s kojim je ona vazda sjedinjena vodi po uskoj stazi do potpune sreće.

U Novom je zavjetu radost povezana s Kristovom osobom i sa spasenjem koje nam je u njemu darovano. Kristova je poruka „radosna vijest“ (grčki: *euangelion*), poruka radosti (Lk 2,10). Kad se Isus rodio u Betlehemu, andeo je pastirima najavio: „Evo javljam vam *blagovijest, veliku radost* za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj – Krist, Gospodin...“ (Lk 2,10-11). Mudraci se ponovno raduju što su pronašli zvijezdu koja im je pokazivala put do novorođenoga „kralja judejskoga“ (Mt 2,10). Marija je sve to promatrala, sve to pamtila i u svome srcu o tome razmišljala: „Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu“ (2,19; usp. 2,51). Marija je bila radosna. Bila je osobito radosna kad je susrela svoga Sina živoga, uskrsloga, proslavljenoga, u svoj svojoj slavi. Uskrsli je Isus stvarni razlog ne samo Gospine radosti nego radosti sve kršćanske zajednice. Žene se vraćaju s praznoga groba pune straha i radosti (Mt 28,8), a učenici se Isusovi raduju što vide uskrsloga Gospodina (Iv 20,20). On im

daje obećanu radost (Iv 17,13) u susretu sa sakramentalnim Kristom u lomljenju kruha (Dj 2,46). Crkva je ispunjena radosnom vjerom u Krista (usp. 1 Pt 1,8). Radost u Gospodinu mora biti temeljnom crtom njezine biti (Fil 4,4).

Novi zavjet stavlja radost u posebni odnos prema Duhu Svetomu (Dj 13m 52; Rim 14, 17). Radost je plod Duha Svetoga i spominje se poslije ljubavi (Gal 5,22). Čini se da se ona izjednačava s vjerom (Fil 1,25). U tijesnoj je povezanosti s nadom (Rim 12,12) i mirom (Rim 14,17). Tako je radost za Blaženu Djevicu Mariju, kao i za svakoga kršćanina u ovom svijetu, plod otkupljenja; radost je s mirom i slobodom bitan element stvarnosti spasenja. Temelji se u tome da je čovjek izbavljen u milosti Kristovoj iz izgubljenosti grijeha i smrti. Kršćanska radost upravlja se prema savršenoj radosti u vječnosti (Otk 19,7).

Ljubav i radost u življenju Gospinih poruka

Blažena Djevica Marija je oživotvorena ljubav Božja. Bog je u nju izlio svoju milost i ljubav. Ona je milosti i ljubavi puna. To upravo znači onaj „andeoski pozdrav“ kojim ju je arkandeo Gabriel pozdravio kad joj je najavio da je ona izabrana da bude Majkom Sina Božjega: „Zdravo, milosti puna! Gospodin je s tobom!“ Grčki izraz „keharitomene“ sadrži u sebi izraz „haris“ koji znači i *milost i ljubav*. Marija je oslovljena kao biće puno *Božje ljubavi*. I s pravom je tako, jer je Blažena Djevica Marija tijesno povezana s Isusom Kristom, pravim uzrokom naše radosti.

U Novom zavjetu Bog je konačno i nepopizivo u Isusu Kristu darovao i svoju ljubav obećao ostvariti u svim ljudima. Isusovo umiranje na križu bilo je događaj ljubavi Božje. U Isusovu postojanju *za druge*, u njegovu umiranju *za nas* postala je ljubav Boga Stvoritelja završnim događanjem svijeta i otada je ova ljubav svim ljudima otvorena kao mogućnost odgovora Božjem pozivu.

Ljubav je Božja događaj i događanje Duha Svetoga: „Ta je ljubav Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom (i u njemu) koji nam je dan!“ (Rim 5,5). Duh Božji, Božja stvarateljska snaga, događa se kao *ljubav*.

Tako je ljubav životvorna snaga Božja među nama ljudima. Ona stvara *novi život*, neprestano i svugdje. Ona je ostvarivanje Duha. Bez ljubavi život je ljudski „mjed što ječi ili cimbal što zveči“ (usp. 1 Kor 13,1). Bez ljubavi život je naš beskoristan i besmislen. Tek ljubav daje našem životu smisao. Gdje čovjek ljubi, ondje je on velikodušan i dobar, ondje on ne traži svoje, ne uračunava

Gospa zove svoju djecu da se probude iz nevjere i da svoj život usklade s Božjom voljom. U našem životu Božja volja poprima poseban oblik, jer svatko od nas mora po volji Božjoj postupati nutarnje i ispunjavati je slobodno.

drugomu zlo, ondje podnosi sve, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi (usp. 1 Kor 13, 4-7). Gdje je ova ljubav, ondje je konačnost, vlastitost, stalnost; jer, ljubav „ne prestaje“, ne prolazi, nego ostaje; ona je život u savršenosti što će se produžiti u Božjoj vječnosti, u Božjem svijetu. Stoga apostol Pavao opominje kršćane da prije svih drugih darova Duha traže *ljubav*, da teže za njom, da je ostvaruju (usp. 1 Kor 14,1). Tko ljubi, nasljedujući Isusa Krista, taj time ispunja sve božanske i ljudske, sve religiozne i profane zakone, zapovijedi i uredbe. Sav je Zakon i proroci sažet u ovoj zapovijedi: „Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga!“ (Lev 19,18; usp. Mt 22,39). Zato reče sv. Augustin: „Ljubi i čini što hoćeš!“ Tko ljubi, može činiti samo ono što je dobro, ono na što ga srce (savjest) potiče.

„...ali čekam i tražim sva zaspala srca da se probude od sna nevjere.“

Čovjek misli da može dobro živjeti u nepromišljenom uživanju trenutka, bez nade i obveze koja iz toga proizlazi, prema onoj starozavjetnoj uzrečici što se stavlja u usta nevjerniku: „Jedimo i pijmo! Jer sutra smo mrtvi!“ (usp. Iz 22,13). Isus se riječju i djelom okreće protiv pogriješnog shvaćanja života, protiv ljudi koji niječu Božju opstojnost i protiv onih koji pogriješno shvaćaju Božju volju... Za Isusa je nevjera svaka sumnja u brigu nebeskog Oca, svako zatvaranje u sebe i nebriga za Boga (takvi su *agnostic!*). Nevjera je traženje svoje a ne Božje vlasti i njezine pravednosti. Poziv na priklanjanje Božjoj vlasti susreće se u Isusu samome, a prije svega u njegovim čudesima, i stoga je odbijanje Isusa odbijanje njegova naloga – *nevjera*. Zbog toga Isus ne može činiti čudesa ondje gdje nailazi na ovu nevjera (usp. Mk 6,5). Nevjera je svako ravnodušno držanje ili tzv. znanje unaprijed koje se zatvara pozivu Božjemu koji se javlja uvijek iznova (usp. Lk 6, 24: *Jao-uzvici*). Prema Pavlu nevjera je grijeh zato što odbija častiti Boga. Nevjera je odbijanje Krista, odbijanje Božje ljubavi i milosti, za volju samoljublja.

Gospa zove svoju djecu da se probude iz nevjere i da svoj život usklade s Božjom voljom. U našem životu Božja volja poprima poseban oblik, jer svatko od nas mora po volji Božjoj postupati nutarnje i ispunjavati je

slobodno. A Božju volju, milosrdnu i punu ljubavi, učimo spoznavati u prvom redu preko velikih djela Božjih u povijest. Bog se objavio svome narodu kao osloboditelj i kao darivatelj života, darivatelj nove i bolje budućnosti. Postavio je samo jedan uvjet: ispunjavati *Božji zakon*, objavljen preko proroka i u prirodi i kroz povijest. Božji Zakon je izraz Božje volje, znak ljubavi Božje prema nama, jer on nam omogućuje da shvatimo kako Riječ, izraz Božje volje, u svakom trenutku prebiva „posve blizu nas, u našim je ustima i u našem je srcu“ (Pnz 30, 14). Psalmist pjeva u čast Zakona Božjega kao izvora neusporedivih užitaka (Ps 1, 2): „Savršen je Zakon Gospodnji – dušu krijepi; pouzdano je Svjedočanstvo Jahvino – neuka uči; prava je naredba Gospodnja – srce sladi; čista je zapovijed Gospodnja – oči prosvjetljuje; neokaljan strah Gospodnji – ostaje svagda; istiniti sudovi Gospodnji – svi jednako pravedni, dragocjeniji od zlata, od zlata čistoga, sladi od meda, meda samotoka“ (Ps 19, 8-11). I mole: „Nauči me da vršim volju tvoju!“

Isus dolazi na svijet „da čini volju Božju“. On je čovjek po Božjem srcu, „koji će ispuniti sve što je Bogu po volji“ (Dj 13, 22). Pisac Poslanice Hebrejima stavlja Isusu u usta riječi: „Žrtva i prinos ne mile ti se, nego si mi tijelo pripravio; paljenice i okajnice ne sviđaju ti se. Tada rekoh: „Evo dolazim!“ U svitku knjige piše za mene: „Vršiti, Bože, volju tvoju!“ (Heb 10,7)

U Ivanovu evanđelju Isus govori o volji onoga „koji ga je poslao“. Ta Božja volja za nj je posebno *poslanje*. Njome se Isus hrani: „Jelo je moje vršiti volju onoga koji me poslao i dovršiti djelo njegovo“ (Iv 4, 34). U Getsemaniju Isus zapaža prividno proturječje onoga „kako ja hoću“ i „kako ti hoćeš“ (Mk 14, 36), no on prevladava taj sukob ustrajno moleći Oca: „Ali neka ne bude moja, nego tvoja volja!“ (Lk 27, 43; usp. Ps 22,9).

I Marija, Isusova majka, puna milosti, prihvaća Božju volju s poniznom podložnošću: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1, 38). Zato Marija, puna milosti i ljubavi, i nas poziva: „Približite se još više, dječice moja, mom Bezgrješnom srcu da vas sve mogu voditi prema vječnosti. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!“

Foto: Hurnaus

Molitva, ispovijed, klanjanje, mir...

Trideseta obljetnica! U njezinu ozračju župa i hodočasnici žive još od prošle obljetnice cijelu se godinu pripravlajući molitvom, postom, sakramentom pomirenja... I, u tjednu obljetnice u Međugorje su prispjela hodočasnička mnoštva kao ni za jednu obljetnicu do sada. Kao da i time Međugorje uzvraća na riječi Svetoga Oca Benedikta XVI. za pohoda Hrvatskoj o sekularizmu i relativizmu današnjice – praktičnim življenjem vjere. Kao i onih prvih dana, kao i tijekom trideset godina, ovdje se ispovijedaju oni koji se desetljećima nisu ispovjedili – taj sakrament bili su zaboravili. I, u ispovjedaonicama, ili na otvorenom, ispovijedaju svećenici koji u svojim župama imaju rijetku priliku ispovjedati. A cijelo vrijeme bio je prepun prostor oko crkve, ali i staze na Križevcu i Podbrdu, danonoćno, pa drugi molitveni prostori. Zatekao sam se na Kovačici, groblju na kojem počiva pokojni fra Slavko Barbarić. Dvije djevojke, Mađarice, pokušavaju me nešto upitati no kako ne govore drugi jezik osim materinskoga, iz njihovih sam znakova shvatio da traže njegov grob. I, ozarenih lica, ostale su moliti. A nikad ga nisu upoznale, i prvi su put na hodočašću Kraljici Mira, ali su im poznate milosti ovdje zadobivene.

Ivan Bor

Premda je teško utvrditi točan broj hodočasnika, za tridesetu se obljetnicu u župi Međugorje, prema procjenama, okupilo preko sto tisuća vjernika sa svih kontinenata. Uz brojne hodočasničke skupine iz Hrvatske i BiH, Ured informacija zabilježio je veće organizirane hodočasničke skupine iz Austrije, Njemačke, SAD-a, Irske, Meksika, Slovenije, Latvije, Litve, Italije, Mađarske, Slovačke, Francuske, Švicarske, Rumunjske, Poljske, Češke,

Belgije, Španjolske, Portugala, Koreje, Ukrajine, Kanade, Obale Bjelokosti, Brazila i Libanona. Za ovu obljetnicu organizirano su pristigle i skupine iz Kine te Novoga Zelanda. Tijekom dana u župnoj crkvi i Kapelici klanjanja slavljene su 22 sv. Mise. Već danima prije na ispovijed su od ranoga jutra u dugačkim redovima čekali brojni vjernici, a tako se nastavljalo i nakon večernjega molitveno-liturgijskog programa.

Hodnja mira

Od godine 1992., kad su mnogi o obljetnici i Međugorju tek s čežnjom razmišljali jer zbog rata nisu mogli doći, kad je skupina od tristo-tinjak poglavito njemačkih hodočasnika stigla do Franjevačkog samostana na Humcu i moleći za mir u ratom ranjenoj zemlji pješice došla u Međugorje, održava se Hodnja mira. Na isti datum, u isto vrijeme: 24. lipnja u 6 sati otada redovito polazi ispred samostana sv. Ante, ali ne više tristo-tinjak već po nekoliko tisuća hodočasnika iz cijeloga svijeta. Mnogima je to prvo dugotrajnije pješčenje, mnogima prvi put po takvoj vrućini, no radosni pristižu pred međugorsku crkvu gdje primaju blagoslov s Presvetim. Tako je bilo i ove godine: svećenici, mladi i stari vjernici, neki i u kolicima, molili su četiri sata i zahvaljivali za darove i molili za mir – u srcima, u obitelji, u svijetu. Vjernike je ispred samostana sv. Ante na Humcu pozdravio i blagoslovio gvardijan fra Velimir Mandić, a župljani su se, kao i uvijek, pokazali pravim domaćinima – hodočasnike su ponudili osvježavajućim pićem i lijepim riječima, a mnogi su se Hodnji i pridružili. Hodnju su predvodili fra Marinko Šakota i fra Slaven Brekalo uz sudjelovanje svećenika iz cijeloga svijeta. U Međugorju, ispred crkve sv. Jakova vjernike je Presvetim blagoslovio fra Miljenko Šteko.

Pješaci

Uobičajeno, već navečer i noću na uočnicu u Međugorje su pristizali pješaci, među njima i iz Tomislavgrada, Livna, Mostara, Širokog Brijega, Ljubuškog, Dalmacije... Uz molitvu Krunice čulo se tiho pjevanje marijanskih pjesama i sve je podsjećalo na prve obljetnice, ili na svetkovinu Velike Gospe, ili na misno slavlje na Križevcu, kad Međugorje ispunjavaju pješaci hodočasnici.

Misna slavlja

Pučku sv. Misu na Ivandan predslavio je fra Miljenko Šteko, a večernju sv. Misu na uočnicu slavio je provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Ivan Sesar u suslavlju s preko dvije stotine svećenika. Provincijal je u propovijedi zahvalio Kraljici Mira na darovima koje je dala našoj župi i svijetu, podsjećajući na njezine poruke mira, ljubavi i obraćenja.

Prva sveta Misa na obljetnicu na hrvatskom jeziku slavljena je u pet sati ujutro, za sve trudne od cjelonoćnog pješčenja. I onda svaki sat, sve do pučke Mise koju je predslavio fra Tomislav Pervan i, također, u 16.30 sati. Hodočasnici su dolazili i, nakon ispunjena zavjeta, vraćali se svojim kućama ili su ostali u molitvi čekati večernji molitveno-liturgijski program. Središnjem misnom slavlju predsjedao je i propovijedao fra Zvezdan Linić iz Samobora u koncelebraciji s 282 svećenika. Večernje misno slavlje svojom pjesmom pratio je međugorski župni zbor Kraljice Mira pod ravnanjem s. Irene Azinović i Prvi band orkestra Oružanih snaga BiH. Na kraju misnoga slavlja pozdrave i riječi zahvale izrekao je fra Miljenko Šteko. Molitveni program izravno je prenosila Radiopostaja „Mir“ Međugorje, a program su preuzimale brojne druge radiopostaje i internetski portali. Poslije svete Mise premijerno je prikazan dokumentarni film Hrvatske televizije o međugorskim ukazanjima autorice Ljiljane Bunjevac-Filipović. Od 22 sata nastavio se program s cjelonoćnim klanjanjem Isusu u Presvetome Oltarskom Sakramentu. Molitveni program simultano je preveden na sve važnije svjetske jezike, a njemački, engleski, španjolski i talijanski jezik mrežno je prenošen na različite postaje ovih jezičnih područja.

Za tridesetu obljetnicu ukazanja Kraljice Mira župa se pripremala devetnicom – molitvom Krunice na Brdu ukazanja te klanjanjem Presvetom Oltarskom Sakramentu svaku večer u devetnici. Tijekom devetnice, nakon večernje Mise Magnificat su molili vidioci Ivan Dragičević i Marija Pavlović-Lunetti. Kažimo i to da je cjelonoćno klanjanje u župnoj crkvi bilo u noći na uočnicu te s 25. na 26. lipnja.

Mir, mir, mir

Promatrajući sliku međugorske župe tijekom minulih dana može se pomisliti da je u toj stisci jezika i ljudi nemoguće ostvariti sabranost. No, stvarnost je posve drukčija! Ni prometna stiska ni pješaka mnoštva ni toliki nazočni ne ometaju u postizanju mira i sabranosti, po čemu je Međugorje od početka poznato i na što je Gospa toliko puta pozivala. Već spomenuto mnoštvo vjernika koje se ovdje ispovijeda, Mise na jezicima brojnih hodočasničkih skupina, opseg molitvenog programa, vrućina koja koncem lipnja ovdje vlada, ništa od toga ne može omesti u osjećaju mira, radosti i ljubavi. Stoga ne začuđuje što mnogi, upitani kako se osjećaju, odgovaraju: Ovdje sam pronašao mir; ovdje sam pronašao svoj drugi dom; kući se vraćam drukčiji; uskoro ću opet u Međugorje; hvala Kraljici Mira jer sam postao/postala druga osoba...

Marija nas i ovdje potiče na služenje

Braćo i sestre, ovdje smo, oko ovoga oltara, okupljeni kao obitelj zahvaliti Bogu na nebrojenim milostima koje nam je dao na ovome mjestu; svetištu Gospe Međugorske. Želimo zahvaliti najsavršenijom molitvom Crkve, a to je Euharistija. Želimo Bogu reći hvala za tolike milosti koje nitko ne može izbrojiti niti ih može ijedna kronika zabilježiti; one su zapisane u srcima i Bog sve zna.

fra Zvezdan Linić

Braćo i sestre, pokušajmo ući u poruku Božje riječi svatko osobno, jer je svakom osobno upravljena. U Prvom čitanju čuli smo, u jednoj velebnj viziji, sukob dobra i zla, a Drugo nas čitanje uvodi u misterij – Spasitelj Isus rođen od Žene, jednostavne ili, kako će Evanđelje doreći, ponizne službenice Gospodnje. Poruka nas želi unijeti u povijest spasenja, ali neka svakoga od nas unese u vlastitu dušu, u srce. Ona nas upozorava kako se kroz povijest spasenja neprestano vodi stanovita borba dobra i zla, za Božje i protubožje. Mi smo time zahvaćeni, o nama je riječ, mi smo svijet u kojemu se vodi ta borba. Riječ Božja nas upozorava da naš vječni život u nama ugrožavaju tri neprijatelja, koji su se zaratili i to ne od jučer već od postanka svijeta, od početaka, od Adama i Eve. To su đavao, svijet i tijelo. Oni žele oteti Božji život iz naših duša. Veličanstvena vizija pokazuje nam Adama i Evu i njihov grijeh koji nije bez izvanjskoga utjecaja, bez utjecaja đavla. Kad su bili jadni i goli, i prestrašeni, Biblija nam govori da nas već tada Bog nije ostavio bez nade, i u tom času kad je čovjek potonuo Bog nas ne ostavlja bez nade, daje znak, *Neprijateljstvo ja zamećem* – govori Gospodin – *između tebe i Žene, roda tvojega i roda Njezina; Njoj ćeš vrebati petu i Ona će ti satirati glavu*. Čovjeku i čovječanstvu dana je nada ali je ostalo poprište borbe; od prve kušnje ostala je ta napast u čovjeku – *bit ćete kao bogovi*, ta stanovita buna, oholost kojom je ljudsko biće zaraženo, želeći ono što je apsurdno i nelogično a što čovjek ne prepoznaje i što nam đavao uvijek nameće svojom ohološću da i nas zarazi *bit ćete kao bogovi*. Jednako tako naveo je čovjeka da se prepušti užitku, da si priušti ono što nam je Bog zabranio, ne prepoznajući da je u onome što nam Bog brani govor ljubavi Božje, koji znađe što je život, i da najbolje zna pravila života. Ali i tu je đavao uspio, uspio je ljudima oduzeti iskonsko povjerenje u ljubav Božju, kao da si

čovjek smije sam priuštiti ono što nam je Bog zabranio. Ta napast neprestano bdije nad čovjekom, napast hranjena mentalitetom ovoga svijeta u kojemu živimo. Mentalitetom hedonizma, uživanja, lagodna života a sve to je protivno darivanju i žrtvi za druge. Ta napast uvijek bdije, ne samo nad Adamom i Evom nego nad svakom ljudskom generacijom – napast da do dna svoje egzistencije dođe hedonističkim mentalitetom.

Pobjeda je na strani dobra i ljubavi

To je ta zastrašujuća vizija čovječanstva – na početku svijeta đavao dolazi prikriiven u zmiji, ali na kraju svijeta, u Apokalipsi, đavao više ne skriva svoje nakane, pojavljuje se u velikom znaku na nebu, a to je zmaj, rušilačka snaga, koja želi poništiti planove Božje, poništiti ljudski rod, uništiti ga svojom rušilačkom silom; to je intelekt bez ljubavi, rušilačka sila, đavao koji ne prikriiva svoje nakane. Mi živimo u vremenima u kojima se nameću protubožji zakoni, u kojima se zlo ne skriva nego paradiira; zlo koje nameće pravila života protivna zakonu Božjem i Božjim pravilima života. Đavao više ne skriva svoje nakane, kao da misli da je svijet njegov, a katkada tako zastrašujuće i izgleda, ali nam Biblija opet govori riječi nade. Htio je nauditi Ženi, nositeljici života – drugi znak na nebu, Žena obučena u Sunce – htio je njoj nauditi, uništiti Njezin plod ali nije mogao, ostao je poražen. Kao da nam Biblija želi reći, u toj borbi dobra i zla kroz sve vjekove čovječanstva, od Adama i Eve do Apokalipse, ne zaboravimo poruku: pobjeda je na strani dobra, pobjeda je na strani ljubavi, Bog će pobijediti, to je apsolutno istina!

Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi Tvojoj

Želio bih da tvoje i moje srce zahvati pitanje na kojoj smo mi strani. To je pitanje koje se nas tiče – jesi li sada, u ovom trenutku svoga života, na strani dobra jer to više ne ide bez tvoje suradnje. Zlo, đavao i svijet navlače nas na onu stranu koja nije Božja, u svom srcu nosimo požude, napasti. Gdje si u ovom času, jesi li spreman slijediti Riječ Božju, Božji blagoslov i poziv; jesi li spreman slijediti Božje zapovijedi kako su nam darovane? Biti na strani dobra poruka je ovog čitanja i, rekao bih, ove svete Mise koju slavimo u ovoj divnoj obljetnici Gospe koja ovdje na osobito divan način djeluje svojim milostima, prepoznajući Njezin lik kao znak nade. To je ta Žena, znak nade, kojom se prepoznaje u Bibliji i kojom se i Ona predstavlja. Nasuprot đavlijoj oholosti – *bit ćete kao bogovi* – slušamo Marijine riječi, *Evo službenice Gospodnje, neka mi bude kako Ti kažeš, kako Ti hoćeš, po Tvojoj riječi*. To je Marijino opredjeljenje za dobro ovoga svijeta, to je Njezino predanje. Ponavljajte često te Marijine riječi; ponavljamo ih u Anđeoskom pozdravu, ali ponavljajmo ih i u svome srcu, *Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi Tvojoj*... Znaj i kod ove svete Mise, kod pričesti, reći,

Isuse, evo me, Tvoj sam sluga, Tvoja sam službenica, želim živjeti po Tvojoj riječi i želim ispuniti poslanje koje si mi darovao. To je Marija koja se predstavlja kao ponizna službenica Gospodnja, nasuprot oholosti, nasuprot silama koje u našim korijenim žele uništiti vječni život u nama, u našem biću, a posebno ohološću. Čovjek se nameće čovjeku i želi se nametnuti samome Bogu. *Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po Tvojoj riječi* – to je Marija koja se želi suprotstaviti hedonizmu koji vlada ovim svijetom, koji nam se nameće medijima i reklamama, koji ulazi u ljudska srca. Nude se proizvodi koji žele povećati ljudski užitek kao da je čovjek stvoren da uživa na ovoj zemlji. Čovjek je stvoren da bude sretan, ali uživanje nije evanđeoski pojam, evanđeoski pojam je žrtva, predanje, živjeti za druge. Hedonistički pojam kao da želi čovjeka stvoriti za sebe, uživati što više. Tek kad učinimo da ljudi krajnje budu sretni, krajnje poslušni Evanđelju, tek tada smo evanđeoski; kad drugima služimo, tada smo na putu Božjem. Sve što nam ovaj svijet nudi i reklamira na planu jela i pića, na planu tjelesnosti i seksualnosti, pornografije i ne znam kakvih svjetskih ideja za uživanje, to nije evanđeosko. Evanđelje te zove, služi, učini ljude sretnima, daj sve od sebe da ljudima kraj tebe bude dobro – to je mentalitet služenja i mentalitet Evanđelja. Sve ono što nas koči i vuče po samim silama našega tijela – uživati u jelu i piću, uživati u seksu, u požudama, to je antievanđeosko. Stvoren si u upućenosti prema drugom, da drugoga učiniš sretnim. To je ono što je Bog stavio u tajnu ljudskog bića, i Adama i Eve – nije dobro da čovjek bude sam nego da u upućenosti usrećuje drugo biće kraj sebe, ljubljeno biće, i na to smo pozvani, na služenje. Isus često ponavlja učenicima, *Ako tko želi biti prvi, neka bude posljednji, sluga svima*. Kad su se apostoli katkada svađali tko će biti Isusu bliži, zdesna, slijeva, Isus ih je pretekao riječima, *Tko želi biti prvi, neka služi svima, neka bude posljednji*. Posljednja lekcija Evanđelja iz služenja bilo je Isusovo pranje nogu apostolima na Posljednjoj večeri, kad je inzistirao da učenicima opere noge. Koliko bismo mi puta radije prali mozak a ne noge, a Isus svojim učenicima pere noge. To je ponizni stav sluga – *ako sam ja to vama učim*

Evanđelje te zove – služi, učini ljude sretnima, daj sve od sebe da ljudima kraj tebe bude dobro – to je mentalitet služenja i mentalitet Evanđelja.

nio činite i vi jedni drugima. To znači, neka te se nitko ne boji, nemoj nikoga ugrožavati, budi svakome poticaj na dobro i, koliko je moguće, pomozni onima kraj sebe da budu sretni.

Marija je življeno Evanđelje

To je taj poziv na služenje i imam osjećaj da je Marija preduhitrla Evanđelje – i prije nego se Isus rodio, u času kad je prihvatila Božju riječ i majčinstvo kao dar neba – *Evo službenice Gospodnje* – definirala je samu sebe. Mi Mariju nazivamo divnim epitetima i naslovima, litanije frcaju od tih naslova – Majka Božja, Ogdalo Prave, Djevica Premudra, Utočište grješnika, Kraljica anđela, Kraljica Mira i tako dalje – to su sve lijepi naslovi koji potiču našu pobožnost, ali kad bismo Mariju upitali koji bi ona naslov odabrala, ne bismo ga našli u litanijama ali ga ima u Evanđelju – Službenica Gospodnja, ona koja služi. Zato je vidimo kod Elizabete, da bude blizu kod nje koja će roditi u starosti i trebat će ženske ruke. Zato je vidimo u Kani Galilejskoj gdje je prva primijetila, kao sluškinja oko stola, da ponestaje vina i da će biti neugodnosti i reagira... Ali zato je Crkva kroz vjekove časti kao onu za koju zna da će nam pomoći, da sluša naše vapaje, da nam služi. *Evo službenice Gospodnje!* Ona je ostvarila Evanđelje i definirala sebe još dok Isus nije ni počeo propovijedati, *Tko želi biti prvi neka bude sluga svima*. Marija je življeno Evanđelje, ona nas i ovdje potiče, potiče nas uvijek iznova na služenje, potiče nas kao Kraljica Mira, a zmaj na nebu je htio zaratiti s čitavim svijetom, i zvijezdama i zemljom, ali je poražen. Pobijedila ga je Kraljica Mira. Neka Ona pobijedi i u nama. U toj borbi dobra i zla, koja se bje od pamtvijeka, koja se bje neprestano, koja se bje i u tvome srcu i tvome životu – jer katkada se događa da sam danas pun oduševljenja za dobro, a da sutra potonem – u toj borbi koja nam je mučna i teška, imamo znak nade, imamo Mariju i zato dolazimo u Njezino Međugorje, dolazimo u Njezina svetišta. Vjerujemo da nam ona može i hoće pomoći. I zapamtimo, dok je molimo, dok od Nje tražimo milosti, Ona nas pažljivo sluša; zapamtimo, dok je molimo, Ona od nas jednako tako traži poslušnu vjeru koju ćemo svakom svojom molitvom, svakim vapajem i svakom nakanom jednako tako Njoj šapnuti da i mi želimo biti sluga Božje i činiti ono što je Božja volja. To je naše svakidašnje opredjeljenje za dobro. Opredijelimo se i danas za dobro, da po nama i u nama bude više dobra u svijetu pa će se prije pojaviti ona radosna nada, ona pobjeda koja je definitivna jer ju je Bog zajamčio, ali želimo da i mi to vidimo i iskusimo. Pa neka se vidi po nama i u nama da je pobjeda na strani dobra i na strani ljubavi.

Foto Hurnaus

Progoni, kazne, zatvor

Razgovor koji donosimo nastao je 1997. i dio je opsežnijeg razgovora koji je djelomično objavljen na stranicama Glasnika mira. Držimo da je tematika ovoga dijela razgovora zanimljiva posebice ovih dana, dok obilježavamo tridesetu obljetnicu ukazanja Kraljice Mira.

Razgovarao Krešo Šego

U knjizi „Članak 133. KZ SFRJ nad Međugorjem“ Vašega odvjetnika Milana Vukovića vidi se da su neki svjedoci povukli iskaze. Je li optužba imala problema zadobiti svjedoke?

Komunistička propaganda je stvorila kritičnu masu straha pa su neki ljudi pristali biti lažnim svjedocima. Mnogi su u srcu bili uvjereni da komunizam ne može propasti i da se nema koristiti boriti protiv njega. Prisjetimo se samo povijesti – Amerika je dopustila da na Kubi zavlada taj sustav; pa Vijetnam, Koreja... Mi mali smo uvijek računali na tu veliku silu, ne će li zaustaviti komunizam, no ništa od toga nije se događalo. Ljudi su mislili, evo neoboriva režima... U takvim okolnostima teško je bilo računati i na nadnaravno, na milost neba. No, naša je zajednica bila dosta jaka, teško je bilo naći suradnika. Nema čovjeka koji nije imao priliku biti svjedok protiv mene, svatko je mogao biti svjedok, ali nisu ih nalazili; na njihovu žalost pronašli su samo jednu osobu koja je za to bila spremna. Prijetili su ljudima otkazom, zatvorom; nagovarali su ih da kažu kako sam govorio protiv komunističke revolucije... i neki su pristajali no kad su vidjeli da sve dobiva sudski oblik, i da treba potpisati ono što su kazali, rekli su, *ne, nikada više neću na sud*. Ti su ljudi kazali, *prevaren sam, namamljen*. Čak su i dječake na taj način nagovarali da svjedoče protiv mene, a jednom su mladiću obećali zaposlenje... Ucijenjivali su ljude.

Nagovarali su stotine ljudi, a samo je jedan jedini svjedočio protiv mene. Na Širokom Brijegu odakle sam rodom, našli su jedva dvojicu. Svjedoci su bili ucijenjeni ili su htjeli neku korist.

Gdje su onda pronašli svjedoke?

Glavne svjedoke vlast je našla u svojim redovima, među svojim ljudima. Riječ je o ljudima na službi u policiji ili partijskom komitetu. Moram kazati da vjernici uopće nisu bili slabi, jer je bilo teško oduprijeti se i ne svjedočiti. Ljudi su na svaki način nastojali da ih ne pronađu; bježali su iz kuće, skrivali se, nisu dolazili na javna mjesta i na radno mjesto samo da bi izbjegli pritiske. Pričao mi je vjernik iz Krehina Graca: vraćao se iz Međugorja, kraj nje ga je stao auto, upitali su ga radi li u Vinariji.

U optužnici nema Međugorja, nema Gospe niti napada na vjeru, vjera se ne spominje osim, znao se vješto služiti Biblijom, u njoj je našao mjesta koja govore protiv sistema. Cijela optužnica, dakle, bila je montirana s ciljem da zaustavi ukazanja, a o ukazanjima ne kaže ni slova!

Kad je odgovorio potvrdno, zapovjedili su mu da sjedne s njima. I nastavili su vršiti pritisak da mora svjedoči, jer je bio u crkvi. I kad su mu počeli govoriti što mora reći da sam govorio, usprotivio se i rekao, *ne, nije govorio tako već ovako*... Ljudi su svjedočenje izbjegavali najčešće izgovorom da tada i tada nisu bili na Misi, a crkva svaki dan prepuna.

Svjedoci obrane javljali su se sami?

Tada se prijavljuju župljani, njih tri stotine, i više – koliko god treba – koji su spremni kazati svoje ime i prezime i svjedočiti, kazati istinu. Pred tim je vlast bila nemoćna a odvjetnik je zadobio snagu jer svih tri stotine i više svjedoka tražili su da svjedoče u svoju obranu. Cijeli je proces u biti bio montiran, insceniran; mnogi od oni koji su svjedočili poslije su priznali da su natjerani, prevareni. Tijekom svega toga, u školama, u mjesnim zajednicama i na skupovima čitane su tzv. informacije u kojima se optuživalo, gotovo se zahtijevalo da treba glave skidati. Jedna liječnica, koja je imala kćerku u prvom razredu, priča kako je stavila ručak, no djevojčica je kazala, *mama, kako možeš reći da jedemo, pa mi svi u razredu postimo jer je suđenje fra Jozi*.

Jeste li očekivali uhićenje?

Do uhićenja sam bio pripravan i na zatvor jer sam dobivao vijesti što se govori i što vlast priprema. Bilo je uistinu hrabrih osoba koje su mi prenosile što se događa, a kad sam uhićen znao sam da moram svjedočiti. Nakon šesnaest godina, duboko sam uvjeren da su vjernici – župljani i hodočasnici, oni koji su primili milost, svjedoci i branitelji Međugorja. Oni su mladice na tom snažnom panju kojega ne mogu iskorijeniti ni bezbožni progono, ni nijekanje, ni osporavanje i lažno tumačenje. Gospa, dakle, u svojoj ljubavi, s jednostavnim vidiocima i odvažnim dobronamjernicima, svećenicima s kojima surađuje iz dana u dan pravi novi korak.

Kad je o znakovima riječ, mnogi su u Međugorju i prije ukazanja na nebu vidjeli znakove, svjetlost, te na početku razne znakove na Križevcu, na Podbrdu... Do početka ukazanja tomu se nije pridavalo značenje, no kad su ukazanja počela, sjetili su se da su vidjeli nešto neobično. Koliko su znakovi važni?

Znak je važan ako nešto u čovjeku probudi, poput semafora. Znakovi pomažu da svjedocanstvo dobije svoju autentičnu interpretaciju, da se čovjek nadahne, da kaže, treba odgovoriti vjerno, ostati vjeran. Znakovi pomažu da, kad riječ ne dosegne puninu, povedu ko-

rak dalje. Sve to stvara klimu ljubavi, unutarne ljepote, radosti, sigurnosti i unutarnjeg mira, zrelosti u kojoj se stvara povjerenje između Boga i čovjeka. Znakovi nisu nešto na što se treba osloniti kao na cilj, oni su samo pomagalo. Možemo ih usporediti s telefonskim imenikom: nitko od nas ne pamti telefonske brojeve, imamo tu knjigu koja nam pomaže doći u kontakt s nekim. Znak je također i izraz neba da čovjek nije sam; *ovi će znakovi pratiti one koji uzvjeruju*, govori Isus. Crkva su uvijek pratili znakovi... Kaifa nije znao čitati znakove. On se nije htio zapitati, *tko je ovaj što čini takva djela, već je kazao, to je opasan čovjek, moramo ga likvidirati*. Nevjernik ne čita znak, on ga se boji, a vjerniku je znak radost. Primjerice, ozdravljenja u Međugorju. U Međugorju imamo i znakove i plodove, *po plodovima ćete ih raspoznati*, ali netko ne želi gledati ni plodove. Ni Bog ne može čovjeka obratiti bez njegove pomoći... Ovdje je vrlo bitna otvorenost duha, bez nje, bez skrušenosti i poniznosti, čovjek ostaje u grijehu. Zar ne vidimo to po tolikim razorenim obiteljima, tolikom broju abortusa? Stoga Međugorje jest potrebno apostolata, lijepo propovijedi, zauzete molitve. Čovjek koji nema dara vjere ne dobiva je tim jednim vidljivim znakom, i ne mijenja se, ne će se promijeniti.

Montiranje optužnice, kako je sve teklo?

Optužnica je montirana, a krojile su je općinske vlasti, referati, socijalistički savez, komunistička partija... Optužnica nije imala teme-lja, a gradili su je na: *govorio je da je vjernika strah ići u crkvu jer će imati manju plaću ili će izgubiti zaposlenje; pozivao je na ustanak jer je govorio da, ako treba, treba i krv prolići za vjeru; podizao je ruke*... Nisam mogao ne nasmi-jati se dok su čitali optužnicu, a sudac upozorava da se ne smijem, premda svoj smijeh uopće nije bio sarkastičan. Sudac dalje govori kako smo svi slobodni, jednaki. A onda govori, *mi smo tebe upozoravali dok si bio na Posušju, u Čerinu, u Konjicu... davno sam ti rekao da ćeš ovako završiti jer se nisi dao poučiti*.

Kad sam se susreo sa svojim odvjetnikom, Milanom Vukovićem, i rekao mu kako ću reći da se danas na optuženičkoj klupi nalazi Evandjelje, molio me da ništa ne govorim jer će to on kazati. Jednostavno, suđenje je bilo obična parodija sudstva kojom nisu uspjeli ostvariti svoj cilj, a cilj im je bio zaustaviti Međugorje. Zahvalan sam Bogu što nisam pokleknuo, što me nisu prestrašili. S druge strane, nudili su ovo i ono, putovnicu, sve, samo da bih opovrgnuo ono što se događa. Moj odgovor uvijek je bio, ja sam samo župnik Međugorja i samo to mogu biti; imam svoje poglavare koji su me tu stavili i nitko, pa ni vi,

ne može me mijenjati niti o tome želim razgovarati.

Jeste li imali priliku kontaktirati s vidiocima ili župljanima?

Ne, ne. Nisu dali ni mom bratu i drugim članovima obitelji da me posjete, pri čemu su se služili različitim izgovorima. Te treba dokazati identitet, te nema isprave... Nisu mi dali posjetiti ni fra Ferdu Vlašića, istjerali su me kad sam to zatražio.

Može li se Vaš sudski proces usporediti s političkim procesima vođenim prije njega?

Svaki je taj proces specifičan, ali kad ih spaja borba protiv Svetoga pisma i protiv Isusa, onda su isti ili slični. Svaka presuda protiv svećenika ili biskupa nosi inkriminaciju, *radio je protiv naroda, protiv bratstva i jedinstva, protiv tekovina socijalističke revolucije*...

Moj proces specifičan je po tome što u optužnici nijedanput nije spomenuta Gospa, ni na jednom jedinom mjestu. Išli su na to da sam „pokazao svoje pravo lice“, a sumnjiv sam im odavno bio, iskoristio mnoštvo naroda, okolnosti, i u propovijedima rušio sustav, govorio to i to... U optužnici nema Međugorja, nema Gospe niti napada na vjeru, vjera se ne spominje osim, *znao se vješto služiti Biblijom, u njoj je našao mjesta koja govore protiv sistema*. Cijela optužnica, dakle, bila je montirana s ciljem da zaustavi ukazanja, a o ukazanjima ne kaže ni slova! Nisu nigdje napisali da su ukazanja neprijateljska, ili ukazanja su izmišljena, ne, ni govora, ne spominju ni djecu, ni Gospu ni poruke, samo moje propovijedanje, moje djelovanje kroz svećeništvo. Iz dosjea su vadili citate iz propovijedi koje sam držao u župama u kojima sam bio na službi. Paradoks je, dakle, bio u tome što znam zašto sam u zatvoru i što im je cilj, a oni to ne će ni da spomenu. Izdvojili su me, dakle, da više nemam priliku „kvariti“ zajednicu i rušiti bratstvo i jedinstvo i socijalizam... No, moram reći da ni njima nije bilo lako, nije im bilo lako naći svjedoke ili, primjerice, dolazim iz zatvora i moram se prijaviti u Sekretarijat unutarnjih poslova, a službenici, koji me poznaju, skreću pogled, neugodno im je, a, osim toga, strah ih je da će biti prijavljeni ako sa mnom razgovaraju. Dakle, optužnica je bila providna, njezini sastavljači nisu je imali snage učiniti uvjerljivom i sva je proistekla iz njihove ideologije. No, zainteresirao se svijet, napose jer je zatvoren svećenik, a onda su reagirali – počele su o procesu pisati strane novine i pratiti ga, mnogi su počeli slati prosvjedna pisma pa ih je tisuće dnevno dolazilo u Beograd, na što je predsjednik države rekao da na nj ne će utjecati ni to ako dnevno dobije i sto tisuća pisama... Pokret Comunione e liberazio-

ne iz Italije učinio je da je mnoštvo ljudi svaki dan slalo prosvjednu kartu. Moram zahvaliti i biskupima i svećenicima iz svijeta koji su se pridružili tim prosvjedima.

Kako su Vas tretirali u zatvoru?

Kao političkog zatvorenika osuđenog za delikt riječi, stavili su me među kriminalce, ali sam imao priliku biti i s drugim političkim zatvorenicima. Neki od njih bili su veliki, dostojanstveni ljudi. S njima sam razgovarao kad su nas izvodili u šetnju, govorio im o sv. Franji, ispovijedao ih. Naš je dojam bio da nas se stražari boje, da bi nas najradije izbjegli. Kad politički zatvorenik sačuva dostojanstvo, onda je veličanstveno biti u njihovom društvu. Takve se ne može podmititi ili prestrašiti. Ljudi mole, razgovaraju, drže se hrabro i, bez pretjerivanja, takvo nešto nemoguće je susresti na slobodi. U zatvoru sam iskusio što znači čvrsta vjera i molitva. Oni bez vjere brzo budu slomljeni, a vjernici postaju kao kremen, postaju dragulj.

Jeste li, kao svećenik, u zatvoru mogli imati Bibliju?

Ne, ni Bibliju niti ikakvu vjersku literaturu. Prvo pismo koje sam u zatvoru napisao bio je zahtjev da mi se dopusti imati brevijar i Bibliju, i odbijen sam. Poslije smo, fra Ferdo Vlašić, fra Jozo Križić i ja dva puta pisali prosvjedna pisma, no uzalud, nisu nam dali.

Jeste li, na koncu, ipak uspjeli dobiti Bibliju?

Ne, nikada. *To je tvoj predmet osude i ne možeš je imati*, bio je odgovor.

Zbog toga ste i štrajkali?

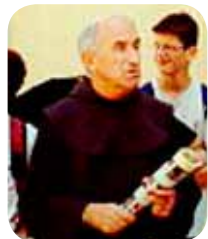
Da. U knjižnici sam našao memoare komunističkih osuđenika koji pišu kako su u zatvoru mogli čitati i kako su bili oslobođeni fizičkog rada. Kad sam to pročitao, od upravitelja zatvora sam tražio da mogu imati Sveto pismo, brevijar i vjerski tisak, a poslije sam tražio da nas trojica možemo služiti Misu, no odgovor je uvijek bio negativan. Nismo uspjeli, a na naše pisane molbe nitko nije odgovarao.

U svijetu postoje mnoge udruge za zaštitu ljudskih prava. Je li itko od njih, osim vjernika iz Italije koje ste spomenuli, dizao glas protiv nepravde osude Vas i Vaših dvojice kolega?

Bilo je pokušaja da se nešto učini no nije bilo nekog rezultata. Zapravo, te su udruge podržavale komunizam, a prosvjedovali su poglavito tamo gdje je vladala demokracija. Slično je bilo s političkim zatvorenicima primjerice u Poljskoj i Rusiji ili drugim komunističkim zemljama.

Svećenici očevici o zbivanjima u Međugorju

U našem se uredništvu našao i o. Gabriel Jurišić, franjevac splitske provincije, profesor klasičnih jezika na franjevačkoj gimnaziji u Sinju, među našim teolozima poznat kao mariolog, tj. jedan od onih naših teologa koji se posebno bave proučavanjem katoličkog vjerovanja o B. D. Mariji i njezina štovanja kroz sva stoljeća Crkve, osobito među Hrvatima. I on je nedavno bio u Međugorju. Evo što smo od njega čuli:

Simpatično, drevno i zdravo

„**B**io sam u Međugorju s četvoricom svećenika u utorak poslije Velike Gospe. Pred ulazom u Međugorje milicionar nam je iz svoga automobila samo rukom dao znak da tu ostavimo svoj auto i dalje da možemo pješke. Tu sam odmah doživio ono što mi je poznato iz Sinja: brojni hodočasnici pješake. Baš kao što se u nas kaže „idem na zavit“. Neki su bili i bosonogi. Svi hodaju vrlo mirno. Gledam naokolo i vidim da uopće nema pogaženih usjeva i vinograda, kako se bilo čulo. Do crkve smo došli oko 5 sati poslije podne. Već je bilo nešto vjernika. Odmah sam vidio da ti ljudi mole. Kleče na pločniku ispred crkve, također djevojke i mladići. To je za mene bilo iznenađenje: da mladić kleči, i to pred crkvom – osim za vrijeme Mise. Na prostoru s desne strane vidio sam nekoliko svećenika kako ispovijedaju. Ljudi kleče izravno na zemlji i tako se ispovijedaju. Nikome ne pada na pamet da bi se trebalo ispovijedati sjedečke, ili bar staviti pod koljena udobno klekalo. U crkvi sam susreo fra Stanka Vasilja koji ondje svakog dana vodi pjevanje. S obzirom na neke širene glasove, fra Stanko mi odmah kaže kako kroz sva ova dva mjeseca nisu zapjevali čak ni pjesmu „Zdravo, Djevo“. Pjeva se „Čuj nas, Majko“, „Zdravo, Tilo“ nakon podizanja. Sve najobičnije pobožne pjesme. I „Zdravo, Djevo“ je takva, ali očito se išlo za tim da se izbjegne svaki povod za ikakvo krivo tumačenje. U župnom domu bilo je nekoliko franjevaca. I nadolazili su i drugi svećenici.

Župna kancelarija neprekidno radi, ljudi stalno dolaze uplašivati misne nakane, traže knjige, krunice, savjete i obavijesti. Poslije toga u crkvi namjerno sam bio u civilu i pomiješao se među narod Božji. U lijevoj lađi više od dvije trećine prisutnih bili su sami muškarci. Nijedan mlađi od 15 ni stariji od 60 godina. To me je zadivilo.

Onda je počela molitva krunice, neke obavijesti i pjevanje. Zatim Misa. Vrlo fina Misa koju je predvodilo nekoliko koncelebranata. Jedna od najljepših propovijedi što sam ih čuo u životu. Mislim da ju je držao franjevac Kozina. Govorio je o tome kako nas Bog poziva na ljubav u obitelji, na radnom mjestu, u selu, u gradu, u narodu, u državi, u svijetu – posvuda. Biblijski i teološki vrlo fina propovijed. Narod moli, narod pjeva. Kad je bilo za podizanje, gotovo svi su klekli. Da, molitvu vjernika predvodio je fra Stanko. Bila je to jedna pametna molitva. Jedna od molitvi bila je i „za naše milicionare, koji su umorni, kojima treba mnogo strpljivosti i razumijevanja, nije ni njima lako – draga Gospe, daj im snage, strpljivosti!“ Narod je i na taj zaziv oduševljeno, kao i na sve druge, odgovorio: „Gospodine, usliši nas.“ Za vrijeme propovijedi gledao sam čovjeka u narodnoj nošnji. On je za cijelo vrijeme propovijedi držao sklopljene ruke i gledao prema svećeniku. Ne bi tako nikoji sjemeništarač. Sasvim normalno pedesetogodišnjak.

Kad je Misa završila jedan je franjevac rekao da je Gospa rekla kako treba moliti 7 Očenaša, 7 Zdravomarija, 7 Slava ocu i Vjerovanje. Na mene je to silno djelovalo. Tko na podizanje nije klekao, sad je kleknuo. Molili su klečeći, oduševljeno. Nakon toga bile su obavijesti. Jer već se bila proširila neka vijest da te večernje Mise više neće biti, da ne smije biti.

Nakon što su župnika Jozu zatvorili, odgovornost je ostala na kapelanu Zrinku. On je tada dao jednu vrlo pametnu obavijest: da moli sve vjernike koji tamo dolaze neka nitko ne nosi nikakav papir, novine ili što drugo što bi moglo koga uznemiriti, što bi se moglo tumačiti kao napad na društvenu zajednicu. I ateisti, ako ih ima prisutnih zamoljeni su neka ne čine ništa što bi vlast mogla negativno ocijeniti. Onda je Stanko navijestio da će djeca (vidioci) predmoliti krunicu. Gotovo cijeli narod je ostao u crkvi. Malo me je

smetalo što su se djeca predmoleći krunicu donekle i derala.

Za vrijeme trećeg otajstva izišao sam pred crkvu. Vani još uvijek puno ljudi. Još uvijek su se mnogi htjeli ispovjediti. Iza crkve na kamenu kleči jedna časna sestra srednjih godina. Nije znala da sam fratar. Pitao sam je: „Sestro, da li vi stvarno vjerujete da se tu Gospa ukazala?“ Ona me je pogledala, kaže: „Ali vi ne vjerujete? Pa to svak vjeruje. Da što nego je!“ Pustio sam je neka dalje moli. Kad sam došao u sakristiju, svijet je još molio i rekli su mi da su djeca ušla u pomoćnu sakristiju i da im se, navodno, Gospa ukazala. Onda je jedan mlađi fratar javio da su dje-

ca rekla da se za fra Jozu ne treba ništa bojati, da mu se ništa zlo ne će dogoditi, da će trpjeti, ali da će biti sve u redu. To je narod prihvatio kao određeno olakšanje. Iza krunice djeca su klečala ispred oltara i u toj sobici. Ljudi su ulazili, dolazili, klekli bi uz jedno od djece, i oni su zatvorenih očiju molili i nešto su govorili. Mislim da su se to ljudi preporučivali u molitve, nešto povjeravali. Nisam provjeravao. Obilazio sam oko njih i ponio sam odatle vrlo fin dojam o pobožnosti te djece i tih hodočasnika.

Od svećenika u župnom domu slušao sam iza toga i o slučajevima ozdravljenja koja se smatraju čudesnima, također o neobičnim obraćenjima. Jedan čovjek vjernik svjedoči kako su se kući često svađali, ali otkad se Gospa ukazala i otkako su došli na ispovijed, u kući je mir. I sad čim se malo posvade, odmah on sve iz kuće vodi na ispovijed, i opet je mir.

Pripovijeda se i o nekim slučajevima nesreća koje da su se dogodile nekima što su se izrugivali s Gospom. Moram reći da u to ne vjerujem.

Na brdo prvih viđenja sad je zabranjeno ići; ja mislim da je i bolje da sve bude u crkvi.

Za mene je glavni doživljaj silna i mirna vjera i pobožna, pouzdana molitva tog mnoštva, osobito tolikih zrelih muškaraca. Ima u svemu tome nešto simpatično, drevno i zdravo.

Sarajevska televizija i novinsko saopćenje Tanjuga govore o 2 milijarde dinara koje da su fratri skupili, ili nekoliko milijardi dinara. Da su to fratri sakupili izvaravši narod. To je tiskano i u „Oslobođenju“, ja sam čitao svojim očima. Međutim, toga dana kad je bila ta racija, taj pretres, uz ostalo doveli su i dva činovnika iz mostarske banke. I pregledana je kuća, iznesen je sav novac: i kućni i od milostinje i od misnih nakana, i zapisnik je načinjen na 82 milijuna starih dinara. Taj novac je onda kad se uzme u obzir i da je tu bio novac za misne nakane koje još nisu odslužene i koji stoga nikom ne pripada, da se tu prodaju knjige, križevi, krunice i drugi nabožni predmeti i da samostansko domaćinstvo ima najmanje šest članova koji moraju jesti – to uopće nije velik novac.

Kakav je to znak?

Činjenica je da se u Međugorju nešto događa. Donosimo ovdje izvještaje dvojice očevica svećenika. Jedan je od njih cijelo to događanje zgodno podijelio u šest točaka. Prva je točka ono što djeca tvrde da doživljavaju, da vide i čuju Gospu. To nitko ne mora vjerovati. Tko povjeruje, prihvaća to kao privatnu objavu koja ne obavezuje kao vjera Crkve. Svaki vjernik koji tamo dolazi ili o tome sluša

nastoji na temelju podataka kojima raspolaže donijeti svoj sud. Za Crkvu kao takvu bitno je da li se poruke koje dolaze iz tih privatnih objava slažu s vjerom Crkve, da li pravilno potiču vjernike u pitanjima vjere i života po vjeri. Učiteljstvo nikad ne izriče neprevrtljivi pravorijek o tome da li se negdje Gospa ukazala. Samo slijedi razborito mišljenje mnoštva vjernika i priznaje da se u ovom ili onom svetištu koje se razvilo iz takvih objava doista događa okupljanje u molitvi, u euharistiji, da od toga vjera jača i da se život popravlja. Po tom ključu promatramo i sve što čujemo iz Međugorja. To je, uostalom, Isusovo pravilo: „Po plodovima njihovim ćete ih prepoznati.“ Doista, da li djeca vide i što vide – to mogu izravno znati samo ta djeca. Da li se narod istinski moli, kaje, popravlja – to možemo svi promatrati. Naravno, i sam dječji doživljaj viđenja podložan je odgovarajućim proučavanjima. Stoga smo i odlučili izvješćivati iz prve ruke. Nije nam namjera uvjeravati čitatelje da su ukazanja autentična. Namjera nam je pridonositi objektivnoj informaciji, kako bi što širi krug ljudi mogao imati što više podataka i što objektivnije rasuđivati. I također – da se na temelju istine o događajima izbjegavaju ili stišavaju lažne uzbuje i paušalne procjene, da svi shvate kako ta pojava u okvirima naše crkvenosti nikoga ne ugrožava. Treba cijelo to događanje preputiti njegovoj vlastitoj, unutrašnjoj logici. Bude li volja Božja dati nam izvanredni znak poput Lurda, Bog će to potvrđivati „znakovima i čudesima“ na koja će Crkva primjenjivati svoje najstrože kriterije razlučivanja naravnog od nadnaravnog. Bude li, međutim, Božja volja da glavni znak bude snažno buđenje vjere i duha obraćenja u našem narodu – taj se znak već događa. I on je sam po sebi divno čudo, veliki milosni dar. Jer, napokon, nas vjernike ne treba uvjeravati da je Gospa kao suradnica Božja u spašavanju svijeta i svakog pojedinca djelatno prisutna ne samo u Međugorju nego u svakoj našoj župi. Ne moramo je vidjeti da bismo to znali. Prema tome, nema nikakve sumnje da je i sada u Međugorju ona na djelu. I da je to djelovanje nadnaravno. Pitanje je samo je li to u redu redovite nadnaravnosti od koje Crkva trajno živi, ili je riječ o izvanrednoj manifestaciji te iste nadnaravne prisutnosti. Onima koji nisu vjernici razlikovanje redovitog i čudesnog može biti vrlo važno, vjernicima ni pošto najvažnije. Možda to i jest razlog što vijesti iz Međugorja uznemirujuće zanimaju upravo i neke od onih koji ne vjeruju. No, i oni su predmet providnosnog Božjeg zanimanja.

(Glas Koncila, 13. rujna 1981., broj 18, str. 8. i 9.)

Svjedočanstvo iz Međugorja i o Međugorju

Veoma čitani i vjerodostojni mjesečnik, Naša ognjišta, od početka je pisao o događajima u Podbrdu, župa Međugorje. Pokretač i glavni urednik Naših ognjišta, fra Ferdo Vlašić, uhićen je kad i međugorski župnik fra Jozo Zovko te osuđen na višegodišnji zatvor. Unatoč svim poteškoćama i pokušajima zabrane izlaženja, ovaj list je vrelo podataka o ukazanjima, vidiocima, porukama... Donosimo urednički tekst objavljen u listopadu 1981.

U zadnjem broju našega lista na zadnjoj, 24. stranici napisali smo jednu posebnu poruku čitateljima koju ovdje doslovce ponavljamo: „Dragi čitatelji! Vjerojatno ste u ovom broju očekivali posebni članak o neobičnim pojavama u hercegovačkoj župi Međugorje. No, radije ćemo to prepustiti vremenu, strpljenju i Božjoj providnosti!“

Stotine tisuća vjernika i radoznalih namjernika

Od prvih neobičnih pojava u župi Međugorje prošla su tri mjeseca. Gotovo isto toliko prošlo je od izlaska zadnjeg broja (trobroja) našega lista. Vrijeme dovoljno dugo da i mi o međugorskim neobičnim pojavama ipak nešto kažemo. Poglavitito zato što su se te pojave iz dana u dan, iz mjeseca u mjesec, susljedno ponavljale te privlačile u Međugorje stotine tisuća vjernika i radoznalih namjernika. Naime, šestero međugorske djece danomice je čvrsto svjedočilo o svagdanjim Gospinim ukazanjima, a vjerničko mnoštvo iz gotovo svih krajeva naše zemlje (pa i iz inozemstva) ta je svjedočanstva sve čvršće prihvaćalo. Usporedo s tim počeli su se javljati i pojedini svjedoci s tvrdnjama o čudesnim ozdravljenjima, koja ti svjedoci pripisuju zagovoru Majke Božje – nakon što su joj se usrdno molili i povjerovali joj.

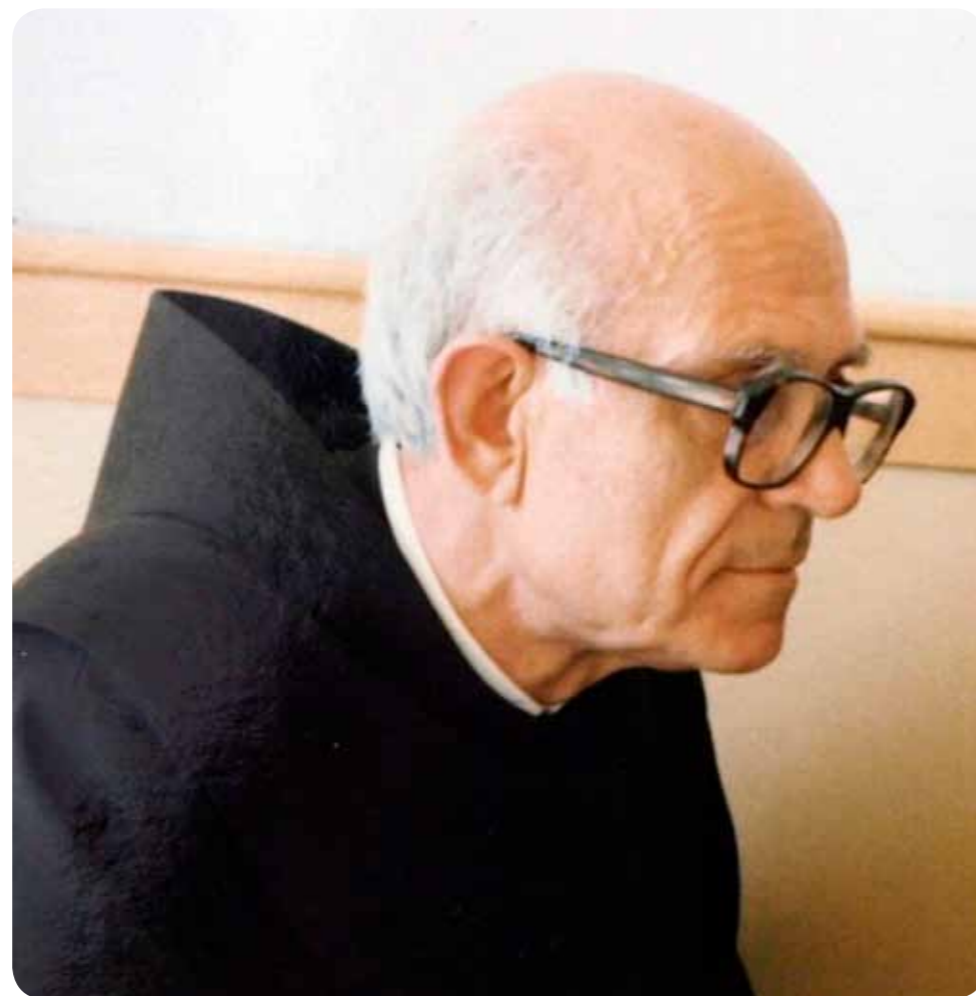
No unatoč svemu tome, mi ovdje ipak ne ćemo govoriti ni o čudesnim ukazanjima ni o čudesnim ozdravljenjima. Prepuštamo to i dalje “vremenu, strpljenju i Božjoj providnosti.” Mjesto toga reći ćemo samo ponešto o nekim pojavama i svjedočanstvima koja su očigledna i svakom očevidcu dostupna.

Duboka pobožnost

Prije svega, u Međugorju se od početka neobičnih pojava pa do danas vjerničko mnoštvo s dubokom pobožnošću moli. Ta duboka pobožnost, koja se rijetko gdje susreće, uočljiva je svakome tko pohodi međugorsku župnu crkvu u vrijeme misnog i molitvenog

bogoslužja. Također je uočljivo da i muški i ženske, i stari i mladi, pa i oni najmlađi, ostaju u neobično dugoj i veoma sabranoj mo-

litvi. I k tome, u golemom broju pristupaju sakramentu svete ispovijedi. A među ispo- vjedenima nimalo nisu rijetki oni koji otvo-

Šestero međugorske djece danomice je čvrsto svjedočilo o svagdanjim Gospinim ukazanjima, a vjerničko mnoštvo iz gotovo svih krajeva naše zemlje (pa i iz inozemstva) ta je svjedočanstva sve čvršće prihvaćalo.

reno pripovijedaju da se desetljećima nisu ispovijedali, da ih je sada nešto povuklo u Međugorje na ispovijed i da se nakon te ispovijedi osjećaju duhovno preporođeni.

Hodočasti se svakodnevno, pa i svakonoćno

Očigledno je i to da se u Međugorje gotovo neprekidno slijevaju pobožna hodočašća. I to ne samo iz obližnjih već i iz najudaljenijih krajeva zemlje. I to ne samo katolici nego i vjernici drugih vjera. A među neprebrojnim hodočasničkim skupinama nije malen broj ni hodočasnika-pješaka, koji do Međugorja pješače i po više dana. Među takvima su opet često zamjetljivi bosonogi hodočasnici. Hodočasti se svakodnevno, pa i svakonoćno – da se stigne na večernju Misu koja se svake večeri (i radnim danom i blagdanom) slavi u šest sati. I prostrana međugorska crkva (jedna od najprostranijih u Herceg-Bosni) gotovo je uvijek pretijesna za okupljeno mnoštvo vjernika.

Posti se onako kako se već odavna nije postilo: samo o kruhu i vodi

Očigledan je također post koji u ovo vrijeme prihvatiše brojni vjernici iz svih uzrasta. Posti se najredovitije petkom, ali i u druge dane. A posti se onako kako se već odavna nije postilo: samo o kruhu i vodi. Uza sve ovo, zasvjedočena su i mnoga pomirenja zavađenih susjeda, zavađenih obitelji i zavađenih pojedinaca.

Gospa vjernike potiče na usrdniju molitvu, na djelotvorniju vjeru, na mir, obraćenje...

Napokon, poruke za koje djeca-vidioci tvrde da su Gospine poruke, koliko je do sada poznato, ne izlaze iz sadržaja evanđeoske vjere niti se s tim sadržajem kose. Naime, djeca-vidioci postojano ističu da Gospa preko njih potiče vjernike na usrdniju molitvu, na djelotvorniju vjeru, na mir, na pomirenje, obraćenje, opraštanje i slavljenje Boga. Na to isto, po tvrdnji djece, Gospa potiče i sve crkvene službenike.

Gostoljubivost međugorskih župljana i njihovih svećenika

Ne bi na kraju valjalo zanijekati ni svjedočanstvo o iznimnoj ljubaznosti i gostoljubivosti međugorskih vjernika i njihovih svećenika. O tome s posebnim zanosom zборе oni koji su u Međugorje dolazili iz dalekih krajeva, pa su u Međugorju našli i toplu riječ i toplu okrepju i topli dom. To podjednako svjedoče katolici i nekatolici.

(Iz mjesečnika *Naša ognjišta*, listopad, 1981.)

Međugorje, srcem kliči

Za tridesetu obljetnicu

Međugorje, srcem kliči,
Marijom se Majkom diči!
Ona bdije trideset ljeta
na malenom dijelu svijeta –
na Tvom tako lijepu daru,
nek' je dragom Bogu hvala.

Mi ne znamo puta sami,
nemoj Majko od nas ići
jer želimo u raj stići.

Međugorje Ti si našla,
da pokažeš cijelom svijetu –
bez molitve i ljubavi nema spasa.

Krist nas gleda, i sve ljude,
i sve naše boli znade,
on ozdravlja istog časa,
tko mu svoje srce dade.

Međugorje srcem kliči,
Marijom se Majkom diči!

Filip Marijanović

Trideset milosnih godina (2)

Gospa, Kraljica Mira, došla je s Isusom u Međugorje i ponudila ga svim ljudima kazavši im kako ga pod uvjetom vjere i obraćenja, molitve i posta mogu svi imati.

fra Petar Ljubičić

Međugorje poziva na promjenu vlastitog života. Nitko ovdje ne može ostati ravnodušan. Poslušajmo što kažu oni koji su pohodili hodočasničko milosno mjesto Kraljice Mira.

Mons. Giovanni Battista Pichierri: „Međugorje je mjesto milosti, a plodovi – ili pak tolika obraćenja – to i dokazuju!“

„Vjerujem da se Gospa ovdje ukazuje. Ona je Majka i brine se za nas. Vjerujem da je ona uvijek sa svojom djecom, posebno kad moraju trpjeti, kad imaju toliko problema. Nemam poteškoća vjerovati da je Gospa ovdje, jer najprije mi ‘sensus fidelium’ (osjećaj naroda) govori da je Marija ovdje“ (mons. Emilio, biskup, Filipini).

„Uvjerem sam da će svatko tko dođe u Međugorje dobiti dublje iskustvo u svojoj vjeri. Moje iskustvo je da je Marija, Majka Crkve, svima nama vrlo blizu... Sretan sam što sam mogao ovdje doći i kad se vratim, svjedočit ću i narodu i svećenicima i biskupima da je ovdje Bog na djelu“ (mons. Paul Kim, Koreja).

Dr. Gildo Spaziante, liječnik i sveučilišni profesor u Milanu, kaže: „Međugorje je za ovo naše vrijeme veliki dar Božji. Želio bih da svi ovo što prije shvatimo i u jednostavnosti i poniznosti otvorimo svoja srca ovoj milosti. Pomozimo jedni drugima da bolja i sretnija vremena što prije dođu!“ Dr. Spaziante napisao je tri knjige o međugorskim čudesnim ozdravljenjima.

Međugorje je zaista Božji dar svakom pojedincu. „Međugorje je biser i moramo ga pozorno čuvati!“ rekao je poznati karizmatik i egzorcist Pater Rufus Pereira.

„Međugorje je najveće čudo na svijetu. Majka Božja Marija govori na način na koji ne bismo nikad mogli pomisliti. Međugorje je za mene drugi Izrael. I za nas nešto novo nastaje... Padnite na koljena i zahvaljujte Bogu! Svaki se dan događaju velika čudesa. Bog šalje Sluškinju Mariju da nas poziva. Što biste htjeli više! Na koljena i moliti!“ (Židov, obraćenik i svećenik iz Jeruzalema).

Holly Domingez boravila je zajedno sa svojim mužem u Međugorju u lipnju 1998. godine. Puno 23 godine bolovala je od distrofije mišića. Zbog bolesti je prije pet godina morala prestati raditi, a posljednje je tri godine bila u kolicima. Po Gospinu zagovoru ozdravila je u Međugorju i vratila se na svoj posao kao odgojiteljica u dječjem vrtiću.

Francisco Verara, svećenik iz Paname, koji već 24 godine hodočasti u Međugorje, svjedoči: „Međugorje je postalo moj život. Mir, ljubav i radost koje sam ovdje našao nikad nisam nigdje na svijetu iako sam putovao po mnogim svetištima. U Međugorju sam živio najsretnije dane u svom životu. Vidim obilne plodove Međugorja u svojoj zemlji. Imamo dvije župe koje se zovu Marija, Kraljica Mira!“

Talijanski kapucin Fiorenzo prati događanja u Međugorju od početka. On svjedoči: „Mogu kazati da živim od Međugorja. Uvijek mislim na Gospu i međugorska ukazanja.“

Nekoga je dovela u Međugorje čista znatiželja i on se vratio kući posve promijenjen! „Izuzetno je zadovoljstvo biti u Međugorju. Osjećam se duhovno ispunjenim!“

„Svaki put dolazeći u Međugorje dobivam novu milost. Vjera mi je snažnija. Vidim samo plodove!“ – svjedoče mnogi hodočasnici.

Potresna ispovijed djevojke Kristine

„Iako sam se rodila u katoličkoj obitelji, od djetinjstva sam se sve više udaljavala od Boga i njegove Crkve. U četrnaestoj godini ispitala sam se s vjeronauka i prestala ići u crkvu. Zato se, jasno, više nisam ni ispovijedala ni molila. Tako je počeo moj dugi prkos u kojem sam tražila tobožnju slobodu i samostalnost. Više nisam priznavala bilo kakav autoritet ili životna pravila. Osjećala sam da me to u svemu prikračuje. Pod pojmom slobode podrazumijevala sam: sve iskušati, uzeti sve što život nudi. Sve sam držala dopuštenim: ‘slatki’ grješni život, alkohol, pošljive hašiš, krađa u trgovinama, bezbožničke

prevratničke knjige, pijanke, gostionice, rockkoncerti... Za mene je Bog bio izmišljotina što raste i hrani se u besmislenim životnim okolnostima. Većinu ljudi smatrala sam navičnim i vješto izvaranim. Ili okrutnim, površnim i ciničnim. Nisam ni primjećivala da sam i sama postala takvom. Sve mi je bilo odvratno. Svakoga sam korila, prezirala. I, koliko sam mogla, uništavala. Unatoč svemu što sam imala i sebi priuštila – noćnom životu, alkoholu, drogi, kinu, kazalištu, provodu s različitim mladićima – moja je nutrina bila prazna. Zapravo sam bila gladna ljubavi. Tek sada znam da se ta ljubav koju sam tražila nije mogla naći u svijetu, nego samo u Bogu. Tada sam bila slobodna, potpuno slobodna, ali nisam imala mira u svom srcu. Tako sam živjela do prije godinu dana.

Godine 1985. moj otac je slučajno čuo za Međugorje i otišao tamo. Vratio se oduševljen svime što je u njemu doživio. Godinu dana poslije bili su tamo i svi ostali iz moje obitelji, osim mene. Pričali su mi o tome, a ja bih se bijesno protivila kad su govorili o Gospinim ukazanjima. U petak uoči Cvjetnice moja je majka s najmlađim bratom i bratićem otišla u pohode Gospi Međugorskoj. Opet nisam htjela poći s njima, iako sam upravo imala praznike. Jednostavno, bojala sam se da ću tamo nešto izgubiti, a to nipošto nisam željela. Tek što je majka otputovala, u mene je ušao nemir. Bila sam žalostna što nisam pošla s njom. Sutradan, u subotu, sjedila sam u vlaku koji je vozio prema jugu, praćena molitvom svoga brata i oca.

Nakon 30 sati vožnje, stigla sam u Međugorje u nedjelju poslije večernje Mise. Bila sam vrlo srdita na sebe što sam ipak tu gdje nisam htjela biti. Dok sam tražila obitelj kod koje se mama smjestila, susrela sam nekoga mladog svećenika koji me odveo do svojih. Na njegovo pitanje, opušteno sam rekla: ‘Ne znam ni sama zašto sam ovdje! Marijina me ukazanja ne zanimaju, a u Boga ne vjerujem!’

Tada je on, smiješeći se, rekao: ‘Sretan sam što si ovdje, a ostalo prepustimo Gospi!’ Moram priznati: bila sam jako iznenađena i začuđena.

I majka je, kad me ugledala, izgledala kao da je pala s oblaka, jer me tu nije očekivala. Prvi dani u Međugorju bili su strašni. Sama sam obilazila brda i mislila: Nije ni čudno što su ljudi u ovoj lijepoj prirodi došli na pomisao da je sve to stvorio Bog. Budući da nisam znala što bih inače radila, navečer sam išla u crkvu, premda mi je to bilo teško.

Na Veliki četvrtak majka me zamolila da nakon večernje Mise dođem u kapelicu s desne strane oltara, gdje je bilo klanjanje Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Budući da nisam htjela ići sama kući, našla sam se u kapelici. Ni za što na ovom svijetu ne bih kleknula, ali neka viša sila oborila me na pod. I danas mi je teško riječima opisati ono što se sa mnom dogodilo. Skupina njemačkih hodočasnika pjevala je s ocem Slavkom Schubertov ‘Svet’ i – ja sam vjerovala! Ne mogu to drukčije opisati. Izmjenjivali su se u meni sretni trenutci: Ja vjerujem. Bog po-

stoji. On je čovjekom postao. Postao je kruhom. Posebice sam osjetila da je on tu, ovdje, u hostiji. Od sreće sam plakala. I idućih dana mnogo sam plakala. Ali u istom trenutku iskusila sam milosrdnu ljubav Božju. Na Veliku subotu ispovjedila sam se, a onda slavila Uskrs. I ja sam od smrti uskrsnula!

Nakon Uskrsa ostala sam još dva tjedna u Međugorju. Tek tada mogla sam se otvoriti ukazanjima i onome što mi je Marija željela reći. Duboko sam osjećala da mi je ona Majka. Da me uzela za ruku i da je uvijek sa svojim smiješkom uz me. Mjesecima sam bila blažena: kad sam bila kod Mise, kad sam molila, kad sam izgovarala ime Marijino ili Isusovo ili samo na njih mislila.

O Uskrsu 1988. bila sam četvrti put u Međugorju. Ali i kod kuće moj se život potpuno promijenio, što nikada nisam mogla ni zamisliti. Prestala sam pušiti, piti, slušati rock. Sretna sam. Sveta je Misa vrhunac moga dana. Najvažnija je danu. Ona me čini presretnom. Kralj svih kraljeva u svetoj pričesti dolazi u moje srce. Zato što me voli, i preko mene sve druge koje susrećem. Sigurna sam da će me Bog po Mariji i ubuduće voditi.“

Da je Bogu sve moguće pokazuje nam i čudesno obraćenje te djevojke. Ona se sada nalazi u zajednici Oaza mira u Brazilu. Zajednica je tako uredila svoj život da po Mariji služi Isusu oživotvorujući poruke Kraljice Mira. Svaka kuća te zajednice ima vječno klanjanje. Ona je posvetila svoj život Bogu čineći pokoru za obraćenje tvrdokornih grješnika, posebice mladih.

Bez obraćenja, bez promjene života, mišljenja i vladanja, nema spasenja. Zato Kristove riječi uvijek iznova odzvanjaju: „Obraćajte se i vjerujte Evanđelju!“

Kraljica Mira već godinama neumorno ponavlja: „Djeco moja, obraćajte se, obraćajte se...!!!“

Blago nama ako taj glas poslušamo i ako se tom zovu odazovemo! To će biti siguran put naše sreće i našega spasenja.

Katarinino čudesno ozdravljenje

Katarina je imala patnički život: dugo godina bolovala je od sclerosis multiplex. Bolovi su bili tako jaki da ih je jedva mogla izdržati. S velikom mukom je uspijevala napraviti nekoliko koraka. U nogama i rukama više nije imala snage. Bila je skoro nepokretna i stalno u kolicima.

Kad je čula za Međugorje i sve ono što se u njemu događa, poželela se naći u tom milosnom mjestu. Kćerka joj je ispunila žarku želju.

Čim je stigla u Međugorje, hodočasnici su je ponijeli najprije na Brdo ukazanja a potom i na Križevac. Svakoga dana bila je Ka-

tarina u svojim kolicima na vrijeme u crkvi. Bio je petak 1987. godine Gospodnje. Kao i uvijek crkva je bila dupkom puna. Ona, kao ponizna i pobožna gospođa, osvjedočena vjernica, priznaje da nikad nije tako žarko i predano molila kao toga dana. Na srcu joj je bila čitava obitelj koja se nalazila u velikoj nevolji. Zato je i došla Gospi Međugorskoj.

Sin se spleo s nekom djevojkom, koja je zatrudnjela. Budući da je to dijete došlo nepredviđeno, odlučili su ga pobaciti – ubiti, što je majci zadavalo velike boli. Ustrajno je molila da se to ne dogodi, jer dijete nije ništa krivo. K tomu, muž joj je bolovao od raka i, po mišljenju liječnika, nije bilo nade za ozdravljenje.

Katarina potpuno predana u volju Božju, s čvrstom vjerom i pouzdanjem u Boga molila je: „Draga Gospe, Kraljice Mira, došla sam u ovo mjesto gdje se Ti ukazuješ. Molim Te, pomoz mi moj teški križ nositi. Želim volju Božju prihvatiti i potpuno je izvršiti. Moja se obitelj nalazi u teškom i bezizglednom stanju. Ja vjerujem da je Bogu sve moguće i da on onima koji ga ljube, i koji njegovu volju traže i po njoj žive, sve okreće na dobro. Gospe, moli sa mnom, da volja Božja bude s mojim sinom i njegovom prijateljicom. Nek Bog bude s mojim mužem i neka ga blagoslovi i neka njegova sveta volja bude sa mnom i mojom bolešću!“

Neočekivano i iznenađa, događa se veliko čudo. Katarina je potpuno ozdravila. Podigla se sama iz kolica slaveći i hvaleći dobroga Spasitelja. Istoga dana navečer pošla je na Križevac i zahvalila je Isusu što ju je, na zagovor Marijin, ozdravio. Kad se nakon tjedan dana vratila kući, posjetio ju je sin i rekao joj: „Mama, mi smo dugo, dugo razmišljali i odlučili smo prihvatiti dijete koje je na putu. Svjesni smo da ne možemo više živjeti u grijehu. Prije nego što se rodi, vjenčaćemo se u crkvi. Želimo da Bog blagoslovi naše zajedništvo.“

I muž je priopćio svojoj dragoj supruzi jednu radosnu vijest: „Liječnici su me željeli još jednom operirati. Kad su me otvorili, uvjerali su se da opakoj bolesti više nema ni traga. Ostali su bez riječi. Rekli su mi da sam potpuno zdrav i da se dogodilo veliko čudo. Sjeti se kako su ti prije dva mjeseca rekli, da neću dugo živjeti. Ti si im spontano odgovorila da poznaješ jednoga drugog liječnika koji liječi sve bolesti. Mislila si na našega Spasitelja Isusa.“ Ovo se čudo dogodilo istog dana kada je Katarina u Međugorju čudesno ozdravila.

Čudesa koja su se dogodila u ovoj obitelji dokaz su da je u Međugorju Bog na djelu. Čvrsta vjera, po moćnom zagovoru Kaljice Mira, dovodi do obraćenja i čudesa.

Duhovno središte svijeta

Doista, Crkva još nije donijela svoj konačni pravorijek, pa ipak današnji državni tajnik, kardinal Tarcisio Bertone, u knjizi *Posljednja fatimska vidjelica – Moji razgovori sa sestrom Lucijom*, kojoj je predgovor napisao papa Benedikt XVI., piše: *Svi katolici mogu ići u Međugorje, mjesto marijanskog kulta gdje je moguće izraziti se u svim oblicima pobožnosti. Tamo mogu udovoljiti svim oblicima zdrave kršćanske pobožnosti.*

mons. Eduard Peričić

Povijest hrvatskog naroda i imena seže u daleku prošlost, još tamo u 15. stoljeće prije Krista, od Afganistana, preko Iranske visoravni i Mezopotamije gdje je nekada postojalo Kraljevstvo Haravattija, pa dalje preko Kavkaza, Kaspijskog mora, Azovskog jezera i Donskog bazena do Karpata i Krakovske vojvodine u Poljskoj i, konačno, do današnjeg hrvatskog nacionalnog prostora u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini. Kroz burna i mnogim nejasnoćama prekrivena stoljeća hrvatski narod, jezik i ime postadoše sada poznatiji nego ikada ne pojedincima, nego gotovo čitavom čovječanstvu.

Hrvatski narod sada, danas, u samom je središtu duhovne obnove Crkve, duhovne obnove cijeloga svijeta. Na međugorski izvor dolaze izbliza i izdaleka. Dolaze zdravi i bolesni, i stari i mladi, dolaze svi staleži, sva zvanja, sve boje, rase, svi mogući jezici. Kako Aboridini iz Australije tako i Indijanci s krajnjeg sjevera Amerike, kako Patagonci s krajnjeg juga Južne Amerike tako i crnci iz cijele Afrike; dolaze s bliskog i dalekog istoka Azije pa i oni s dalekih otoka Oceanije ili iz Australije i Novog Zelanda. Slovim i brojem – iz 126 zemalja, sa sviju meridijana i paralela kugle zemaljske.

Što ih privlači? Zašto u svoje planove kretanja i interesa upisuju Međugorje, do gotovo jučer nepoznato selo raspršeno u podnožju dvaju nepoznatih brda u apsolutnoj većini nepoznate Hercegovine, tamo gdje se govori hrvatskim jezikom, za koji, sigurno, u svojim školskim priručnicima nisu imali baš nikakve podatke. Pa ni oni koji i nisu živjeli tako daleko. I sada na tom jeziku, puni zanosa i duhovne radosti, i u Međugorju i u svojim sredinama odakle su došli, pjevaju: *Zdravo, Kraljice Mira, zdravo Majko ljubavi* ili: *Gospa, Majka moja, Kraljica Mira*. A dok pjevaju dosta je pogledati njihove oči, njihov izražaj lica – osjećaju da

nost u radosti ispovjedenih, mnogih i nakon nekoliko desetaka godina; vidjeli su i sami doživjeli zanosnu tišinu za vrijeme euharistijskog klanjanja na koje u tišini noći tiho i pobožno dolaze tisuće ljudi i jednako tako u tišini i svetoj sabranosti razilaze se na noćni počinak. Vidjeli su duhovsko čudo: na desetak i više jezika svi mole istu molitvu Gospodnju u tako milozvučnom skladu koji nikakav glazbenik ne bi mogao instrumentima izraziti. Vidjeli su na desetke tisuća onih koji u svetoj pričesti pobožno primaju Gospodina, Kneza mira, koji je začeo po Duhu Svetom preko Marije došao na svijet i ovdje ih, i opet preko Marije, privlači sebi ispunjene milošću nakon što su se u ispovijedi očišćene duše pripremili primiti ga u svoje srce.

Pisao je austrijski teolog Stefan Moesl, suradnik kardinala Franje Šepera, u doba kada su ukazanja tek počela: *u drugim svetištima potrebne su zanosne i odlučne propovijedi da se ljude potakne da idu na ispovijed, na sakrament pomirenja, a u Međugorju ih nije uopće potrebno na to poticati. Zašto? Majka ih je potakla*. Potiče ih onako kako to samo ona zna i može svojom najčišćom i najnježnijom majčinskom ljubavi, kojoj nije moguće odoljeti. Pa stoga i nije bilo nimalo čudno da je za vrijeme međunarodnog molitvenog susreta mladih prije dvije godine istodobno ispovijedalo 150 svećenika.

Američki diplomat Flin primjećuje: *Kada bi u Americi nekoga vidjeli da hoda sabrano mo-*

leći Kronicu, smatrali biste ga nenormalnim a u najmanju ruku čudnim, da ne kažem čudakom, a ovdje u Međugorju to je normalna pojava. U crkvi i oko crkve, na ulici, pri penjanju na Brdo ukazanja ili na Križevac, uz, do ili pokraj kipa Uskrsnulog mole i stari i mladi, i veliki i mali, i muško i žensko, mirno i sabrano i nitko se tome ne čudi. I zašto se u svim suvenirnicama obvezno nude hodočasnicima krunice – jednostavno jer doći iz Međugorja a ne ponijeti sobom i donijeti na dar barem Gospi nu krunicu jest kao da nisi ni bio u Međugorju i kao da nisi ništa ni donio.

Svjedočanstva

Ne ćemo govoriti o igrama sunca u različitim bojama koje je doživio znanstvenik s Trinidada prof. dr. Bartholomew, pronalazač virusa SIDE, igru sunca koju su više puta zabilježile fotografske kamere; ne ćemo govoriti ni o raznim više-manje jasnim ili pak gotovo simboličnim likovima Gospinim koje su zabilježile razne fotokamere; ne ćemo spominjati ni u detalje izlagati svjedočenja poznatog mađarskog glumca Karolyja Eperjesa niti španjolske spisateljice Marije Valeja Nagero, ili meksičkog glumca Eduarda Verasteguija koji izjavljuje da želi ići putem svetosti; ili Jamesa Caviezela koji je u Međugorju osjetio kako predstaviti Krista u *Pasiji*, niti Claudia Koll koja sada nalazi najveću radost u pomaganju siromašne i neznate djece u Africi... Predaleko bi nas odvelo kada bismo počeli nabrajati lica iz svijeta glazbe

koja su Međugorje doživjela kao Gospin, kao svoj dom, kao što su José Carreras, Andrea Bocelli, naš Pogorelič ili Kelly Family čiji najistaknutiji sin glazbenik sada nosi haljinu benediktinskog monaha. Čudesna ozdravljenja dovode nam pred oči: Dianu Basile koja je nakon dugogodišnje nepokretnosti zbog skleroze multiplex u Međugorju za vrijeme ukazanja iz kolica ustala zdrava; Artyra Byola kojemu su liječnici, zbor teškog raka na plućima, u optimističkim prognozama davali samo 5 posto mogućnosti da ozdravi a nakon uspona na Križevac s gotovo uništenim plućima on se vraća zdrav; ili Švicarka Joëlle Beuret-Devanthery koja je nakon 42 godine apsolutne sljepoće u Međugorju progledala. A o manjim ili, bolje, manje poznatim slučajevima, kojih je u župnom uredu registrirano na stotine, da i ne govorimo.

I nije čudno da u Međugorju djelo Božje prepoznaju talijanski državni Giulio Andreotti, Flaminio Piccoli, kanadski senator Belisle, francuska političarka Christine Boutin, nadvojvode Luksemburga ili Liechtensteina, predsjednik Bolivije, gradonačelnik Bostona... talijanski ministar Roberto Castelli bosonog ide i moli međugorskim padinama...

Samo dobre stvari

Crkva je suzdržana u donošenju konačnog pravorijeka dokle god ukazanja traju, ali to nije sprječavalo 12-ericu kardinala da se inkognito ili javno, kao oni iz Mauricijusa, Kampale, Ekvadora, Beča pojave u Međugorju, ni onih preko 250 što biskupa što nadbiskupa sa svih kontinenata koji su javno pokazali svoj nadpastirski identitet a potom u svojim (nad)biskupijama govorili samo u prilog Međugorja. Zanimljivo i znakovito: među njima se nije našao niti jedan koji bi nijekao izvanredno duhovno značenje Međugorja, što tako očito potvrđuje denovski kardinal Siri riječima: *U Međugorje odlaze kao ateisti a vraćaju se s krunicom u ruci i postaju aktivni članovi župnih zajednica*. U takvu marijanskom ozračju bečki kardinal sretno slavi završetak jedne i početak druge građanske godine.

Zar je onda čudno da je bl. Ivan Pavao II., "Bijeli otac iz Bijele Hrvatske" – kako smo ga od milja znali zvati, a koji je u jednom susretu sa zadarskim studentima rekao, *da vidimo hoće li Papa Hrvat znati govoriti hrvatski* – zar je čudno da je on nadbiskupu Asunciona iz Paragvaj Benitesu rekao: *Odobrite sve što se tiče Međugorja*. Ne, nije mogao drukčije kazati on koji je Pavelu Hnilici rekao da je *Međugorje nastavak Fatime*, što je potvrdio i koreanskom nadbiskupu Victorinusu Youn Kong-hiju te je posve razumljiv i jasan njegov stav izražen i vlastoručno napisan u pismu prijateljima Skwarnicki: *Svaki dan sam molitvom prisutan u Međugorju* potvrđujući time ono što je rekao vidjelici Mirjani

još 1987. godine: *Da nisam papa ispovijedao bih u Međugorju, ili pak češkom „željeznom kardinalu“ Tomašku: Rado bih u Međugorju bio hodočasnicima na raspolaganju*. Blaženi Papa nije mogao drukčije nastupati kraj uvjerenja izražena pred nadbiskupom St. Paul-Mineapolis (SAD) Harryjem J. Flynnom: *Međugorje? Međugorje? Međugorje? Samo dobre stvari se događaju u Međugorju. Ljudi tamo mole. Ljudi idu na ispovijed. Ljudi se klanjaju Euharistiji i ljudi se okreću prema Bogu. Čini se da se samo dobre stvari događaju u Međugorju*.

Doista, Crkva još nije donijela svoj konačni pravorijek, pa ipak današnji državni tajnik kardinal Tarcisio Bertone u knjizi *Posljednja fatimska vidjelica – Moji razgovori sa sestrom Lucijom*, kojoj je predgovor napisao papa Benedikt XVI., piše: *Svi katolici mogu ići u Međugorje, mjesto marijanskog kulta gdje je moguće izraziti se u svim oblicima pobožnosti. Tamo mogu udovoljiti svim oblicima zdrave kršćanske pobožnosti*.

Gospa snažno privlači ljude Kristu

I neka mi sada oni koji poznaju povijest hrvatskog imena i naroda od njegova prvoga spomena kažu, zar su po bilo kojem događaju iz povijesti Hrvati i zemlja u kojoj žive bili toliko poznati na čitavom svijetu kao danas, i to na svim meridijanima i paralelama, na kontinentima i na razasutom otočju Tihoog oceana, među, kako bi rekao pok. prof. Tomislav Šagi Bunić, „među ukima i neukima“, starima i mladima, bogatima i siromašnima, zdravima i bolesnima, bijelcima i obojenima; zar ima većeg i zar može bit većeg i značajnijeg događaja od ČINJENICE STVARNE MILOSNJE GOSPINE PRISUTNOSTI U MEĐUGORJU? Siguran sam u svojoj tvrdnji da većeg i značajnijeg događaja do sada nije bilo nigdje na kugli zemaljskoj poslije uzlaska Krista u Nebo. I ne govoreći o teološkoj prosudbi o naravi te prisutnosti, GOSPA U MEĐUGORJU, GOSPA IZ MEĐUGORJA VEĆ 30 GODINA SNAŽNO PRIVLAČI LJUDE KRISTU – PA JE I BLAŽENI IVAN PAVAO II. MOGAO KAZATI BRAZILSKOM NADBISKUPU MURILLU RAMOSU SEBASTIAOU KRIEGERU: *MEĐUGORJE JE DUHOVNI CENTAR SVIJETA*.

A onima koji se još uvijek kolebaju, koji još uvijek kritički ili kritizerski svemu navedenom pristupaju, rekao bih kao što je i Isus rekao Ivanovim učenicima: „Dodite i vidite“ pa recite „što ste čuli i vidjeli“ – jer činjenice su najsnažniji odgovor onima koji sumnjaju, prema onoj latinskoj „contra factum argumentum non datur“ – u slobodnom prijevodu – „protiv činjenice nema dokaza“ ili u duhu Evandjelja: „Stablo se poznaje po plodovima“ (usp. Mt 7, 17-18).

Foto Hurnaus

Majka me je čekala...

Jadranka se rodila zdrava, završila školu, našla posao i sretno se udala. No uskoro dolaze zdravstvene poteškoće s kralježnicom. Ispočetka ni sama tomu nije davala mnogo pozornosti, a pogotovo liječnici koji su često govorili da je sve u redu, valjda misleći da bolest ipak ne će vidno napredovati. No kvadripareza je bila sve izraženija i godine 1990. Jadranka odlazi u Zagreb i biva operirana. Nakon kratkog vremena, već 1992., njezino zdravstveno stanje bilo je takvo da je i uz pomoć svih pomagala mogla napraviti tek pedesetak metara. Njezino kretanje bilo je sve teže a broj koraka sve manji. Zbog tumora na dnu kralježnice imala je i probleme sa sjedenjem.

Priredila s. Lidija Glavaš

Svake je godine u više navrata boravila u bolnici na odjelu za fizikalnu terapiju. Cilj je bio što je moguće više usporiti napredovanje bolesti i ublažiti teške bolove. Tako je bilo sve do dana kada je na Brdu ukazanja u Međugorju doživjela ono što brojni bolesnici žele: ozdravila je i danas kao hodočasnik često dolazi na mjesto svoga ozdravljenja zahvaliti dragoj Majci. Svoje iskustvo ozdravljenja s veseljem želi podijeliti i s čitateljima Glasnika mira.

Osjećala sam želju nekako otići na Brdo ukazanja

Bilo je jutro, kao i svako drugo. Moja bolesnička postelja još se nije ohladila. Lagano sam se digla, uzela svoje štake, plastični korzet i okovratnik te izišla pred kuću. Gledala sam ljude koji su prolazili cestom, čula se buka auta i veseli dječji glasovi. Htjela sam napraviti koji korak na početku novoga dana, kao tjelovježbu. Moj muž se vraćao od liječnika iz Doma zdravlja jer se bijaše malo poskliznuo u našoj kupaonici. Dolaskom pred kuću reče, htijući me malo ojačati svojim dosjetkama, da odemo u Međugorje. Nagledao me se već četrnaest godina u bolovima, sa mnom obilazeći bolnice i toplice da mi olakša nositi životno breme... Rado sam to prihvatila. Dakako, nije mislio da idemo na Brdo ukazanja, jer kako bi to mogao sa mnom u ovakvu stanju.

Teško pokretna, sa štakom, plastičnim korzetom i okovratnikom, hod ograničen, samo pedeset metara po ravnom, nekoliko stuba, sjedenje vrlo teško zbog tumora na kralježnici... Nisam mogla podići ni kilo težine, sagnuti se, kleknuti, kućanske poslove

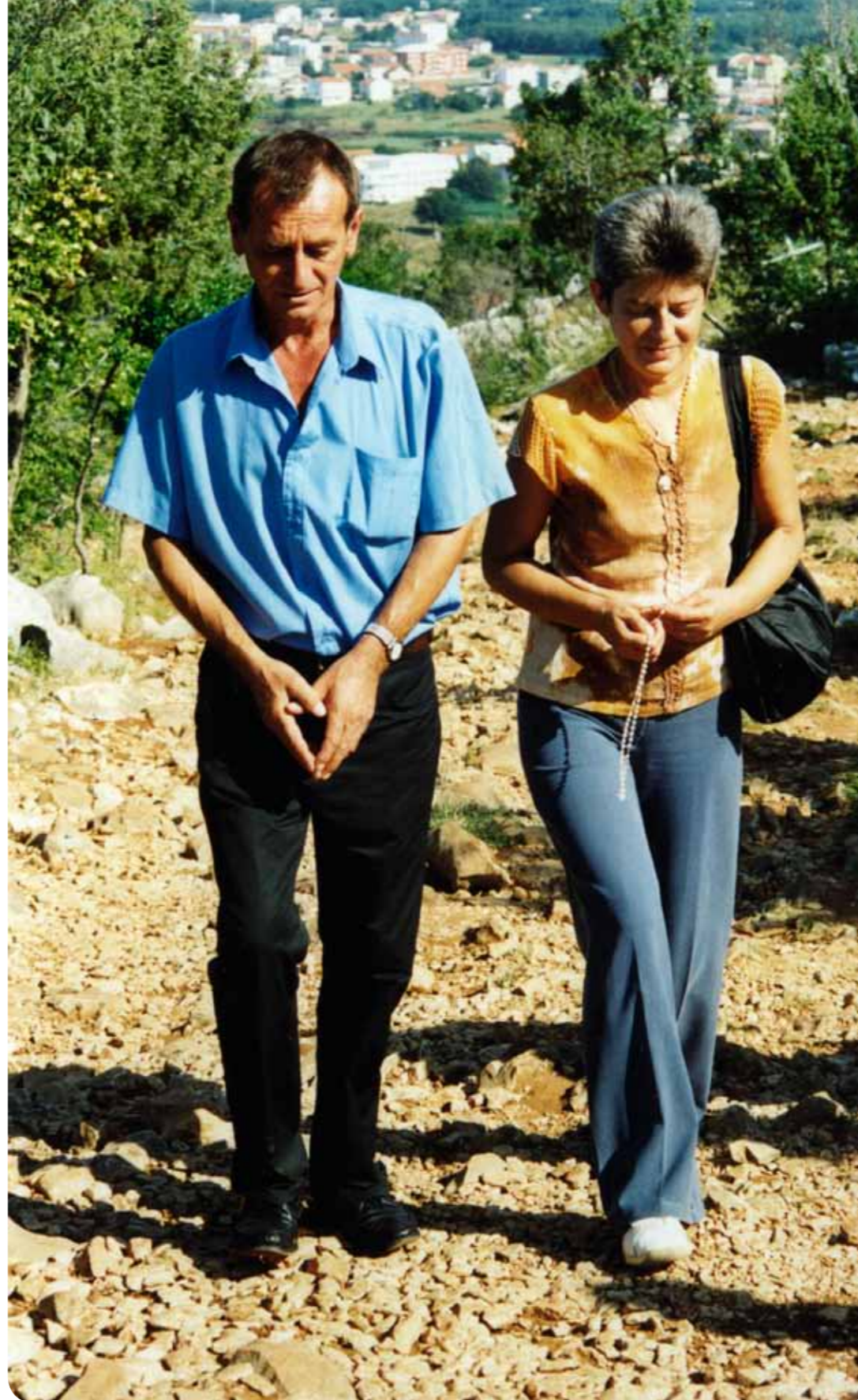
obavljati. Svega toga moj muž bio je svjestan kao i ja sama. I do sada sam išla u Međugorje, ali u posljednje vrijeme pri pomisli na nj osjećala sam želju nekako otići na Brdo ukazanja.

Molitva je tekla iz moga srca kao nikada prije

I toga dana, 1. kolovoza 2003., već iza deset sati izjutra zaputili smo se prema Međugorju. Ja sam bila u svojoj punoj "opremi". Velika vrućina. U srcu sam mislila, idemo prema Brdu pa ću metar po metar. Muž me doveo pod samo Brdo. Kad je on otišao parkirati auto, lagano sam sa štakama i drhtavim koracima, pošla uz brdo. Zvona međugorske crkve zvonila su podne.

Gospođa koja je sjedila pred suvenirnicom s puno mi suosjećajnosti savjetuje da ne idem sama. Kamenje je oštro, sklisko i nesigurno za moje još nesigurnije noge. Zahvalila sam joj i odlučila nastaviti bez ičije pomoći. I stvarno, došla sam do prve postaje radosnih otajstava bez ikakvih poteškoća. Oslanjajući se na štaku osjetila sam neobičan udarac u ruku, kao da mi ju je taj udarac htio izbaciti iz ruke. Iskreno govoreći, na to se nisam osvrtna.

Pomislila sam da sam na nešto zgazila. Moj muž se zadržao u trgovini da kupi vode. Mislio je da će me i tako brzo sustignuti. Međutim, ostao je jako iznenađen kad je vidio da sam daleko odmakla. Ja sam išla naprijed. Vodio me jedan silan osjećaj. Molitva je tekla iz moga srca kao nikada prije. Ali zapravo i ne znam što sam molila, samo znam da sam molila i bila u posebnoj duhovnoj radosti. Nisam bila žedna niti uznojna. Voda koju je muž kupio nije mi trebala.

Gospa me je dočekala raširenih ruku

Između četvrtog i petog otajstva ponovno osjećam onaj isti udarac u ruku. Tada sam ga zapazila i na njega pomislila kao na znak milosti, ali je bilo daleko od moje svijesti da se zaista događa nešto lijepo, da se događa moje ozdravljenje.

Muž me, zabrinut, nagovara da malo sjednem, da se odmorim, napijem se vode. Niti sam umorna niti žedna, odgovorih mu.

Na brdu nigdje nikoga, samih nas dvoje. Kod petog otajstva, muž vidi da produžavam prema žalosnim otajstvima a Gospin kip se već dobro vidi. Podsjeća me da je pu-

Bolest koja me je četrnaest godina vezala uz bolesnički krevet, uz bolnice i liječnike, više ne postoji. Sada me jedna druga, duhovna snaga, svakodnevno u srcu ozdravlja kroz molitvu Krunice. Molitva krunice je ljepota koja nam je darovana.

tem koji mi pokazuje rukom puno bliže do Gospe.

Rekoh mu, ako ne može ići dalje sa mnom neka me tamo sačeka, a ja ću izmoliti i žalosna otajstva. Ipak kreće za mnom. Kod trećeg žalosnog otajstava primam treći udarac u ruku. Nesvjesno sam štaku držala u ruci, a zapravo se njome već nisam koristila. Tada poskidam sva pomagala sa sebe i dolazimo do Gospina kipa. Gospa me je, u sunčevoj svjetlosti, čekala raširenih ruku. Kleknem..., kleknem, što godinama nisam mogla... kleknem pred Majkom. Molim..., zahvaljujem..., ni sama ne znam zašto. Pogledam muža, a njega obilile suze. Pitam ga zašto plače, a on odgovara da ne plače, nije osjećao svoje suze. Još uvijek nismo bili svjesni milosti koju sam dobila.

Nisam ozdravila samo tjelesno, nego psihički i duševno

Gledam u svoje štake, korzet, okovratnik i mislim se što ću sada s tim. Da ih ostavim tu? Da ih dadnem mužu da ih ponese? Pa zašto ih ne bih sama nosila kad nisu teški? Osjetila sam kako je lijepo biti zdrav. Silazeći niz brdo letjela sam kao da imam krila.

Letjela sam ne po utrtom putu, nego sa strane, dodirujući vrške kamenja. Muž me upozorava da idem polako, da ću pasti pa što će onda sa mnom. Nikoga nismo sreli na brdu, kao da je dan bio određen za nas.

Kad smo sišli na cestu muž mi savjetuje da ga sačekam dok doveze auto. U šali mu rekoh da mi je žao što ne znam voziti jer bi on mene trebao čekati. Nekako mi se ne ulazi u auto, najradije bih pješke kući. Osjećam neizmjerenu radost i milinu neopisivu riječima. U crkvi je upravo započela sv. Misa na hrvatskom jeziku. Požurila sam na ispovijed. Moram pri-

znati da nisam bila neka velika moliteljica. Moj muž je svake nedjelje išao na svetu Misu i molio se za one kojima je najpotrebnije. Tako je govorio – za one najpotrebnije. Nakon svete Mise vraćamo se kući a on će, ulazeći u kuću: "Bože, hvala ti, pa makar i za sat vremena".

Ali nije to bilo samo sat vremena, to traje već godinama. Nisam ozdravila samo fizički ni psihički, već i duševno. U srcu mi stalno gori potreba za molitvom, za svetom Misom... i to me jako usrećuje. Željela bih to prenijeti svima, da osjete ljepotu Božjeg blagoslova i novog života.

Bolest koja me je četrnaest godina vezala uz bolesnički krevet, uz bolnice i liječnike, više ne postoji. Sada me jedna druga, duhovna snaga, svakodnevno u srcu ozdravlja kroz molitvu Krunice. Molitva Krunice je ljepota koja nam je darovana. Tako često nismo svjesni koje milosti po Mariji i danas primamo. Često odem u Međugorje, na Podbrdo, zahvaliti Majci: "Evo me, Gospe, želim živjeti s tobom, nositi te u svome srcu i neprestance zahvaljivati tebi i tvome Sinu na primljenim darovima". Živjeti s Gospodinom je prelijepo. Osjetiti ljubav u Gospinim očima to se ne može opisati riječima, to se živi u duši svojoj. Ja sam to po njezinoj milosti osjetila i osjećam i danas. Pred mojom kućom danas je Gospin kip. Ona čuva mene i moju obitelj, ona, Majka i Kraljica Mira.

Bog sa svakim od nas ima svoj plan

Kroz ovih osam godina od ozdravljenja prolazila sam i kroz razna iskušenja. Događa se da ljudi vide očima svojim koliko mi je Bog bio milostiv, poznajući me otprije, i opet nekako ostanu hladni prema vjeri i sumnjičavi prema djelima Božjim. Ja znam da u životu ništa nije slučajno i da sve ima svoju poruku i da Bog sa svakim od nas ima svoj plan. Prepustiti se Bogu kao u bezgranično more koje nas nikada ne će potopiti nego će davati nove misli, nove snage, novi duh i životnu radost. Pa i moj vozački ispit da se sama mogu voziti tamo gdje trebam, dio je toga prepuštanja u Božje ruke.

Svakodnevno čitanje Božje riječi, sveta Misa, sakrament ispovijedi nepresušni su izvori moje snage. Zamisliti život bez nedjeljne svete Mise i molitve krunice, Mise i klanjanja Presvetom Oltarskom Sakramentu u zajednici "Pohodjenje" na Širokom Brijegu svakog četvrtka, meni je, jednostavno, nemoguće. Nezamislivo mi je i ne dolaziti često u Međugorje, na Podbrdo, na mjesto moga ozdravljenja zahvaliti Majci. To danas mogu učiniti na vlastitim nogama zahvaljujući njoj. Nemam puno riječi, samo jednu: "Hvala!" I moja molitva je u ovoj rečenici: "Bože, neka bude volja tvoja!"

Nova pokaznica – dar poljskih hodočasnika

„Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem.

Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje“ (Iv 14,27).

Klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu već danas predstavlja doživljaj neba na zemlji. Ono izražava otvorenost daru mira koji se rađa u našim srcima, i koji treba biti temelj međuljudskih odnosa u cijelom svijetu da bi se mogao ostvariti željeni društveni i politički mir.

Kao što nas je poučavao blaženi papa Ivan Pavao II., neumorni zagovornik i hodočasnik mira, a kao odgovor na poziv Svetog Oca pape Benedikta XVI. od 1. siječnja 2007. godine, koji je u *Poruci za svjetski dan mira* rekao: „Želim se obratiti Božjem puku da bi svaki kršćanin osjetio da je njegova obveza biti neumoran graditelj mira

i ustrajni branitelj dostojanstva ljudske osobe i njezinih neotuđivih prava“, ostanimo pred Isusom u Presvetom Oltarskom Sakramentu moleći se za dar mira u našim srcima.

Zajednica Kraljice Mira želi izraziti zahvalnost za srdačan i iskren prihvata našega poticaja da se župi Međugorje preda pokaznica, koja je znak velike zahvalnosti hodočasnika koji dolaze na ovo molitveno mjesto, mjesto na kojem su u posljednjih trideset godina mnogi, po zagovoru Kraljice Mira, dobili obilje milosti od Boga.

Želimo izraziti svoju veliku radost što se župa Međugorje priključila djelu vječnog klanjanja pred Presvetim na nakanu mira, tj. ideji o „dva-

naest zvijezda u Kruni Kraljice Mira“, koja Zemlju obuhvaća lancem ljudskih srdaca, srdaca koja ostaju u molitvenoj vezi s Isusom – Kraljem Mira – nazočnim u Euharistiji. Potaknuti geslom blaženog pape Ivana Pavla II., *Totus Tuus*, ovo djelo predajemo Djevici Mariji – Kraljici Mira.

Budimo u molitvi povezani s onima koji ostaju u klanjanju na nakanu mira u cijelom svijetu, a na poseban način s onima koji ostaju u molitvi i bdjenju u Jeruzalemu, u Svetištu Kraljice Mira u Kazahstanu, te na mnogim drugim mjestima u svijetu. Zajedno s Marijom Kraljicom Mira stvorimo molitveni lanac koji će obuhvatiti cijelu Zemlju.

Glasnik vječnoga i neprolaznoga

Četrnaest je godina netom minulo kako nas je u Sarajevu pohodio bl. Ivan Pavao II. Bijaše to nezaboravan susret kad se tijekom jednoga dopodneva vrijeme nekoliko puta mijenjalo na koševskom stadionu. Ali se *Pontifex*, veliki Mostograditelj između vjera, kultura i civilizacija, Istoka i Zapada, nije dao omesti kontinentalnom hladnoćom koja je prodirala u kosti. Držao se junački i u tom je tonu proteklo pontifikalno bogoslužje. Nazočan je bio i naš franjevački general. Mi smo s njime tvorili pozamašnu grupu, nazočili su i neki njemački provincijali. Promatrajući svoga zemljaka fra Hermanna Schalücka, generalnoga ministra Reda, jedan je od njih dobacio: *Er hat heute hier ein Heimspiel*, u slobodnu prijevodu *Danas je on na domaćem terenu*, imajući na umu više od 500 svećenika-franjevaca u dvije franjevačke provincije na ovome ozemlju.

fra Tomislav Pervan

Isto bi se dalo kazati za posjet Benedikta XVI. Hrvatskoj. Bijaše to utakmica *na domaćem terenu*. Imamo li u zreniku i neke njegove zahtjevne i delikatne posjete – primjerice u Češku, Francusku, a jesenas u Veliku Britaniju, ovo u Zagrebu bijaše uistinu domaći teren za Papu. Znamo za svima poznati češki sekularizam, otpor prema vjeri, masovnu ateizaciju cijele zemlje. Znamo također i za francuski znameniti *laïcité*, laicizam, posvećenu odvojenost Crkve od države. Znamo za zlosretne učinke Francuske revolucije koja je sve svoje protagoniste poslala zakonom nužde – revolucija uvijek guta svoju djecu – pod giljotinu, pod kojom je prvi završio posljednji francuski kralj, Luj XVI., s kraljicom. Netko je preinačio krilaticu revolucije *jednakost, sloboda, bratstvo* u *jednakost, bratstvo, brutalnost* jer znamo da su vođe revolucije poslali u smrt oko 40 tisuća ljudi, a protukatolička osvetla – *Vendée* odnio je još 100 tisuća života, što i francuski povjesničari priznaju kao genocidni pohod. I dandanas se ta revolucija slavi kao trijumfalni pohod i pobjeda ljudskih prava i demokracije. Desetogodišnja vladavina terora i zlosilja nije do danas do kraja osvjetljena, ali se u povjesnicama prikazuje redovito kao nešto naskroz pozitivno.

Pogotovo je za Papu bio težak put u Veliku Britaniju, povijesno opterećeno područje

snažnim proturimskim nabojem i protukatolicizmom, u zemlju gdje katolik još uvijek ne može obnašati nikakvu značajniju službu u državi, gdje je zemaljski vladar poglavar Crkve. Ali Papa se nije dvoumio. Za svih svojih pohoda održavao bi svoju *lectio magistralis*, magistralno predavanje, upravo u stilu profesora, što je bio i ostao cijela života, analitičar i sintetičar, duboko uronjen u prošlost, povijest, ali i sadašnjost, koju promišlja u svjetlu vjere i istine Isusa Krista.

Što god radili, jednoga ćemo se dana suočiti s vlastitom savješću

Njegov je regensburški govor (12. rujna 2006.) naskroz krivo shvaćen i loše odjeknuo napose u muslimanskom svijetu zbog novinarske ignorancije. Svojim je govorom Papa htio spasiti odnos uma i vjere, razuma i religije i u kršćanskom ali i u muslimanskom svijetu. To je jedina mogućnost – ispravan odnos vjere i uma – da bi se u današnjem svijetu stavili u ispravan suodnos civilizacija, kultura i politika. U svojem zagrebačkom predavanju pred akademskom zajednicom i uzvanicima svih profila u HNK-u Papa je istaknuo savjest i nju stavio u središte svojih promišljanja i poruke svima. Braneći čovjeka pokušava Papa spasiti misao i ideju Boga, odnosno naglašavajući ideju, potrebu Boga

u društvu pokušava spasiti čovjeka od sakaćenja, što se dogodilo i događa u svim ideologijama koje Boga niječu.

Njegovo zagrebačko predavanje ne će izazvati protimbe u javnosti. Štoviše, ostat će zapamćeno kao temeljito promišljanje o značenju savjesti u svim segmentima suvremenoga života: znanosti, kulturi, etici, politici, umjetnosti, obitelji i posebice u osobnom životu. Što god radili, jednoga ćemo se dana, htjeli mi to ili ne, suočiti s vlastitom savješću, nutarnjim glasom u nama, na što je već upozorio i Sokrat. Papa je naglasio da je rasprava o savjesti nužno povezana s argumentativnim, razboritim promišljanjem. Uzvanici su pozitivno iznenađeni Papinim sjajnim poznavanjem hrvatske kulture koja je uvijek bila – kako je naglašeno istaknuo – sastavnica europske kulturne tradicije, a nije zaboravio pozdraviti proces primitka Hrvatske u europske političke strukture. Svoje nezostavno razmišljanje o odnosu vjere i (raz)uma izložio je na primjeru filozofije znanosti hrvatskoga klasika Ruđera Boškovića čiju smo tristotu obljetnicu rođenja slavili u svibnju ove godine.

Istinski prijatelj zemlje i naroda

Ukratko, Papa je uvijek znao pogoditi pravi *živac*, dirnuti one strune koje bi i neho-

tice zatitrale, kao što je to učinio i u svome povijesnom razgovoru s J. Habermasom, njemačkim filozofom, koji sebe smatra nevjernikom, *religiozno nemuzikalnim*, koji na kraju ipak nije mogao previdjeti ili zaniijekati potrebu religije u društvu. Upravo je to Papa istaknuo u svome obraćanju engleskoj inteligenciji. Religija, vjera, nije teret, nije problem u društvu ili državi, nego onaj nužni korektiv koji treba da bi društvo imalo oslonac, da se ne ponaša volunтарыstički.

Dakle, za razliku od tih skliskih terena u drugim državama, Papa je u Hrvatskoj imao *domaći teren*, dočekan je kao istinski prijatelj zemlje i naroda, kao nesporni moralni autoritet, s radošću, klicanjem, krajnjom pozornošću. Tomu pridonosi i činjenica kako je Crkva duboko ukorijenjena u narodu, kako su svećenstvo i narod srasli. U Hrvatskoj (kao i u Poljskoj) povijest naroda i njegov identitet neodvojivo su povezani s Katoličkom Crkvom. Crkva je odigrala sudbonosnu ulogu u očuvanju identiteta hrvatskoga bića kroz povijest, protiv tolikih presizanja i totalitarnih režima. Ona bijaše prostor u kome je mogla preživjeti hrvatska kultura i tradicija, čovjekovo dostojanstvo, istina i sloboda.

S dubokom zahvalnošću Papa je podsjetio na cijeli jedan naraštaj svećenika i redovnika koji bijahu spremni umrijeti za Krista

samo da ne izdaju Krista, Crkvu, zbog vjeronosti Papi. Za razliku od ostatka uglavnom sekularizirane Europe Hrvati su i danas vjerni svojoj Crkvi, ne samo statistički, nego i duboko ukorijenjenom pučkom pobožnošću, koja se očituje u tolikim – uglavnom marijanskim – svetištima na prostorima gdje obitavaju. Hrvati znaju cijeniti doprinos papa hrvatskoj suverenosti od kneza Branimira, kralja Tomislava pa sve do Ivana Pavla II., najmoćnijega i najučinkovitijega zagovornika priznanja hrvatske neovisnosti i suverenosti nakon raspada bivše države. I danas je ovdje u Bosni i Hercegovini veoma značajan glas Crkve i Pape u obrani prava hrvatskoga naroda.

Diktatura relativizma

Pa ipak ni u Hrvatskoj nije sve *sjajno ni bajno*. Zna Papa za teške krize koje potresaju hrvatsko društvo i mladu državu, dijete koje je netom steklo punoljetnost. Dvadeset godina od suverenosti, poniženja koja ta država trpi iznutra i izvana, i zato je trebao jedan ovakav autoritet koji bi bio smjerodavan za danas i sutra. Utješno bijaše čuti kako su Hrvati od pamtivijeka u samom europskom srcu i biću, a spram skorašnjega ulaska u zajednicu europskih država, s pogledom upe- renim prema Bruxellesu, kao da je Papa htio

reći, da Hrvati sa svojom kršćanskom i katoličkom baštinom mogu oploditi sekulariziranu Europu.

Papa je jasno kazao u Hrvatskom narodnom kazalištu kako za Europu nema lijeka, za europsku krizu nema izlaza, kako je Europa osuđena na propast, ne vrati li se svojim korijenima, ili pak, reducira li savjest samo na područje subjektivnoga. Savjest je mjesto oslušivanja istine i dobra, mjesto odgovornosti prema Bogu i čovjeku, savjest je snaga protiv bilo koje diktature. Bila je to i u vrijeme svih totalitarnih režima, pa može i mora biti i u vremenu diktature relativizma. Od nekadašnjega *predziđa kršćanstva* danas Hrvatska može i mora, prema Papinim riječima, biti predziđe glede diktature relativizma.

Crkva se, naime, u Europi nalazi pred svojim najradikalnijim izazovom u cijeloj svojoj povijesti. Doživi li bankrot projekt nove evangelizacije koji je započeo s Pavlom VI., a koga je prihvatio objeručke i svega svoga pontifikata provodio Ivan Pavao II., a sada još snažnije nastavio Benedikt XVI., uspostavljajući u samome Rimu Vijeće koje će provoditi novu evangelizaciju, onda je s kršćanstvom u Europi, slobodno se može reći, gotovo. Svjestan je toga bio Papa i u Zagrebu i stoga od Crkve u Hrvata očekuje značajan doprinos u europskoj zajednici na tome polju. Zna biti veoma neugodno pogledati istini u lice. Vrijedi to i za pojedinca kao i za institucije. Nikada čovjek ne bježi brže od istine kao u onim nelagodnim trenucima kad se konfrontira s vlastitom istinom. Istinom o sebi. Istinom o vlastitim pogriješcima i slabostima, istini spram krivnji i promašajima. U tom trenutku vrijedi, što dalje, samo dalje, bijeg kroz *emergency exit* - izlaz za nuždu, koji se otvara kad smo u opasnosti. Papa zna da je u Europi Crkva došla pred točku kad se mora suočiti s gorkom istinom. Njoj preostaje još samo malo pa će dospjeti k onoj *point of no return*. Do točke kad je kasno, s koje nema povratka, kad se vjera srojava u područje beznačajnosti.

Crkva pred najradikalnijim izazovom u svojoj povijesti

Nemamo nikakvih jamstava za preživljavanje kršćanstva na kontinentu čije je društvo i cjelokupna kultura nekoć obilježena duhom evanđelja te čiji je humanizam imao u sebi kao sastavnicu vjeru u Isusa Krista. Sve se danas klima. Mnogo toga se urušilo, a pukotine bivaju svednevice sve veće. Civilizacija smrti pruža moćno svoje pandže za ostacima ostataka kod suvremenoga europskoga kršćanina. Sekularizirana Europa stavlja da-

Nastavak na 38. str. ►

Godišnje ukazanje Ivanki Ivanković-Elez

Vidjelica Ivanka Ivanković-Elez imala je redovito godišnje ukazanje 25. lipnja 2011. Prigodom posljednjeg svakidašnjeg ukazanja, 7. svibnja 1985., Gospa je Ivanki, povjerivši joj posljednju, 10. tajnu, kazala da će tijekom cijelog svog života imati ukazanje jedanput u godini i to na obljetnicu ukazanja. Tako je

bilo i ove godine. Ukazanje, koje je trajalo 8 minuta, Ivanka je imala u svojoj obiteljskoj kući. Ukazanju je bila nazočna samo Ivankina obitelj. Nakon ukazanja, vidjelica Ivanka je rekla: "Gospa mi je govorila o prvoj tajni i na kraju je rekla: 'Draga djeco, primite moj majčinski blagoslov.'"

Biskup iz Ruande u Međugorju

U drugoj polovini svibnja 2011. u Međugorju je više dana boravio mons. Jean Damascène Bimenyimana, biskup biskupije Cyangugu u Ruandi. Biskup je od godine 1997., a 2008. prvi put posjećuje Međugorje. „Jedna naša župa u prijateljskoj je vezi s jednom župom u biskupiji Graz iz Austrije. Skupina iz Graza svake godine dolazi u Ruandu, a mnogi iz te skupine svake godine dolaze i u Međugorje. Oni su organizirali i moj dolazak u Međugorje“ – rekao nam je biskup Bimenyimana te dodao: „Kad sam došao, osjetio sam da je ovdje Bog prisutan. Međugorje je mjesto molitve i obraćenja, mjesto na kojem su ponuđene izvanredne mogućnosti za molitvu. Mi smo u Ruandi iskusili genocid i trebamo moliti za mir i pomirenje u Ruandi.“ Za slušatelje Radiopostaje „Mir“ Međugorje opširno je govorio o životu i ratu u

Ruandi, o pok. fra Vjeki Ćuriću, o Međugorju te o ponovnom dolasku u Međugorje.

Pokaznica, dar iz Poljske

Na 22. lipnja, nakon večernjega molitveno-liturgijskog programa na vanjskom oltaru župne crkve sv. Jakova, predsjednik udruge "Communita Regina della Pace", Piotr Ciolkiewski iz Radoma u Poljskoj, predao je pokaznicu, dar i znak zahvalnosti za sve što je Kraljica Mira učinila za današnji svijet. Pokaznicu izgrađenu od providnog kristala i urešenu s više vrsta dragoga kamenja, primio je i blagoslovio međugorski župnik fra Petar Vlašić.

Pokaznicu je sa svojim suradnicima izradio akademski umjetnik Mariusz Drapikowski iz Gdanjska. Pokaznica, vrhunsko djelo suvremene sakralne umjetnosti, bez stalka je visoka 150 cm i teška 25 kilograma. Darovatelji su, prigodom uručjenja pokaznice, istaknuli da je to njihov zavjetni dar, sretni što su nakon dosta vremena svoj dar mogli i uručiti upravo uoči tridesete obljetnice.

Svećenik – bivši gardist češkoga predsjednika Havela

Tijekom svibnja u Međugorju je hodočastio Timotej Maria Pavel Vacha, svećenik u župi Ričany kod Praga. Svećeničko ređenje primio je 2008., a u redovničku zajednicu sv. Norberta stupio je prije 10 godina. Potječe iz obitelji koja nije živjela vjerničkim životom, tako da kao dijete nije ni kršten. U mladosti se najprije bavio manekenstvom, bio novinski model, a potom primljen u počasnu gardu predsjednika Vaclava Havela.

„Bio sam čovjek koji se smijao i izrugivao kršćanima, živio sam kako su nas vodili i usmjeravali za vrijeme komunizma“ – govori vlč. Vacha. Na putu do vjere posebno su mu pomogli prijatelji, vojnici predsjednikove garde. Svoje srce otvorio je Bogu, te kršten u dvadeset petoj godini života. Odlučio je da će kao laik studirati teologiju i saznati je li njegov put postati svećenik. Poslije će, nakon jednoga sna, kao kandidat pristupiti redovničkoj zajednici. Otac mu u to vrijeme umire, a majka prima krštenje. U Međugorje dolazi prvi put 2002. godine, a 2007. odlučuje se na pješačko hodočašće od Praga do Međugorja. „Došao sam kad je počeo Festival mladih i bio je to moj najljepši Festival, nosio sam sa sobom sav svoj životni teret. Ukratko, bilo je to moje hodočašće kajanja. Godinu poslije bio sam zaređen za svećenika.“ Od tada dolazi svake godine. „U Međugorje me vuče mir i mir nosim iz Međugorja. Marija me uvijek prati i nikad nisam sumnjao u Marijinu ukazanja u ovom mjestu. Zahvalan sam joj što me vodi u svojoj školi. Ne moram vidjeti Gospu, ali duboko osjećam da je ovdje prisutna.“

Tijelovo

Blagdan Tijelova svečano su proslavili župljani i tisuće hodočasnika iz cijeloga svijeta. Pučku svetu Misu predslavio je fra Ante Perković, a večernju sv. Misu predslavio je fra Ivan Dugandžić. Nakon Mise kroz župu je održana procesija s Presvetim, u kojoj je sudjelovalo desetak tisuća vjernika. Dopodne i popodne ispovjedaonice su bile nedostatne primiti sve one koji su pristupili sakramentu pomirenja pa su ispovjednici ispovijedali uz crkvu. Fra Ante je u uvodu u Misu podsjetio od kada se Tijelovo slavi na današnji način te sve pozvao na večernju procesiju.

Statistike za svibanj

Broj podijeljenih sv. pričesti: 195.500.
Broj svećenika koncelebrana: 4010
(129 dnevno).

Hodočasnici pješaci iz Mađarske

Nije ništa neuobičajeno u Međugorju susresti hodočasnike-pješake, no susresti one koji pješice dolaze iz drugih zemalja, ipak nije svakidašnje. Za tridesetu obljetnicu ukazanja Kraljice Mira susreli smo troje hodočasnika-pješaka iz Mađarske. Riječ je o Herczegh Zsuzsi, Illes Gyorgy i Vargi Tomasu, koji su 20. svibnja pošli iz Budimpešte, a u Međugorje su došli 19. lipnja. Put dug osamsto kilometara, prevalili su bez poteškoća, osim nešto žuljeva za prvih dana pješčenja. Nažalost, gospođa Herczegh je u bli-

zini Travnika ozlijedila nogu te je putovanje morala nastaviti autobusom.

Na pitanje otkada dolaze u Međugorje, odgovorili su nam da je gospođa Herczegh u našem mjestu prvi put bila 1997. i otada je dolazila 35 puta. Druga dvojica hodočasnika u Međugorju su prvi put, a na hodočašće su se odlučili da zahvale Mariji za sve milosti primljene u životu. Svi su oduševljeni gostoljubivošću ljudi u mjestima kroz koja su prolazili i gostoljubivošću svojih međugorskih domaćina.

16. međunarodni seminar za svećenike

U Međugorju se od 4. do 9. srpnja, upravo dok se dovršava tiskanje Glasnika mira, održava 16. međunarodni seminar za svećenike. Tema seminara je: „Svećenik i sakrament pomirenja – suvremeni izazovi.“ Za seminar je prijavljeno oko 300

svećenika, koji će tijekom boravka u Međugorju biti smješteni u obiteljima međugorske župe. Predavač na seminaru je vlč. Tonči Matulić, a koordinator je fra Miljenko Šteko. O seminaru ćemo opširno je pisati u sljedećem broju.

22. molitveni susret mladih - Mladifest

22. Mladifest održava se pod motom „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj!“ Počinje 1., a završava 6. kolovoza sv. Misom na Križevcu u 5 sati ujutro. Susret koji okuplja više desetaka tisuća mladih bogotražitelja iz cijeloga svijeta, o svijetu govori drukčije negoli smo u prilici vidjeti u medijima. Molitva, pjesma, klanjanje, svjedočanstva – jednostavni su sadržaji koji ohrabruju misao na budućnost.

U sljedećim brojevima donosimo reportaže i svjedočanstva, a mlade pozivamo da se, po svjedočenju mnogih, pridruže najljepšem tjednu u godini!

Vijesti iz Majčina sela (priredila Paula Tomić)

Novosti iz Vrta sv. Franje

Pod žarkim suncem svibnja i lipnja hodočasnici sve češće za odmor traže sjenovita stabla Vrta sv. Franje. Prije petnaestak dana na svijet je došlo prekrasno ždrijebe ponija pa je ono prava atrakcija za djecu koja dolaze na školski izlet iz cijele BiH.

Sad je lakše i šetati! Naime, šetnice su obnovljene i obrubljene pa je svaki korak siguran i vodi preko raspjevanih slapova, pokraj patkica i novoposađenih grmoličkih sadnica. Najnovije je to da je na ulazu u Vrt postavljen mozaik s likom sv. Franje koji nam pripovjeda kako priroda, životinje i čovjek u govoru ljubavi uvijek imaju isti jezik.

Restauracija freske Posljednja večera

Blagovaonicu vrtića „Sv. Mala Terezića“ od kolovoza 1999. ukrašava freska *Posljednja večera*, djelo talijanskog umjetnika Carmella Puzzola. Nažalost, vlaga je fresku ozbiljno oštetila pa ju je autor obećao obnoviti. Nakon što su prošlog ljeta izvedeni radovi na obnovi krova i zgrade vrtića, a problem s vlagom nestao, maestro Puzzolo ispunio je obećanje pa je freska zablislala u svom starom sjaju.

Izložba mozaika

UGaleriji kraljice Katarine Kosača u Mostaru, 7. lipnja 2011. otvorena je izložba mozaika članova zajednice Milosrdni Otac. Izložba je organizirana u suradnji sa Županijskim odborom Zajednice žena HDZ BiH Kraljica Katarina Kosača, HNŽ-om te s Umjetničkom galerijom Kosača.

Na otvorenju su govorili provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Ivan Sesar i voditelj Majčina sela fra Sve-tozar Kraljević, a o izloženim radovima govorila je prof. Ana Zovko koja je, između ostalog, primijetila: „Promatrajući izložene rukotvorine satkane od više stotina kamenih krhotina svakako smo impresionirani kvantitetom uložnog truda,

ali nadalje ostajemo zapanjeni precizno kombiniranim oblicima, bojama, svjetlom i sjenom. Primjećujemo niz individualnih rukopisa, poput sitno rezanog kamena organiziranog geometrijski, također i grubo rezanih krhotina poslagnih u vrlo slobodna rješenja. U pozadini svake kompozicije nazire se linearni crtež koji je svakako predano definiran i prilagođen samoj tehnici.“

Izložbu je otvorio konzul Republike Hrvatske u Mostaru Velimir Pleša, veliki prijatelj Međugorja i ove zajednice, a u glazbenom dijelu večeri nastupio je dječji zbor iz Majčina sela i hodočasnice iz Meksika.

Dvadeset godina Društva vodiča za hodočasnike u župi Međugorje

Usrijedu 15. lipnja 2011. u prostorijama Majčina sela obilježena je dvadeseta obljetnica djelovanja Društva vodiča za hodočasnike u župi Međugorje. Društvo je utemeljeno 1991. godine i od početka djeluje pri svetištu. „Glavni cilj Društva vodiča je pomoći hodočasnici da upoznaju prave vrijednosti Međugorja: darove i milosti koje nam ovdje Bog preko Gospe pruža. Cilj je služiti hodočasnici slijedeći i živeći Gospine poruke te pokušati uputiti hodočasnike prema sakramentima i osobnom iskustvu vjere“ – rekao nam je današnji predsjednik Društva Ivan Bošnjak.

Susret vodiča imao je i svoju duhovnu dimenziju proslavom sv. Mise koju je predslavio fra Danko Perutina u susavlju s fra Ivanom Landekom i fra Miljenkom Štekom.

Nakon Mise u kratkom nagovoru prisutnih fratara i Marije Pavlović-Lunetti istaknuto je značenje uloge vodiča u Međugorju jer je

on izravan kontakt svetišta s hodočasnikom, a često taj prvi dojam ostane kao dojam i za cijelu duhovnu stvarnost Međugorja.

Dođi, Duše Sveti

Usubotu 28. svibnja 2011. u župnoj crkvi sv. Jakova u Međugorju biskup Ratko Perić podijelio je sakrament svete potvrde osamdesetak mladića i djevojaka. Među njima bilo je i sedmero mladih iz Majčina sela: Dragica Udovičić, Matej Čalić, Mirko Šaravanja, Katarina Vidović, Kristijan Ivanović, Josip Stipić i Ana Kapidžić. Slavlje se, nakon crkvenog obreda, premjestilo i na zajednički ručak za krizmanike, njihove kumove, obitelji i prijatelje u živopisno ukrašenoj dvorani Sela. Krizmanici su ostali oduševljeni i ispunjeni ovim danom kao i zajedničkim druženjem koje je potrajalo do večernjih sati u kućama Sela i u Vrta sv. Franje.

Koncert Madridskih dječaka

UMeđugorju je koncem lipnja boravio Zbor benediktinske opatije Santa Cruz del Valle de los Caídos, Madridski dječaci. Zbor se sastoji od pedesetak dječaka u dobi od 9 do 14 godina iz svih krajeva Španjolske. Samostan i zgrada Zbora nalazi se 50-ak kilometara od Madrida i centar je kulturnog i umjetničkog života. Zbor, utemeljen 1958., svojim članovima skupa s osobnom akademskom i glazbenom formacijom u duhu humanističke i pedagoške tradicije benediktinskog reda nudi i solidan ljudski i kršćanski odgoj i obrazovanje.

Na repertoaru Madridskih dječaka nalaze se srednjovjekovne elegije (posebice gregorijanski koral) te sakralne i svjetovne polifonije različitih razdoblja glazbene povijesti.

Svaki dan s benediktincima u bazilici pjevaju svečanu Misu u 11 sati, a tom svečanom bogoslužju prisustvuju ljudi iz cijeloga svijeta. Zbor je jedini na svijetu koji pjeva gregorijanske napjeve svaki dan tijekom akademske godine.

Na koncertu u Majčinu selu koji su održali u utorak 21. lipnja navečer izveli su desetak pjesama (dvije gregorijanske napjeva i osam polifonih).

Srimila Lidija Paris

Odbaci strah, nemaš se čega bojati

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju“! Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

Bojimo se trokuta jer je simbol masonerije. Bojimo se zelene boje jer je simbol islamskog fundamentalizma. Bojimo se zastava duginih boja jer su simbol homoseksualnih udruga. Bojimo se crvene zvijezde kao da će se komunizam vratiti. Bojimo se, bojimo se, bojimo se... Zar ćemo iz svojega života isključiti geometrijske likove, dugine boje i zvijezde i toliko drugih lijepih stvari samo zato što ih netko drugi koristi na način koji nije u skladu s našim uvjerenjima? Trokut je oduvijek bio simbol božanskoga Trojstva, zelena boja je liturgijska boja, dugu je Bog pred Noinim očima stavio u oblake da bude zalogom Savezu između njega i zemlje (Post 9,13), a u Knjizi otkrivenja, Žena odjevena suncem na glavi ima vijenac od dvanaest zvijezda (Otk 12,1)...

Gdje je duhovna snaga prvih kršćana, prvih kršćanskih propovjednika, svih onih misionara koji su radosnu vijest pronijeli svijetom, koji su bili u stanju prevesti na kršćanski jezik tolike poganske simbole, običaje i tradicije? Oni nisu bježali niti strahovali od onih koji su drugačiji, nego su išli među njih i nosili im Evanđelje. Oni su doista vjerovali Pavlovim riječima: „Mi ne primismo duha svijeta, nego Duha koji je od Boga... To i navješćujemo“ (1 Kor 2,12).

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrlili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Ispunjava nas neki difuzni osjećaj skućenosti, bojazan zbog nečeg nejasnog, strah koji nam ne da disati, koji nas paralizira. „Tijesno je u vašim grudima“, kaže Pavao (2 Kor 6,12). „Strah i nije drugo nego izdaja pomagala što ih razum daje“ (Mudr 17,11-12). „Pa zašto se bojiš smrtna čovjeka i sina čovječjeg, koji je kao trava? Sveudilj strepiš, svaki dan... Zaboravio si svoga Stvoritelja!“ (Iz 51,12-13). Paradoksalno je da iracionalni strahovi hrane sami sebe, pa prikaze postaju stvarnost, i zato Job kaže: „Obistinju je se moje strahovanje, snalazi me, evo, čega god se bojah“ (Job 3,25). Zato je Isus svojom smrću „obeskriepio onoga koji imaše moć smrti, to jest đavla, oslobodio je one koji – iz straha – cijeloga života bijahu podložni ropstvu“ (Heb 2,14).

U Starom se zavjetu često govori da hebrejski narod od nekoga strahuje (uvijek, osim u vrijeme mudroga kralja Salomona, 1 Kr 5) i da ratovima, borbom i nasiljem pokušava postići svoje ciljeve. Iza svakoga straha skriva se neka čežnja. Zao duh hoće da reagiramo na strah i da se zatvorimo. Duh Božji želi da reagiramo na čežnju i da se otvorimo. U Novom zavjetu Isus govori o ljubavi koja nadvladava sve prepreke, a Ivanova poslanica kaže: „Straha u ljubavi nema, nego savršena ljubav izgoni strah; jer strah je muka i tko se boji, nije savršen u ljubavi“ (1 Iv 4,18). Evanđelje se nije širilo ognjem i mačem nego srcem, osim u onim situacijama kada su kraljevi ovoga svijeta iz vremenitih interesa manipulirali vjerom i vjerskim osjećajima.

Gospa govori o ratovima naše nevjere i straha za budućnost. Poruka kaže: „Dječice, tko moli ne boji se budućnosti, a tko posti ne boji se zla. Ponavljam vam još jedanput: samo se molitvom i postom i ratovi mogu zaustaviti, ratovi vaše nevjere i straha za budućnost... Svjedočite svojim životom Božju radost. Ne budite tjeskobni ni zabrinuti. Bog će vam pomoći i pokazati vam put. Želim da mojom ljubavlju ljubite sve: dobre i zle. Samo tako će ljubav zavladati svijetom“ (25. siječnja 2001.; 25. svibnja 1988.).

„Nemaš se čega bojati, odbaci strah jer ti se neće primaći“ (Iz 54,14-15). Ta Bog je rekao: „Ne, neću te zapustiti i neću te ostaviti“. Zato možemo pouzdano reći: „Gospodin mi je pomoćnik, ja ne strahujem: što mi tko može?“ (He 13,5).

U Međugorju mi je Gospa darovala mnoge milosti

Nakon brojnih hodočašća Kraljici Mira, Clelia Scotti proljetos je, prije ulaska u samostan, došla oprostiti se s mjestom u kojemu je doživjela životnu promjenu.

Priredio Ivo Šego

Tridesetdevetogodišnja Clelia Scotti živi u Rimu. Rođena je u katoličkoj obitelji koja je prakticirala vjeru, posebno njezina majka koja je gajila veliku ljubav prema Gospi. Nakon završetka studija Clelia se zaposlila u jednom uredu kao službenica. O Međugorju je čula od ljudi koji su ga posjetili. U početku nije imala želju doći, činilo joj se da je to daleka zemlja. Ali s vremenom počinje drukčije razmišljati i u Međugorje prvi put dolazi u rujnu 1998., nekoliko mjeseci nakon majčine smrti. Došla je tražiti pomoć, snagu i mir u srcu od nebeske Majke. Svjedoči da je doživjela lijepo i duboko iskustvo, a u srcu je osjetila dar mira. U Međugorje je dolazila u svim godišnjim dobima, i uvijek se vraćala ispunjena radošću.

Duboko iskustvo Međugorja

Nakon svakoga hodočašća u njoj je rasla želja za molitvom srca i življenjem Gospinih poruka. Godine 2009. opet je bila u Međugorju. Bilo je to vrijeme u kojem je molila Gospu da joj pomogne shvatiti koje je njezino zvanje i put. Clelia priča: „Moja je želja bila učiniti ono što Gospa i Isus žele za mene. Kao djevojka željela sam se udati, imati obitelj. Po povratku iz Međugorja nastavila sam s molitvom. U međuvremenu, razgovarala sam s jednim svećenikom i za vrijeme toga

razgovora u meni se rodilo jedno veliko svjetlo, svjetlo u srcu. Svećenik mi je rekao da razmislim želi li Isus da budem njegova zaručnica posvećena života.

Započela sam put traženja, a sve se događalo poslije iskustva Međugorja. Ostala sam otvorena mogućnosti braka jer sam željela da to bude odluka donesena u slobodi. Nakon što sam upoznala Međugorje poželjela sam svaki dan ići na Misu. Odnos s Isusom se sve više produbljivao pa sam željela proživjeti iskustvo kontemplativnog života, života u klauzuri. U veljači ove godine bila sam više dana na iskustvu kod klarisa. Počela sam se u samostanu dobro osjećati i shvaćala sam da je to mjesto gdje me Isus želi sretnom.“

Međugorje će ostati u mom srcu

Clelia 20. lipnja ulazi u samostan klarisa i započinje duhovnu formaciju kao postu-

lantica. Kaže da su njezine kolege na poslu bile zbunjene, iznenadio ih je taj izbor, a njezina je obitelj zadovoljna iako im teško pada odvajanje koje slijedi nakon ulaska u samostan. „Sigurna sam da će Gospa darovati mir u njihovim srcima i utjehu koja im je potrebna. Pravila samostana su da se ne izlazi van, osim važnih motiva. Mogu se primati posjeti prijatelja i rodbine svake nedjelje. To je klauzura, ali jedna moderna, više otvorena u odnosu na prošla desetljeća kad je sve bilo zatvoreno.“ Neko vrijeme ne će moći doći u Međugorje, ali, kaže, ako Gospa to bude željela sigurno će naći načina da ona kao časna sestra dođe. „Međugorje će ostati u mom srcu jer ovdje mi je Gospa darovala mnoge milosti“, kazala nam je Clelia na kraju susreta.

(Prevela Marija Dugandžić)

Nakon što sam upoznala Međugorje poželjela sam svaki dan ići na Misu. Odnos s Isusom se sve više produbljivao pa sam željela proživjeti iskustvo kontemplativnog života, života u klauzuri.

Srimila Dragana Dugandžić

Gospe, hvala ti!

Neumorni dolasci bosonogih hodočasnika, sa žuljevima na nogama, utirali su staze međugorske zalivene znojem, suzama, krvlju. Međugorje je u ovih trideset godina bila najveća bogoslovija za svećenička i redovnička zvanja. Teško je pronaći u svijetu pokrajinu ili biskupiju iz koje barem jedan član nije u Međugorju osjetio poziv biti svećenik, redovnik ili redovnica.

fra Mario Knezović

I za nas je trideset godina Gospinih ukazanja, posve dovoljno da bismo mogli govoriti o zrelosti ali i novom zamađu kako opet ne bismo izgledali umorni, kako nas je u jednoj od poruka opomenula

Gospa. Isus je s trideset godina počeo javno djelovati, a sve dotadašnje godine bile su priprava za ono najznačajnije. Čeka li i nas, kad govorimo o Međugorju, ono najznačajnije? Teško je na to i nazrijeti odgovor. Međugor-

je je u Božjim rukama i o tome naša ljudska domišljanja mogu ostati samo na razini spekulacija, očekivanja, mašte. Možemo razmišljati hoće li može bitna objava tajni o kojima vidioci govore promijeniti stanje stvari. Sve je moguće, ali mi se čini da je najveća tajna već objavljena i da se javno očituje u tolikim životima koji su ovdje došli slomljeni, a vraćaju se uzdignuti, s obnovljenim identitetom djeteta Božjega. A ti plodovi su i identitet Međugorja. To je korijen na kojem se rađaju nove mladice širom svijeta.

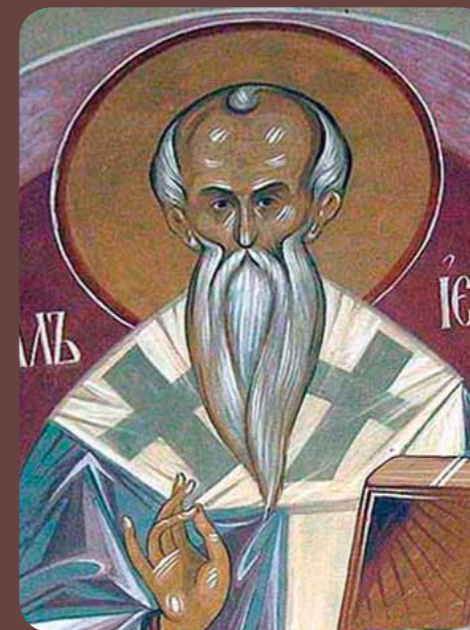
Stvarni identitet Međugorja može se afirmirati i shvatiti po onome što je Marija u svome primjeru očitivala. Ona, zatečena Božjim zahvatom, ostaje zbunjena i s mnogo pitanja i nejasnoća, ali to nadilazi vjrom i bila je sposobna prihvatiti i ono što ne shvaća i što joj se čini nemogućim. Ukazanje je sve zateklo nesprenimima. Dobro je da je tako, jer bi se, poučeni ljudskim kloučima, neki prometnuli u kreatore i kanalizatore nečega što im nije dano odozgo.

Što je, između ostalog, bitno zamijetiti u minulih trideset godina izvanredne milosti Neba? Svakako to, da hodočasnici u Međugorje nisu dolazili zato što su ih svećenici pozivali, kao što nisu ni odustajali od puta kad su ih svećenici i drugi službenici Crkve od tog puta odgovarali. Zar nam to nešto ne govori?! Vjernici nisu, prije svega, postajali drukčiji zbog dobrih i odvažnih propovijedi, niti su gubili vjeru zbog brojnih tekstova pobijanja, pa čak i ismijavanja onoga što se u Međugorju događa. Bitno je istaći da su uglavnom hodočasnici davali „tempo“ liturgijskom programu i molitvenom ozračju. Oni su nagnali odgovorne da grade vanjski oltar, ispovjedaonice, velike dvorane, kapelice... Neumorni dolasci bosonogih hodočasnika, sa žuljevima na nogama, utirali su staze međugorske zalivene znojem, suzama, krvlju. Međugorje je u ovih trideset godina bila najveća bogoslovija za svećenička i redovnička zvanja. Teško je pronaći u svijetu pokrajinu ili biskupiju iz koje barem jedan član nije u Međugorju osjetio poziv biti svećenik, redovnik ili redovnica. O, kakve milosti i nezaslužena dara! Uz sve to, ne smije se prešutjeti da smo preko Međugorja srušili zidove šutnje o našem narodu pod komunističkom čizmom. Međugorje nam je davno, na razini duha, donijelo Europu, a na drugim razinama još uvijek stojimo kao onaj siromah koji čeka hoće li što pasti s gospodareva stola. I, ovaj svoj osvrt zaključujem napomenom da je Međugorje bilo, a vjerujem i da će biti, mjesto okrijepe za bolesne, za naše stare bake maramom umotane i djeđove štapom potpomognute, te mjesto nadahnuća za mlade u njihovim beznadima. Gospe, hvala ti!

Živa voda Duha Svetoga

Voda koju ću mu dati, postat će u nje-mu izvorom one žive vode što struji u život vječni. To je nova vrsta vode koja živi i struji u život vječni, a struji na one koji su dostojni. Zbog kojeg je razloga milost Duha nazvana vodom? Jer s pomoću vode sve postoji: voda uzdržava biljke i životinje, voda kao kiša pada s neba, i to pada na isti način u istome obliku, a proizvodi različite učinke: jedan je učinak u palmi, a drugi u lozi, ipak je voda svima sve. Ona je uvijek ista i ne postoji na drukčiji način. Dok kiša pada, ne mijenja se, nego se upriličuje onomu koji je prima, i u svakome stvorenju proizvodi ono što mu treba i što odgovara njegovoj naravi.

Na isti način i Duh Sveti koji je jedan i uvijek isti i nedjeljiv, svakomu pojedino-me dijeli milost kako hoće i kao što gotovo osušeno drvo dobro zalijevano propupa, isto tako i grješna duša donosi svete plodove kad po pokori zavrijedi primiti darove Duha Svetoga. Iako je Duh Sveti jedan i nepromjenjiv, ipak je on po volji Božjoj i u Kristovo ime izvor i uzrok različitih krjeposti.

Tako se služi nečijim jezikom u jednom slučaju u naučavanju mudrosti, a u drugom proroštvom da prosvijetli nečiju pamet. Jed-

nomu daje moć da tjera vragove, a drugomu sposobnost da tumači božanska Pisma. Jednoga učvršćuje u umjerenosti, a drugoga nadahnjuje da bude milosrdan. Jednoga poziva na post i strogi pokornički život, a drugoga poučava da prijezire zemaljske stvari, a nekoga opet pripravlja na mučeništvo. U svakome različito djeluje, a sam je u sebi uvijek isti, kao što je pisano: *Svakomu se pojedino-mu objavljuje Duh na opću korist.*

On blago i nježno pristupa pa ga ugodno i milo doživljujemo. A jaram je njegov vrlo lagan. Dolazak mu najavljuju sjajne zrake svjetla i znanja. Njegovo je srce milosrdno kao u pravoga zaštitnika jer dolazi da spasi, ozdravi, pouči, opomene, ojača, utješi i rasvijetli pamet, i to najprije onomu tko ga prima, a onda preko njega i drugima.

Pa kao i onaj koji je bio u mraku, kad se pojavi sunčevo svjetlo, vidi svojim očima i jasno promatra što prije nije vidio, tako je i u duši rasvijetljen onaj koji je zavrijedio darove Duha Svetoga, pa obdaren nadnaravnim svjetlom vidi i ono što prije nije vidio.

(Sveti Ćiril Jeruzalemski, biskup)

Bože, koji si nas stvorio

Bože, koji si nas stvorio i u nas stavio duboku čežnju za mirom i radošću, životom i svjetlom, otvori naša srca na zagovor Marije, svoje ponizne službenice, i raspali ih ognjem svoje ljubavi. Neka se u dubokoj čežnji za Tobom naša srca otvaraju i nadilaze sve prepreke, neka blizina s Tobom bude ostvarena da u toj blizini rastemo do one punine za kojom čežnu naša srca.

Marijo, dok Ti zahvaljujemo za Tvoj moćni zagovor, molimo s Tobom Gospodina da naša srca budu spremna primiti dar obraćenja i sposobna u ovo vrijeme nastaviti put s Tobom do Gospodina, koji živi i kraljuje u vijeke vjekova. Amen. Tako neka bude.

fra Slavko Barbarić

Usklađenost

Neslaganje u mišljenju, ili zbog različitih životnih pitanja, vanjštine ili nečega drugoga ne mora biti razlogom da ne budemo u skladu, u harmoniji s nekim. Uzrok neskladu većinom je u čovjekovu srcu, u nutarnjim stavovima.

fra Marinko Šakota

U poruci od 25. svibnja Gospa nas upozorava da nismo usklađeni, da u našem životu postoji disharmonija, nesklad: „Kucate na vrata moga srca, ali bez nade i molitve, u grijehu, i bez sakramenta pomirenja s Bogom“ (25. 5. 2011.).

Mi, dakle, kucamo, tražimo nešto od Boga, od Gospe, želimo da nam se ispune određene želje, ali postoji nesklad u nama koji ometa njihovo djelovanje, koji sve pokvari.

Primjerice, molim Boga da mi dadne mir. Tražim mir u vlastitom srcu ili u obitelji a istodobno nisam spreman nekomu oprostiti. U meni je tada disharmonija. Nešto u meni ometa Božje djelovanje. Bog mi prašta, ali ja ne praštam; nisam u skladu s njim.

Ili, idem na Misu, slušam Isusovu riječ i primam Isusa u pričesti. Nakon Mise izlazim iz crkve i susrećem osobu koja me povrijedi ili osobu koja mi se ne sviđa, koja mi je teška, koju ne podnosim. Ugledam je i okrećem glavu od nje. Ne želim je vidjeti ni pozdraviti ni pričati s njom, a kamoli joj oprostiti. U Misi sam primio Isusa(!), a nakon Mise ne želim slijediti Isusa! Zaboravljam Isusa, a slijedim sebe. Očito, nisam u skladu s Isusom. Nisam u skladu s njegovim mislima, s njegovim razmišljanjem. Slušam njegove riječi ali ih ne slijedim. Govorim: „Budi volja tvoja“, a vršim samo svoju volju. Primam Isusa samo izvanjski. Postupam poput farizeja u Hramu.

Odlučujući se za molitvu odlučujem se za svetost

Gospa nas upozorava da je grijeh uzrok neskladu. U grijehu sam kad ne želim oprostiti, a od Boga tražim da mi dadne mir. Nepraštanje je, dakle, grijeh, jer ono kvari, stvara u nama nesklad s Bogom, onemogućava protok Božje ljubavi i mira u naša srca. Zbog toga nas Gospa poziva: „Ostavite grijeh i odlučite se za svetost.“ Ostavite, dakle, ono što u vama uzrokuje nesklad (grijeh) i odlučite se biti u skladu (svetost) s Isusom i s njegovim razmišljanjem. U tom kontekstu razumljive su fra Slavkove riječi: „Mi ne bismo smjeli ni mogli započeti s Misom ako itko u zajednici nije spreman praštati ili

ako nije spreman kajati se. Jer, ako tu stvari ne krenu, onda se postavlja pitanje cijeloga slavlja.“

Razmišljajući na takav način otvara nam se smisao molitve, svete Mise, klanjanja, posta i drugih kršćanskih čina. Kad se odlučim za molitvu, svetu Misu ili klanjanje odlučujem se za svetost, tj. za usklađenost s Isusom. Gledajući u Isusa preispitujem sebe, uspoređujem se s njim, pitam se postoji li neki nesklad između mene i njega, između moga i njegova razmišljanja. Nakon uviđanja grijeha (nesklada) molim ga da me ispravi. To su trenutci slični onom trenutku kada se Petar

nakon zataje susreo oči u oči s Isusom. Tada je gorko zaplakao, jer je uvidio da nije u skladu s njim.

Primjer savršene usklađenosti

Primjer savršene usklađenosti je sam Isus. On je bio u skladu s Ocem („Ja i Otac jedno smo“) i bio je u skladu s nama ljudima. Postao je nama u svemu jednak – osim u grijehu. U svemu nam je bio jednak, u svemu u skladu s nama – osim u onome što donosi nesklad, a to je grijeh. Uskladilo je sebe s nama kako bi nas pozvao i pomogao nam da otpočnemo usklađivati sebe s njim, a preko

njega s Ocem („Budite savršeni kao što je savršen Otac moj nebeski“).

Molitva, sveta Misa i klanjanje, međutim, mogu proći a da se u nama ništa ne dogodi, da ostanemo isti kao i prije toga. Slično se dogodilo Isusovim učenicima koji su s njim proživjeli tri godine. Iako su sve ostavili i pošli za njim, gledali ga i slušali, ipak se nisu promijenili, nisu bili u skladu s njim. Tako Petar počeo odvrćati Isusa nakon njegova navještaja da će morati trpjeti i biti ubijen: „Bože sačuvaj, Gospodine! Ne, to se tebi ne smije dogoditi!“ Isus se okrene i reče Petru: „Nosi se od mene, sotonno! Sablazan si mi jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!“ (Mt 16, 22-23). Petar, dakle, nije u skladu s Isusom, s njegovim načinom razmišljanja. Petrove i Isusove misli nisu jedno. Sad nam je jasnije zašto je Isus nazvao Petra sotonom, jer je u tom trenutku Petar bio u skladu sa sotonom koji stvara nesklad, disharmoniju u nama i među nama. Isus tu zgodu koristi da svojim učenicima objasni kada će znati da su u skladu s njim: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe,

Molitva, sveta Misa, klanjanje, post i drugi čini vrijeme su usklađivanja s Isusom. Naravno, prije svega sakrament pomirenja (ispovijed). Gospa ga u posljednjoj poruci nije spomenula bez razloga, jer je to posebna prilika da se ispravljamo i uskladimo svoje srce, razmišljanja, poglede i stavove s Isusovim.

neka uzme svoj križ i neka ide za mnom...“ (Mt 16, 24).

Marija je Isusove riječi pohranjivala u svoje srce

Slično se dogodilo učenicima Ivanu i Jakovu i njihovoj majci koja od Isusa traži da njezini sinovi u njegovu kraljevstvu sjednu njezemu zdesna i slijeva. I u njima je tada vladao nesklad s Isusovim razmišljanjem zbog čega ih Isus ispravlja, objašnjavajući im kada će biti usklađeni s njim: „Ne znate što ištete... Znate da vladari gospoduju svojim narodi-

ma i velikaši njihovi drže ih pod vlašću. Ne će tako biti među vama! Naprotiv, tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj. I tko god hoće da među vama bude prvi, neka vam bude sluga“ (Mt 20, 22-27).

Ni Marija ni Josip u nekim trenutcima nisu u potpunosti usklađeni s Bogom i njegovom voljom. Tako Mariji nije jasan način Božjeg djelovanja, ali ona se – iako joj nije sve jasno – odlučuje biti u skladu s njim: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi.“ Ni u Hramu u početku ne shvaća: „Sinko, zašto si nam to učinio? Gle, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili.“ Ne razumije, ali osjećamo da želi biti u skladu s Isusovim mislima: „A majka je njegova brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu.“ Pohranjivala je Isusove riječi u svoje srce, prebivala ih, uspoređivala, ulazila sve dublje u tajnu Božjeg djelovanja i tako nastojala biti u skladu s Isusom. Slično je bilo i s Josipom.

Odazivamo li se na Gospine pozive?

Molitva, sveta Misa, klanjanje, post i drugi čini vrijeme su usklađivanja s Isusom. Naravno, prije svega sakrament pomirenja (ispovijed). Gospa ga u posljednjoj poruci nije spomenula bez razloga, jer je to posebna prilika da se ispravljamo i uskladimo svoje srce, razmišljanja, poglede i stavove s Isusovim.

Da bismo doista ostvarili sklad moramo molitvu, Misu, ispovijed, klanjanje i post shvatiti kao školu. To je vrijeme učenja u školi Učitelja koji nas je pozvao: „Učite od mene, jer sam krotka i ponizna srca“, a na Posljednjoj večeri rekao: „Primjer sam vam dao da i vi činite kao što sam ja vama činio.“

Trideset godina (trideset godina!) Kraljica Mira poziva nas u tu školu da nas kao Majka i Učiteljica nauči kako prepoznati i pobijediti nesklad (grijeh) i uskladiti sebe s njom i s njezinim Sinom.

Odazivamo li se na Gospine pozive? Ako se odazivamo, prepoznaju li drugi našu sve veću usklađenost s Isusom? Po čemu će je prepoznati? Zar ne će po našim odnosima prema bližnjemu, prema bratu čovjeku, prema Bogu i Gospi...?

Foto Dani

▶ Nastavak s 27. str.

nas Crkvu pred najradikalniji izazov u cjelokupnoj njezinoj povijesti. Papa naglašava kako moramo upotrijebiti sve sile kako bismo navijestili evanđelje, svježim snagama, da bi uhvatilo ponovno korijena. Papa vjeruje u snagu zahvaćenih, oduševljenih pojedinaca, novih zajednica koje se rađaju u svijetu i u Europi. Tko je mogao vjerovati da će onodobno šaćica apostola – okupljenih na Duhove u Gornjoj odaji – biti izazov cijelome svijetu i stvoriti najmoćniju zajednicu vjernika u povijesti? Pa ipak su uspjeli!

Novih zamašnjaka ima u Crkvi. Ne dolaze iz institucija, nego se rađaju iz autentične vjere pojedinaca, svetica. Nerijetko je najveća kočnica za proplamsaj ne sekularizirano društvo pa ni agresivni ateizam, nego nejedinstvo u samoj Crkvi, otpor hijerarhije ili pojedinaca kojima ne odgovaraju novi zamašnjaci. Novoj evangelizaciji mora prethoditi samo-evangelizacija. Prvi i najprječji put evangelizacije jest svjedočanstvo autentičnoga života svakoga pojedinoga vjernika. Autentičnost življena svjedočanstva moćnija je od riječi znanstvenika i teologa. U Crkvi ne manjka riječi, nego autentične vjere. Papa je izabrao upravo ovo vrijeme prije Duhova za pohod Hrvatskoj. Svetkovina je to Duha Svetoga. Duh Božji oživljuje, on oslobađa za svjedočenje, on širom otvara vrata i prozore, on uljeva hrabrost, odvažnost, neustrašivost, on stvara obitelj Crkve i vjerničku obitelj. On od nas očekuje samo jedno: Otvorenost, spremnost, duh molitve. U svakoga osobno.

Papa je u oproštajnom – neizrečenom – govoru istaknuo kako se ta dva dana boravka u Hrvatskoj-Zagrebu osjećao dijelom svih nas, dijelom naše povijesti, jasno, u slijedu povijesti Petrovih nasljednika s kojima su Hrvati od dolaska na ova ozemlja bili vezani. Za dvadeset godina hrvatske suverenosti ovo je već četvrti put da Papa pohada Hrvatsku. Zanimljivo da hrvatski predsjednik, koji ističe svoj agnosticizam, priznaje kako je univerzalna Crkva nositelj civilizacije i kulture u kojoj se sjedinjuju duh ljubavi i čovjekov um na dobrobit čovjeka i čovječanstva. Nije to jeftini kompliment katoličkim Hrvatima, nego objektivno sagledavanje povijesne uloge Crkve u čovječanstvu i našem narodu.

Moje pjesme Gospi

Roberto Bignoli, katolički kantautor iz Italije, na svojim koncertima osim pjesama u kojima promovira katolička uvjerenja, govori i o svom osobnom iskustvu vjere i obraćenju u Međugorju 1984. godine. Dobitnik je pet nagrada Unity Awards u Americi odnosno Grammyja za suvremenu katoličku glazbu. Njegova pjesma *Balada za Mariju* (Ballata per Maria) naslovna je pjesma Radio Marije. Početkom svibnja hodočastio je u Međugorje i tom prigodom održao koncert u Majčinu selu, kad smo ga zamolili za razgovor.

Razgovarala Paula Tomić

Kazete da pjevate za Boga. Kako ste počeli?

Odluka da pjevam za Boga rodila se nakon moga obraćenja. Moj je život od početka bio vrlo težak. Rođen sam 1956. u Bernateu, malom mjestu u provinciji Novari, Italija. Cijelo sam djetinjstvo proveo po bolnicama i domovima jer sam bio sin samohrane majke i hendikepirano dijete. Pratilo me je siromaštvo, bolest, pubertet proveden po domovima, pogrešne mladenačke odluke, lažna sloboda i užitci koje smo tražili u drogi ili liberalnoj politici, svijet spektakla... Sve to mi je donijelo samo jednu veliku usamljenost i veliku prazninu.

Otkriće vjere pomoglo mi je prevrjednovati vlastiti život, shvatiti pogreške i lažne ideologije koje sam prihvatio. U mom je srcu uvijek bila velika ljubav prema glazbi. Polako sam počeo shvaćati da je ljubav prema glazbi veliki dar i da može biti vrijedno sredstvo u približavanju osobama koje su živjele ili još žive u teškim situacijama poput mene, da im preko glazbe mogu pružiti onu mrvicu nade

koja ponekad može biti dovoljna za spasenje. Kao što sam osjetio u svom životu da, kad se iskusi prava ljubav koju samo Bog može dati u svoj punini, sve u životu dobije novi smisao. Moja se promjena dogodila zahvaljujući susretu s Djevicom Marijom u Međugorju. Ona je moje srce dotaknula preko mještana i polako me dovela do Isusa, a on me, opet, s vremenom promijenio i iznutra i u mom svakidašnjem životu.

Kad ste prvi put došli u Međugorje?

Bilo je to 1984. godine, nakon što sam bio isprovociran susretom s mladima koji su pripadali karizmatičkom pokretu Obnova u Duhu. Slušajući njihova svjedočanstva o Međugorju, o ozračju mira, o mnogo mladih, o tome kako se Gospa ukazuje i kako ima mnogo znakova, odlučio sam doći, misleći: „Možda je ovo dobar znak da će se i meni konačno dogoditi nešto dobro!“ Dolazak u Međugorje, u obitelj u koju sam bio smješten, za mene je bio povratak mojim korijenima. Ogladavao sam se u stvarnosti si-

Otkriće vjere pomoglo mi je prevrjednovati vlastiti život, shvatiti pogreške i lažne ideologije koje sam prihvatio. U mom je srcu uvijek bila velika ljubav prema glazbi. Polako sam počeo shvaćati da je ljubav prema glazbi veliki dar i da može biti vrijedno sredstvo u približavanju osobama koje su živjele ili još žive u teškim situacijama poput mene, da im preko glazbe mogu pružiti onu mrvicu nade koja ponekad može biti dovoljna za spasenje.

romašne seljačke obitelji poput one iz koje sam i sam dolazio. Takvu gostoljubivost i jednostavnost do tada u svom životu nikada nisam susreo. I još nešto – ono što se tada udisalo, osjećalo u Međugorju teško se može opisati. Također, susreo sam svijet mladih ljudi koji do tada nisam poznavao, nisam ni znao da postoji. Nisu oni bili bogomoljci, „sveti“, već posve normalni mladi ljudi koji mole, klanjaju se Presvetom Oltarskom Sakramentu, radosno pjevaju Bogu! Riječju, bili su to mladi koji su se uključili u igru života odlučni riskirati.

Opišite nam svoj susret s Gospom.

Sjedio sam na stubama pokraj crkve. U jednom trenutku osjetih nečiju ruku na rame. Bio je to fra Slavko Barbarić koji me pozvao da prisustvujem ukazanju. Tako, bez ikakva traženja, samo zato što sam se našao na tom mjestu, bio sam pozvan. Osjetio sam se doslovno uvučen unutra, na mjesto gdje su se događala ukazanja vidiocima. Ulazim, prisustvujem. Pitam se: „Ma je li istina? Nije istina!“ Kako god da jest, u tom trenutku u svojoj poniznosti od Gospe zatražih milost jednog većeg SPOKOJA u svom životu. U Međugorje nisam došao kao uzeti koji od Boga traži ozdravljenje, baš suprotno. Ali od tog trenutka u mom je životu započelo nešto novo, jedna nova priča. Primjećivao sam be-

splatnost svega što sam dobivao i, konačno, bio sam spokojan. Mogao sam s ljudima razgovarati o životu. No, nije stalo na tome! Nakon mog prvog hodočašća javila mi se želja da ponovno osjetim ozračje koje sam iskustio pa sam te godine sedam puta dolazio u Međugorje.

Jeste li za hodočašća ikada iskusili neki poseban znak?

Znak su bili ljudi koje sam susretao; nadnaravno sam našao u običnosti, a najveće sam znakove susreo u svakidašnjici.

Promijenio se i Vaš pristup glazbi?

Naravno. Sve mi je to pomoglo i u mom profesionalnom životu kantautora. Iako nisam imao menadžera, proputovao sam cijeli svijet. Ako trebam govoriti o uspjehu, u mom slučaju uspjeh je to što sam uspio u jednostavnosti ostvariti svoj san: iskoristiti glazbu kao sredstvo evangelizacije.

Postoji jedna stvarnost koju mi u Italiji nedostavno poznajemo. U Americi, kao i dijelom u Europi ili Latinskoj Americi, velika se pozornost pridaje kršćanskoj glazbi kao sredstvu evangelizacije. Glazba biva praćena i podržana od same Crkve – protestantske ili katoličke, kakva već jest – jer ona privlači veliki broj mladih.

Uzmimo u obzir da je moderna kršćan-

ska glazba rođena prije 40-ak godina upravo u Americi zahvaljujući protestantima. Intucija pastora bila je da poruka evanđelja treba ići i preko svijeta *show businessa*. I nisu se slučajno zato dogodila obraćenja nekih najpoznatijih glazbenika: sir Cliff Richard, jedan od najvećih engleskih pop pjevača, danas je veliki umjetnik kršćanske glazbe. Kršćanska glazba u Americi stvara se na visokoj profesionalnoj razini, a u Italiji imamo predrasude prema tom umjetničkom izričaju. Zovemo je „glazbom za oratorije“. Ali kršćanska glazba je istinska, prava glazba; jedina razlika je u sadržaju.

Kako nastaju Vaše pjesme kršćanske inspiracije?

I *Pjesma za Mariju* (Canzone per Maria), koja je bila prva, i *Balada za Mariju* (Ballata per Maria) ili druge marijanske pjesme nastale su na mnogobrojnim hodočašćima tijekom kojih sam s drugima dijelio iskustvo: i Zemlja se nalazi na Nebu. Volim slušati osobe koje žive na ovoj Zemlji i u nekim situacijama s njima dijeliti svoju priču. Moje pjesme nastaju u različitim situacijama i ne samo u intimnosti ili u trenutcima kontemplacije. Slušajući druge upijam misli koje me svaki put obogate. Svaka osoba koju susrećem beskonačna je knjiga iskustava iz koje se mogu napajati.

Vailankanni (Indija) – Gospa od Zdravlja

Prvo ukazanje dogodilo se u 16. stoljeću. Jedan dječak hinduističke vjere svakog je jutra iz Vailankannija do Nagapattinama nosio mlijeko svom gospodaru. Tog jutra, iako je bilo svježije, spopao ga je umor i zaustavio se ispod jednog stabla blizu jezera da se odmori. Uhvatio ga je drijemež i neobična ukočenost. Odjednom se probudio i vidio je kod svojih nogu dražesnu Gospođu neopisive ljepote koja je držala u ruci Dijete božanskog pogleda. Oboje su oko glave imali aureole.

Priradio fra Karlo Lovrić

Republika Indija pokriva veći dio Indijskog potkontinenta. Druga je najmnogoljudnija država na svijetu s oko milijardu i 200 milijuna stanovnika. Oko 2050. godine mogla bi imati 1.700.000.000. Govori se više od 100 različitih jezika. Službeni jezici su hindi, engleski i 21 nacionalni jezik. U njoj žive i različite vjerske skupine. Najbrojniji su hinduisti (80,5 posto), muslimani (13,4 posto), kršćani (2,3 posto). U Kerali, jednoj od 28 saveznih država Indije, s 33 milijuna stanovnika, 19 posto su kršćani. Indija graniči s Bangladešom, Mianmarom, Kinom, Butanom, Nepalom i Pakistanom, a na jugu je oplakuje Indijski ocean, gdje ima susjede Šri Lanku i Maldive. Najveća gradska područja su Mumbai (do 1996. zvao se Bombay) s 20 milijuna stanovnika na jugozapadu i Calcutta s 5 milijuna bez predgrađa. Trideset četiri grada imaju preko milijun stanovnika. Glavni grad je New Delhi s 320.000 stanovnika, ali stari grad Delhi broji 17,5 milijuna. Nacionalni junak Indije je Mahatma Gandhi (1869. – 1948.). Izborio je nezavisnost Indije nenasilnim putem. Indija je bila engleska kolonija.

„Mali Lurd“ u srcu Indije

Najomiljenije marijansko svetište u Indiji je svetište Gospe od Zdravlja u Vailankanniju. Posjećuju ga katolici iz cijele Indije, ali i vjernici drugih religija – hindusi i muslimani.

Indija, s prizorima neusporedive ljepote, ostavlja bez daha. Neizmjerni Indijski potkontinent je i zemlja s tisuću kontrasta. To je mjesto, kako netko reče – gdje se „palače i potleušice, bijeda i gordost, rame uz rame, ne poznaju“.

svake godine dođe preko 20 milijuna hodočasnika iz svih dijelova Indije pa i drugih zemalja. To ljupko indijsko seoce bogato palmama zove se Vailankanni. Nama zapadnjacima ovo ime ništa ne kaže, ali u religioznom smislu neizmjernog azijskog kontinenta poznato je i čašćeno kao „Lurd Istoka“.

Gospa je, po tradiciji, ovo skrovito mjesto u Bengalu izabrala da pokaže svoju majčinsku brižnost čineći čudesa i ukazujući se više puta. Usmena predaja govori o tri Marijina ukazanja.

Prvo ukazanje

Prvo ukazanje dogodilo se u 16. stoljeću. Jedan dječak hinduističke vjere svakog je jutra iz Vailankannija do Nagapattinama nosio mlijeko svom gospodaru. Tog jutra, iako je bilo svježije, spopao ga je umor i zaustavio se ispod jednoga stabla blizu jezera da se odmori. Uhvatio ga je drijemež i neobična ukočenost. Odjednom se probudio i kod svojih nogu vidio je dražesnu Gospođu neopisive ljepote koja je držala u ruci Dijete božanskog pogleda. Oboje su oko glave imali aureole.

Dječak se veoma preplašio i iznenadio kad je Gospođa zatražila mlijeka za svoje dijete, ali joj je s poštovanjem ponudio punu posudu.

Rajski osmijeh Djeteta i Majke bili su jedina komunikacija. A dječak je nastavio put. Stigavši do gospodara koji je već bio na izmaku strpljivosti, ponizno se ispričao za kašnjenje ali i za manjak mlijeka u posudi, ali mu gospodar nije povjerovao. U tom je trenutku bilo i drugih ljudi koji su slušali tu priču. Na opće iznenađenje svijui, mlijeko je počelo teći iz lonca. Kad je dječak pogledao, količina mlijeka bila je jednaka onoj koju je ponio od kuće.

Gospodar, po vjeri također hindus, iznenađen onim što se dogodilo, uputi se s dje-

čakom prema jezercu. I Gospa se ponovno ukaže na tom mjestu. Vijest o događaju brzo se proširila među katolicima, koji ovo jezerce prozvaše Matha Kalum, jezerce Gospe od Zdravlja.

Drugo ukazanje, oko 1580.

Nekoliko godina poslije, Gospa se ponovno ukazala, sada dvanaestogodišnjem tamilskom mladiću šepavu od rođenja, sinu siromašne udovice, koji je prodavao maslac na tržnici u Vailankanniju. Svakoga dana šepavi je dječak sjedio pod stablom pokraj puta nudeći maslac putnicima. Odjednom je vidio veoma žarko svjetlo a u svjetlu lijepe i dražesne Gospođu s Djetetom na rukama. Zatražila je od dječaka malo maslaca za Dijete, i dječak joj je dao. Nakon toga Gospođa mu je rekla neka pođe do jednog imućnog hinduista u obližnjem gradu Nagapattinama, neka mu ispriča što se dogodilo i neka mu kaže da sagradi kapelicu na mjestu ukazanja.

Dok je dječak razgovarao s Gospođom, nije ni primijetio da su njegove noge ozdravile. Odmah se podigao i, trčeći do iznemoglosti, uputio se k onom bogatom čovjeku da bi izvršio što mu je Gospođa naložila. I ovaj čovjek, dan prije, imao je viđenje u kojem je Gospa tražila da sagradi kapelicu. Odmah se zajedno uputiše na mjesto gdje se Gospa ukazala. Hinduistički dobrotvor iz tog mjesta također je, za vrijeme ukazanja, ozdravio od vodene bolesti, što ga je potaklo da se obrati na katoličku vjeru.

Na mjestu ukazanja čovjek iz Nagapattinama sagradio je kapelicu koja je ubrzo postala stjecištem Gospinih štovatelja. Kapelica je nazvana Arokia Matha, tj. Majka Dobrog Zdravlja.

Treće ukazanje

Treće čudo tiče se portugalskih trgovaca koji su zagovorom Djevice Marije spašeni od brodoloma. Trgovci su putovali iz Kine u Cejlon i tijekom plovidbe zahvati ih jaka oluja u Bengalskom zaljevu. U toj svojoj velikoj nevolji, zazivali su upomoć Gospu, Zvijezdu Mora. Zavjetovali su se da će, ako budu spašeni, sagraditi crkvu posvećenu Gospi tamo gdje budu uplovili. Olujno se more utišalo. Njihova je lađa doplovila blizu obale Vailankannija. Bio je blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije, Mala Gospa. Mjesni su ih ribari doveli do kolibe-kapelice. Odmah su preuredili kapelicu koju je sagradio čovjek iz Nagapattinama. Slamu su zamijenili crijepom, a oltar ukrali porculanskim tanjuri-ma s prizorima iz Biblije i na taj način Gospi od Zdravlja iskazali zahvalnost što ih je izbavila iz životne opasnosti.

Gospa je, po tradiciji, ovo skrovito mjesto u Bengalu izabrala da pokaže svoju majčinsku brižnost čineći čudesa i ukazujući se više puta. Usmena predaja govori o tri Marijina ukazanja.

Majka Dobrog Zdravlja

Na 11. veljače 2011. Crkva je proslavila XIX. svjetski dan bolesnika, povezujući to s Gospinim ukazanjem u Lurdu. A X. svjetski dan bolesnika, godine 2002., slavio se upravo u Vailankanniju, u indijskom svetištu Gospe od Zdravlja.

Već stoljećima milijuni ljudi i žena dolaze u svetište u Bengalskom zaljevu uvjereni da će im Gospa od Zdravlja pomoći u svim njihovim potrebama, posebice da će ih ozdraviti od tjelesnih patnja. Za tu zgodu, Ivan Pavao II. napisao je: „Patnja ostaje temeljna činjenica ljudskog života. I neodvojiva je od ljudskog, zemaljskog življenja; i ona to doista jest. (Spasonosno trpljenje, 3). U njegovoj dubini i u njegovim mnogim oblicima patnja je promatrana s motrišta koje nadilazi čisto fizički aspekt. Premda Crkva drži da su u nekršćanskim tumačenjima patnje prisutni mnogi valjani i plemeniti elementi, njezino razumijevanje velike ljudske tajne je jedin-

stveno. Da otkrijemo temeljno i definitivno značenje patnje trebamo se okrenuti prema objavi božanske ljubavi, posljednjem izvoru smisla svega što postoji (isto, br. 13), odgovor na pitanje o smislu patnje Bog daje čovjeku križem Isusa Krista (isto). Trpljenje, posljedica istočnoga grijeha, prima novi smisao: postaje dioništvo u Kristovu spasiteljskom djelu (KKC br. 1521).

„Patnjom na križu Isus je nadvladao zlo i dopušta i nama da ga pobijedimo. Naše patnje dobivaju smisao i vrijednost ako se ujedine s njegovom. Kao Bog i čovjek Isus je uzeo na se patnju čovječanstva i u Njemu – piše Ivan Pavao II. – sama ljudska patnja poprimala smisao otkupljenja. U ovom jedinstvu ljudskoga i božanskoga patnja očituje dobro i nadvisuje zlo“.

UNIVERZALNO MARIJINO MAJČINSTVO

Mnoge su crkve u različitim dijelovima Indije posvećene Gospi, i ona se časti različitim nazivima. Jedan od njih je upravo Gospa od Zdravlja koja se časti u Vailankanniju.

Na 11. rujna 1771., mjesto Vailankanni postalo je župom. Oko male kapele sagrađena je velika crkva, posvećena 1933., koju je papa Ivan XXIII. podigao na čast bazilike pod jurisdikcijom biskupije Thanjavur. Ovo svetište pravi je biser Indije koji privlači brojne hodočasnike, daleko više nego sva druga katolička svetišta u Indiji.

Još danas, iako su prošla stoljeća, slavi se veliki godišnji blagdan, koji traje 9 dana, od 29. kolovoza do 8. rujna, privlačeći stotine tisuća hodočasnika. Da označi zaštitu Gospe od Zdravlja nad čitavom Indijom za vrijeme ovih 9 dana godišnjeg hodočašća, Mise se slave na različitim regionalnim indijskim jezicima. Kip – simbol svetišta Gospe od Zdravlja prikazuje Gospu odjenu u karakteristični indijski sari, da se osjeti upravo „indijskom“ u tjelesnim potezima kao u odijevanju. U jednoj zemlji starine i duboke religioznosti kakva je Indija, ovo svetište posvećeno Gospi uistinu je susretište za vjernike koji pripadaju različitim religijama i veličanstven je primjer mogućeg sklada i sloge među narodima različitih svjetskih vjera.

Vailankanni doista ne privlači samo Indijce hodočasnike katoličke vjere, nego i tolike sljedbenike drugih religija, posebice hinduse, koji u Gospi od Zdravlja vide brižnu i suosjećajnu majku svih koji trpe.

Vailankanni je poznat kao „Lurd na Istoku“ jer i ovdje, kao i u Lurdu, u Francuskoj, mnogi hodočasnici dođu u svetište, mole se Gospi od Zdravlja za svoje različite potrebe i zahvaljuju joj za majčinsko posredništvo kod Isusa.

Međugorje – sveto mjesto

Kad je prije tri desetljeća vijest o Gospinim ukazanjima u Međugorju usmeno, a poslije i medijski, obišla svijet i došla u moje uši, bilo mi je kao da snivam. Taj neočekivani, čudesni, nadnaravni događaj moj razum u tom trenutku nije mogao prihvatiti i pretočiti u stvarnost. Događaje sam upijala i prihvaćala postupno.

Kata Kekez

Moja velika prednost bila je u tome što sam prvu i sve daljnje iscrpne informacije primala od svojih prijatelja podrijetlom iz Međugorja (Anđa Dujmović, Dane Dragičević, Jagoda i Franjo Vasilj) kad bismo se svake nedjelje poslije svete Mise nakratko sastajali pred jednom zagrebačkom crkvom ali i kod kuće. Tim se putem prava istina najbrže otkriva.

Vrijeme sveopće radosti

Za vjernike katolike bilo je to veliko iznenađenje, ali i vrijeme sveopće radosti i oduševljenja. Na svakom se koraku o tome govorilo sa strahopoštovanjem, divljenjem i zanosom. Izgledalo je kao da čitava javnost živi u znaku Gospinim ukazanja. No bilo je i suprotnih mišljenja, poricanja i posvemašnjeg nijekanja da se to uopće može dogoditi, da se Gospa može ukazati.

Čim sam povjerovala u istinitost ukazanja počela sam planirati odlazak u Gospino izabrano mjesto. Nemoguće je shvatiti koliko je milosti Gospa preko Međugorja svijetu podarila. Kraljica Mira nad Međugorjem je otvorila vrata Neba da bi nas pozvala i pozvela k svome Sinu. Od toga trenutka Međugorje je postalo sveto mjesto, takvim ga mi hodočasnici doživljavamo.

Želja i radost srca stalno me je požurivala što prije krenuti na put, sve dok jednog ljetnog dana ne podoh hodočasničkim stazama. S mužem i djecom, osobnim automobilom, stigismo do Međugorja. Pred ulazom zatekosmo miliciju, kojoj je glavni cilj bio kontrolirati hodočasnike a ne regulirati promet. Srećom, mi prodosmo bez problema. Polako vozeći uskom cestom, iz daljine ugledasmo lijepu i na prvi pogled novu crkvu s dva visoka zvonika. Zvonici su, činilo nam se, dodirivali nebeske visine tiho nam želeći reći da tu boravi Kraljica Mira i s ne-

izmjernom ljubavlju i radošću očekuje svakog pristiglog hodočasnika.

Mnoštvo hodočasnika

Približavajući se crkvi otkrivamo da mjesto nije veliko; kuće su smještene uglavnom u podnožju brda, a sve je ispunjeno mnogobrojnim hodočasnici. Iako su to prvi dani ukazanja, Međugorje vrvi od mnoštva hodočasnika. Neki su na Brdu ukazanja, drugi na molitvi u prepunoj crkvi ili oko crkve, stojeći i čekajući svetu ispovijed u više dugih redova, a svećenici sjede na običnim stolicama na travi i ispovijedaju.

Radost je biti dionikom ovoga velikoga hodočasničkog zajedništva, gdje je svatko došao iskazati čast i hvalu svojoj dragoj Majci Kraljici Mira koja nas neizmerno ljubi i želi dovesti k Isusu. Ona svakomu daje snagu, radost i mir pa se hodočasnici, lagani kao perce, uspinju na Brdo ukazanja, i bos i obuveni, dolazeći vedra, odmorena, zadovoljna i suncem obasjana lica. Taj ushićeni, uporni i neuništivi hodočasnički duh, smjelo, dostojanstvenim koracima, hrli kamenim uzvisinama prema vrhu, unatoč komunističkim zabranama. Snaga vjere nadilazi svaku zabranu.

Veoma dojmljivo, čitava panorama Međugorja se s Brda ukazanja zrcali u oku i, kao na dlanu ruke, vidi se plodna dolina bujne vegetacije, vinograda, mjestimičnih goleti i zaselaka, okružena brdima i brežuljcima kao Jeruzalem. U središtu crkva, povelica Neba i zemlje, neuništivo čvrsto stoji te svojom veličinom i ljepotom cijelu dolinu nadvisuje, pomno čuva, nadzire i motri. Tu se, u Euharistiji, iskazuje najdublje bogostovlje i najsnažnije se ostvaruje blisko zajedništvo između Boga i čovjeka. Spominjući se međugorske crkve s toga prvog susreta, naviru mi nezaboravna sjećanja na taj svet prostor i sudjelovanja u svetoj Misi koju je

predvodio župnik fra Jozo Zovko. On je bio oličenje uzorna i Gospi potpuno odana svećenika. I danas se sjećam njegove zanosne propovijedi.

Svaki se put ispunim radošću i mirom

Od prvog dana Međugorje me sve više privlači. Već tri desetljeća! U početku sam dolazila s obitelji, a poslije u hodočasničkim skupinama i svaki put se napunim radošću i mirom. Puna poleta i oduševljenja, ispunjena Božjom milošću, vraćam se kući. U Međugorju je Gospa svugdje prepoznatljiva. Vidim je u svom srcu, u zraku koji udišem, u prirodi, u svećenicima, u svakom hodočasniku i u čitavom međugorskom puku. To su činjenice koje se ne mogu zanijekati, jer nigdje drugdje takvo ozračje ne postoji.

Čvrstoću vjere baštinila sam od svojih roditelja. Katoličke moralne vrijednosti sačuva-

le su me od krivih putova, negativna opredjeljenja i zastranjivanja. Iz takve obitelji potječe i moj muž, pa smo u tom duhu nastavili odgajati i svoju djecu. Gospinim ukazanjima vjeru sam obnovila, učvrstila i produbila. Za rast u vjeri trebalo je više na sebi raditi, moliti, činiti pokoru i djela ljubavi prema drugima, a sve je to u svojim porukama Gospa preporučivala. Krunica je postala moja svakidašnja molitva. Prije mi je bilo teško i jednu desetnicu izmoliti. Čitanjem Svetoga pisma došla sam do dubljih spoznaja o Bogu i bolje upoznala svoga prijatelja, Isusa iz Nazareta.

Kad sam shvatila značenje i bit Euharistije, počela sam svaki dan odlaziti na svetu Misu, dok mi je prije praksa bila samo nedjeljom i zapovjednim blagdanima. Euharistija kao vrhunac i središte moga kršćanskoga života uvijek mi je bila i ostala prioritet pred svim drugim vjerskim aktivnostima.

Živjeti Gospine poruke

Rijetka klanjanja pred Presvetim Oltarskim Sakramentom zamijenila sam češćim. U početku me klanjanje nije toliko privlačilo, a sada ga volim i tako lako ne propuštam. Što se tiče posta, molitve i čitanja duhovnih knjiga i novina, dogodio se pomak nabolje. Volim čitati sve, a osobito meditativne tekstove. U postu je teško biti discipliniran i odricati se, ali uz Gospinu pomoć i to je moguće.

Gospa u svojim porukama stalno naglašava molitvu. Zato se posebno želim osvrnuti na svoju svakidašnju molitvu i priznati neke slabosti. Često kroz molitvu nije lako postići pravi kontakt s Bogom. Treba puno ljubavi, vježbe, truda, napora, sabranosti i strpljivosti da bi se to postiglo. Ima dana kad se u molitvi osjeća Božja blizina, a nekada i nije tako. Kušnje, rastresenost, pospanost zatvore put prema Bogu i do susreta ne dođe. I u takvim okolnostima bitno

Nastojmo živjeti Gospine poruke. Tko ih odgovorno prihvati i živi, postat će najbogatiji čovjek jer dobiva Isusa na dar, a većega bogatstva od toga nema.

je ostati u mislima s Gospodinom i tražiti oprostjenje. Vjerujem kako me, kad god padnem, ponovno uspravlja i diže. Tako se svaki dan moram ponovno obraćati. Obračanje je jedan životni hod u svakidašnjoj duhovnoj vježbi. Ako redovito ne vježbam, za očekivati je pad.

Koliko se god budem trudila postati bolja, uvijek će biti nedostatno za sve što Bog od mene očekuje i traži. A kakva bih tek bila da sam ostala ista, ne pokušavajući se mijenjati. Ipak, postoje neki pomaci. Promijenila sam način mišljenja i pristup vjeri. Znam zašto živim. Nada i optimizam me nikada ne napuštaju. Našla sam smisao života i ništa mi nije teško učiniti. Sve radim s radošću i poletom. Nemam straha od života i smrti. Na kraju, želim reći: nastojmo živjeti Gospine poruke. Tko ih odgovorno prihvati i živi, postat će najbogatiji čovjek jer dobiva Isusa na dar, a većega bogatstva od toga nema.

Na dnu duše

U svakom čovjeku, na dnu njegove duše, počiva radost. Radost života, radost postojanja samog. Bog nam je tu radost utkao u dušu kao neizmjereno blago i zalag ispunjena ljudskog života. Ali životni umori i prevelika očekivanja drže nas odsječene od te radosti u nama, želeći nam nametnuti život koji je samo težak, tužan i pun konflikata. No to nije prava istina o ljudskom životu. Bog je ispričao istinu o ljudskom životu.

s. Dominika Anić

Uovo ljetno vrijeme svi priželjkujemo neki miran kutak gdje bismo se mogli skloniti od svakidašnje žege, neko darovano vrijeme odmora i opuštanja od svakidašnjih briga i poslova kojima smo se predavali a počesto im i robovali tijekom cijele godine. Priželjkujemo godišnji odmor a pritom maštamo o nezaboravnim danima s našim najbližima bez gužve i žurbe. I to je dobro. No, odmor od svakidašnje jurnjave i određeni smiraj nužno sa sobom nose potrebu naše duše da nas sustigne. Vapaj da se zaustavimo u susretu sa samima sobom, da na neki način napravimo rezime svoga života. I u konačnici, da odgovorimo na neka bitna pitanja.

Životni umori

Ako bismo trebali odgovoriti na pitanje što nas to najviše umara u životu, što bismo odgovorili? Je li to neki fizički posao ili pak nešto drugo? Od fizičkog se umora tako lako odmorimo, ali od umora prouzrokovanog narušenim međuljudskim odnosima, raznim psihičkim i duhovnim opterećenostima i ranama koje nas prate, s kojima se svakodneвно suočavamo, koje se što smo stariji

Znamo kako je to teško i kako bismo se površnim odmorima htjeli na jeftin način riješiti svojih životnih umora. Ili u kratkom vremenu odložiti ono što smo godinama ili desetljećima nakupljali u sebi. Ali to, jednostavno, nije moguće koliko god da ga priželjkivali.

Snimio: Siniša Hancić

samo množe – teško. Teško bez dubokog i svjesnog susreta sa samima sobom, sa svojom istinom. Što nas više naši životni umori pritišću, to mi više od njih nastojimo pobjeći, potisnuti ih. Bježimo u aktivizam, bivamo i bez potrebe prezaposleni samo da ne bismo došli u susret sa sobom samima. A susret sa samim sobom čovjeka nerijetko dovodi i u konflikt, jer tada na vidjelo izranjaju mnoga i bitna životna pitanja. Tek kad se izne-

nadimo nekim svojim reakcijama, shvatimo kako sebe ne poznajemo i kako nismo „gospodari“ u svojoj vlastitoj kući, u svojoj nutрини. Nerijetko, kad to najmanje očekujemo ili kad je to najmanje poželjno, reagiramo nezrelo i djetinjasto. Na svjetlo izide naša potisnuta, skrivena strana osobnosti. Ona koju smo ignorirali, previđali, koje smo se možda stidjeli i pred drugima je skrivali. Najednput popuste sve „kočnice“ i naša tamna

strana uzme svoje pravo izići na svjetlo. Životne umore često nam stvaraju naše nepreboljene rane, uvrjede, razočaranja, iskorištavanje od strane drugih ljudi, neizrazgovarani konflikti koje nismo znali ili htjeli preraditi. Naše ogorčenosti i promašaji. Naša neostvarena očekivanja od nas samih ili od drugih, naša licemjerja, naša nemoć da budemo dobri, sveti, iskreni...

Sve to i još mnogo neimenovanog a stvarno prisutnog u našim životima mori nas iznutra pokušavajući nam ukrasti životnu radost sve dotle da se pitamo o smislu života. A pitati se o smislu života držim vrlo dobrim pitanjem samo ako nas potiče da ga otkrivamo u iskrenu susretu sa svojim povremenim doživljajem besmisla. U susretu s našim životnim umorima bez osude i vrjednovanja u čistom promatranju i prihvaćanju. To je put za otkrivanje životne radosti, za aktivan odmor. Znamo kako je to teško i kako bismo se površnim odmorima htjeli na jeftin način riješiti svojih životnih umora. Ili u kratkom

Potrebno je pronalaziti put do unutarnjeg sklada i truditi se a da ne tražimo dodatne poticaje izvan nas samih, izvan naših konkretnih života kakvi jesu. To zasigurno ne će doći tek tako, samo od sebe, bez obzira na to što mi taj sklad posjedujemo u svojoj nutрини. On je kao neotkriveno blago. Potrebno je potruditi se, zaputiti se na put otkrivanja blaga.

vremenu odložiti ono što smo godinama ili desetljećima nakupljali u sebi. Ali to, jednostavno, nije moguće koliko god da ga priželjkivali.

Doći u dodir s radošću

U svojim životima trudimo se učiniti ono što se od nas očekuje. U obitelji, na radnom mjestu, u odnosima među ljudima. Često mislimo da ćemo doći u sklad ako ispunimo sva očekivanja svoje okoline, ali to je varka. Svi smo se uvjerali mnogo puta da nas to ne dovodi u sklad nego nas može odvesti u još veću ovisnost o drugima i njihovim očekivanjima od nas. Ljudi koji od drugih previše očekuju a nikad se ne trude susresti sa sobom samima nisu u mogućnosti same sebe osjećati. I zato su gotovo uvijek ovisni o odjeku koji primaju, je li dobar ili nije. Po tome i vrjednuju svoje životne uspjehe. Put do unutarnjeg zadovoljstva i rasterećenja jest drugačiji put, put slobode od očekivanja drugih. To je vlastiti put svakog pojedinca za koji se trebamo izboriti, koji treba prokrciti kroz kojekakve trendove koji dođu i prođu. Put koji vodi do unutarnjeg zadovoljstva je put činjenja dobra u radosti. Takvim nam ga pokazuje sv. Toma Akvinski. Ako sve što činim, činim opušteno i u radosti, tada će to i uspjeti. Pitanje je sad kako možemo doći do iskustva ovakve radosti. U svakom čovjeku, na dnu njegove duše, počiva radost. Radost života, radost postojanja samog. Bog nam je tu radost utkao u dušu kao neizmjereno blago i zalag ispunjena ljudskog života. Ali životni umori i prevelika očekivanja drže nas odsječene od te radosti u nama, želeći nam nametnuti život koji je samo težak, tužan i pun konflikata. No to nije prava istina o ljudskom životu. Bog je ispričao istinu o ljudskom životu. I nastavlja je pričati u svakome od nas na posve originalan i neponovljiv način. I u toj istini nije zaobišao radost uz ljubav i dobrotu. Bitno je stoga doći u dodir s tom najdubljom točkom u nama, s unutarnjom radošću koja našem životu vraća vedrinu. Ona nam širi srce i daje da uživamo u svom svakodnevju iako nam može biti teš-

ko, neizmjereno teško. Životna radost iz naše svakidašnjice protjeruje očaj i besmisao, a vraća nam svježinu i uvijek novu snagu za nova započinjanja. Za ovaj trenutak sada, za ovaj dah, za ovaj dan...

Unutarnji sklad

Godišnji je odmor idealno vrijeme da postanemo svjesni kako u nama počiva sva punina bogatstva koje nam je besplatno dano. Mi imamo sve što nam je potrebno samo to trebamo otkriti. Ne trebamo se bojati tišine u nama. I ponekad je dobro otići na odmor bez gužve i prevelike buke. Ljudi pogriješno misle da je odmor uspio ako su se totalno „otkacili“ od svakoga reda. Ako su sebi priuštili nezaboravno tulumarenje poslije kojeg se osjećaju ne odmorni nego prazni. Potrebno je dati sebi „oduška“, udaljiti se od onog uobičajenog, dosadnog, svakidašnjeg. U tome nema ništa loše, ali ako to nije na našu štetu, ako nas to dovodi do unutarnjeg sklada, iskustva obnovljenosti i zadovoljstva. Ali ako su nam za to potrebni vanjski poticaji, onda se trebamo upitati koja je vrijednost toga.

Potrebno je pronalaziti put do unutarnjeg sklada i truditi se a da ne tražimo dodatne poticaje izvan nas samih, izvan naših konkretnih života kakvi jesu. To zasigurno ne će doći tek tako, samo od sebe, bez obzira na to što mi taj sklad posjedujemo u svojoj nutрини. On je kao neotkriveno blago. Potrebno je potruditi se, zaputiti se na put otkrivanja blaga. Tu iznad svega trebamo biti strpljivi sami sa sobom. Znamo koliko nam je danas pojam strpljivosti postao opterećujući. Pritisnuti smo brzinom i htijenjem da se sa što manje truda dođe do što većeg uspjeha. To nam sugerira tzv. moderni način života a prezentiraju mediji. I to uspjeha svake vrste. Od onog u školama i u studiranju do uspjeha u duhovnosti. Sve se mjeri brzinom i uspješnošću. Rijetki su koji njeguju strpljivost kao vrjednotu. A ona je nužna za iskustvo unutarnjeg sklada i dodira s vlastitom dušom. Neka nam ovi ljetni dani podare snagu za strpljivo putovanje do nas samih, do dna naše duše.

Na putu

Upaljena baklja mira, načinjena od franjevačkih gorućih tijela, nije se dala utrnuti. Gori sve do danas i gorjet će do kraja svijeta. Mnogi dolaze rasvijetliti se tom svjetlošću i na novi način postaviti svoj život. Shvaćaju da su na putu, da je ovo samo prijelaz u nebesku domovinu i da je besmisleno neodgovorno se ponašati.

Miljenko Stojić

Za demokraciju kažu da je najbolje društveno uređenje do sada. Ne bih se htio nešto posebno upuštati u razglabanje je li to tako ili nije, ali znam da čovjek tijekom svoga života treba slobodno odlučivati. Nažalost, počesto ga priječe u tome. Nije to samo u nekim tamo diktatorskim režimima, nego i u vjerskom ustroju kao i u demokratskom uređenju. Zlo se nikada ne će pomiriti s pravom čovjekovom slobodom i zbog toga progovara na različite načine. Sloboda je, međutim, tako neodoljiva i potrebna.

Vidioci u župi Međugorje zacijelo su mnogo toga doživjeli. Ali sve bi to ostalo mrtvo u njima da nisu pristali svjedočiti. Svi znamo da im nije bilo pritom lako. Gledali su ih nepovjerljivo i društvene i crkvene vlasti. Ni mi ostali nismo bili daleko od toga. Hvala Bogu, osjećaj slobode u obliku svjedočenja bio je jači od svega. Oni su znali da su učinili što su trebali, mi smo dobili uvid u nešto novo, povijesno, duboko duhovno. Poruka mira krenula je u nemirni svijet. Izbežumilo je to njegove promicatelje na svim stranama. Na kojekakve načine nasrnuli su na tu novu stvarnost. Ishod je bio da su milijuni ljudi odlučili doći vidjeti što se to događa i, po mogućnosti, doživjeti preobrazbu svoga života. I tako se rodiše hodočasnici Kraljici Mira.

Prije pisanja ovog teksta gledao sam mjesto gdje je ubijeno i zapaljeno dvanaest hercegovačkih franjevaca. Taj nepravedan trenutak primili su kršćanski. Po svjedočenjima još živućih svjedoka, prije smaknuća međusobno su se ispovjedili. Nakon toga vodili su ih jednoga po jednoga. Iza zatvorenih vrata prostorije u kojoj su bili čekao ih je vod vojnika. Odmah je počelo zlostavljanje i tako do kraja. Taj događaj i mjesto u zemlji gdje su pogubljeni izgledaju sumorno počnemo li razmišljati na način osvete. Dopustimo li, pak, sebi ponašati se kršćanski, onda prepoznajemo kako je s toga mjesta u svijet poslana poruka mira. Ne samo da su o tome pisali hrvatski biskupi u onom glasovitom Pastirskom pismu i time stavili svoju glavu u torbu, nego i britanski veleposlanik pri Svetoj Stolici. Upaljena baklja mira, načinjena od franjevačkih gorućih tijela, nije se dala ut-

Vidioci u župi Međugorje zacijelo su mnogo toga doživjeli. Ali sve bi to ostalo mrtvo u njima da nisu pristali svjedočiti. Svi znamo da im nije bilo pritom lako. Gledali su ih nepovjerljivo i društvene i crkvene vlasti. Ni mi ostali nismo bili daleko od toga.

nuti. Gori sve do danas i gorjet će do kraja svijeta. Mnogi dolaze rasvijetliti se tom svjetlošću i na novi način postaviti svoj život. Shvaćaju da su na putu, da je ovo samo prijelaz u nebesku domovinu i da je besmisleno neodgovorno se ponašati. Nakon toga nastavljaju svjedočiti o onome što su osje-

tili i spoznali u svome srcu. Vicepostulatura postupka mučeništva „Fra Leo Petrović i 65 subrača“ radi sve što je u njezinoj moći da ovi pobijeni franjevci jednoga dana postanu mučenicima, odnosno blaženima i svetima. U tome joj mnogi pomažu na različite načine. Ona je svima na tome zahvalna i svakog 7. u mjesecu vicepostulator slavi sv. Misu na Širokom Brijegu za sve njih. Toga dana u veljači 1945. komunisti su mislili da su konačno završili s franjevcima i s ulogom Širokog Brijega u Katoličkoj Crkvi i hrvatskom narodu. Grdno su se prevarili. Njima ostade krivnja i sramota, a Širokom Brijegu naše priznanje i još veća uloga. Zacijelo ni Bog nije ostao postrani.

Trenutačno se Vicepostulaturi u njezinu radu najbolje može pomoći svjedočenjem o tim davnim, ali tako blizim događajima. Traži se i najmanja pojedinost, istina u svojoj njezinoj punini. Prikupljaju se i svjedočenja o zadobivenim milostima ili čak čudima na zagovor pobijenih hercegovačkih franjevaca. To je najočitiiji dokaz njihove nevinosti i njihove svetosti. Poput vidioca u župi Međugorje, nemamo se čega bojati. Jedino, za razliku od njihova slučaja, ovdje možemo odlučiti hoće li naše svjedočenje ostati samo u okviru Vicepostulature i prikupljanja dokumenata za mučeništvo hercegovačkih franjevaca ili ćemo dopustiti objavu i čak sami govoriti o onome što smo čuli, vidjeli i doživjeli. Odluka je, dakle, na nama. Donesimo je u slobodi i miru svoje duše.

I nedavni rat kroz koji smo prošli naučio nas je da trebamo imati smjelosti svjedočiti. Zamislite da smo se zabili u svoju bol i da nismo pričali o nepravdi koja nam je ratom nanesena?! Između ostaloga uzalud bi pali naši sinovi i kćeri. Ovako je istina tu, bez obzira na to što je nastoje skloniti u stranu, kao onim nedavnim nepravdomoćnim presudama našim generalima u Haagu. Što god im na kraju učinili, postići će samo to da će sebe prokazati kao neprijatelje slobode, mira, demokracije... Spasiti ih može samo pokajanje. Hoće li tako biti ne znam, znam samo da je Bogu sve moguće i da će svoj narod izvesti na put slobode.

Sunce polako rastjeruje oblake. Dan je sve ljepši i ljepši. Radujem mu se.

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i u Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1,
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
Faks: 00 387 36 651 300
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira.
Darujte im godišnju pretplatu.
Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
mira
MEĐUGORJE
Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,8 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 98,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizm: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Križni put uz Križevac
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11, 19 h Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Novo u izdanju Informativnog centra "Mir" Međugorje CD *Kraljici Mira* i fotomonografija *Međugorje*

